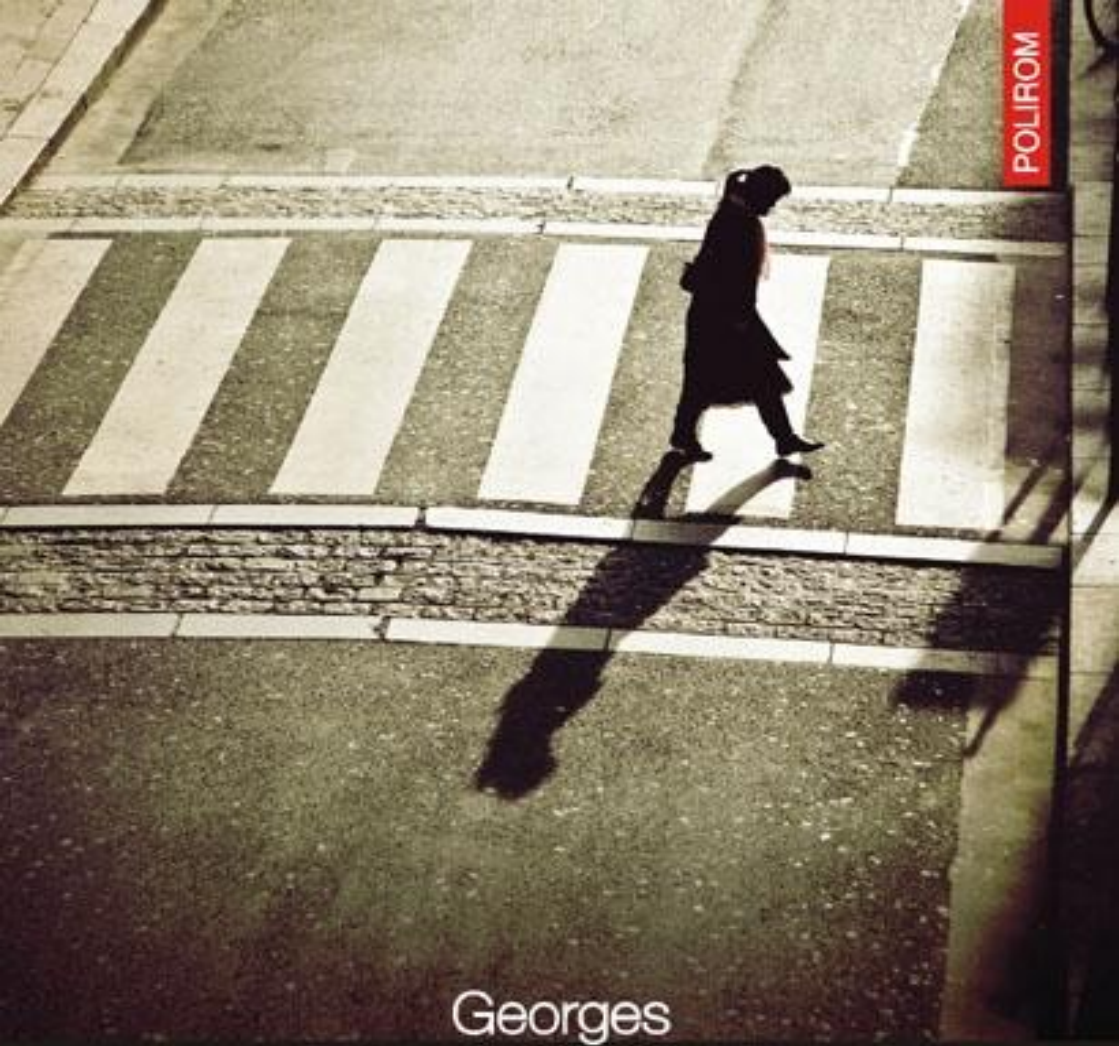

POLIROM

Georges
SIMENON

Maigret se amuză

Maigret

Georges Simenon

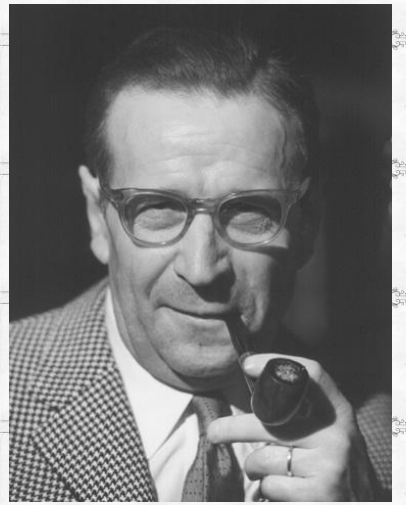

Maigret se amuză

Seria MAIGRET

Georges Simenon, *Maigret s'amuse,* 1957

Traducere de Nicolae Constantinescu

POLIROM
2011

Capitolul 1

Comisarul la fereastră

Bătrânelul cu barbişon ieşea din nou, cu spatele, din umbra depozitului şi, uitându-se la stânga şi la dreapta, gesticula cu ambele mâini ca şi cum ar fi vrut să atragă spre el camionul greu căruia îi dirija manevra. Mâinile lui spuneau: „Puțin la dreapta… Aşa… Drept… Uşor… La stânga… Acum… Virează…”

Iar camionul, ieşind tot cu spatele, trecu greoi peste trotuar şi intră pe stradă, unde bătrânelul făcea acum semn maşinilor să oprească un moment.

Era al treilea camion care părăsea astfel, într-o jumătate de oră, hala mare pe frontonul căreia se putea citi: *Catoire şi Potut, Métale* – cuvinte familiare pentru Maigret, deoarece le avea zilnic sub ochi de mai bine de treizeci de ani.

Comisarul stătea la fereastra apartamentului său din bulevardul Richard-Lenoir şi trăgea alene din pipă, fără haină şi fără cravată, iar în spatele lui, în dormitor, doamna Maigret începuse să facă patul.

Nu era bolnav, şi tocmai asta era neobişnuit, căci se făcuse ora zece şi nici măcar nu era duminică.

Stând aşa la fereastră, în mijlocul dimineții, observând distrat agitația străzii şi urmărind cu privirea camioanele care intrau şi ieşeau din depozitul de vizavi, încerca o senzație care îl ducea cu gândul la unele zile din copilărie, când mama lui încă mai trăia şi el stătea acasă pentru că avea gripă sau şcoala era închisă. Într-un fel, senzația pe care o ai descoperind „ce se întâmplă când eşti plecat”.

Era deja a treia zi sau a doua, dacă nu punea la

socoteală şi duminica, şi avea acelaşi simțământ de încântare, amestecat cu o tulburare vagă.

Făcea o mulțime de descoperiri, fiind interesat nu numai de mişcările bătrânelului cu barbişon care dirija ieşirea camioanelor, ci şi, de exemplu, de numărul clienților care intrau în bistroul de alături.

Îşi mai petrecuse ziua în apartament. Dar aproape întotdeauna pentru că era bolnav, iar atunci stătea în pat sau în fotoliu.

De data asta însă nu era bolnav. Nu avea nimic de făcut. Putea să-şi petreacă timpul cum dorea. Afla şi el ritmul zilelor soției sale, cu ce anume îşi începea treburile, în ce moment se deplasa din bucătărie în dormitor şi ce gesturi făcea.

În consecință, îi amintea de mama lui care robotea, în timp ce el, acasă, trândăvea la fereastră.

La fel ca ea, doamna Maigret îi spunea:

— Acum, ar trebui să treci alături, ca să pot mătura.

Şi nu uita nici mirosul din bucătărie, care se schimba, iar în dimineața aceea era o aromă de friptură de vițel cu măcriş.

Redevenea atent, ca un copil, la unele jocuri de lumină, la linia dintre umbră şi soare care se deplasa pe trotuar, la deformarea obiectelor în atmosfera fremătătoare a unei zile călduroase.

Şi aşa avea să fie încă şaptesprezece zile.

Ca să se ajungă aici, fusese nevoie de multe întâmplări şi coincidențe. Şi, mai întâi de toate, ca în luna martie să aibă o bronşită destul de afurisită. Se grăbise să revină la birou, ca întotdeauna, pentru că era mult de lucru. Dar trebuise să stea din nou la pat şi se temuseră un moment să nu fie o pleurezie.

Zilele frumoase îi veniseră de hac bolii, dar rămăsese cu o neliniște, posac, de parcă nu i-ar fi fost toți boii acasă. Brusc, i se părea că era bătrân şi că boala, cea adevărată,

care îți slăbeşte puterile pentru tot restul zilelor, îl aştepta la cotitură.

Nu-i spusese nimic soției şi îl enerva când o vedea că îl observă pe ascuns. Într-o seară, se dusese la prietenul său Pardon, medicul de pe strada Picpus, la care obişnuiau să ia cina o dată pe lună.

Pardon îl examinase îndelung şi, ca să fie cu sufletul împăcat, chiar îl trimisese la un cardiolog.

Doctorii nu găsiseră nimic grav, doar o tensiune arterială puțin mărită, dar amândoi îi făcuseră aceeaşi recomandare: „Trebuie să-ți iei concediu".

Nu mai fusese într-un concediu adevărat de trei ani de zile. De fiecare dată, când să plece, apărea un caz de care era obligat să se ocupe, iar o dată, când ajunsese la cumnata lui, în Alsacia, primise chiar în prima zi un telefon: era chemat degrabă la Paris.

— S-a făcut, îi promisese el, ursuz, prietenului său Pardon. Anul ăsta îmi voi lua concediu, orice s-ar întâmpla.

În iunie, fixase data: 1 august. Soția îi scrisese surorii sale. Aceasta locuia la Colmar cu soțul şi copiii şi avea o cabană în pasul Schlucht, unde familia Maigret fusese destul de des şi unde viața era plăcută şi odihnitoare.

Din păcate, Charles, cumnatul, îşi luase o maşină nouă şi hotărâse să-şi ducă familia să vadă Italia.

Câte seri nu discutase cu doamna Maigret despre locul unde vor merge? La început, se gândiseră să plece undeva pe malul Loarei, unde Maigret ar fi putut pescui, apoi la *Hôtel des Roches Noires,* la Sables-d'Olonne, unde petrecuseră o vacanță minunată. Aşa că aleseseră Sables. Doamna Maigret le scrisese în ultima săptămână a lunii iunie şi i se răspunsese că toate camerele erau ocupate până pe 18 august.

În cele din urmă, hotărârea comisarului fusese provocată de o întâmplare. Într-o sâmbătă, pe la mijlocul lui iulie, fusese chemat pe la şapte seara la Gara Lyon, pentru un

caz fără prea mare importanță. Urcase într-una dintre maşinile Poliției Judiciare şi făcuse o jumătate de oră până la gară, din cauza circulației aglomerate.

Erau anunțate opt trenuri suplimentare, iar mulțimea din hol, de pe peroane, de peste tot, cu valize, geamantane, boccele, copii, câini şi undițe, te ducea cu gândul la un adevărat exod.

Toți plecau la țară sau la mare, urmau să invadeze şi cel mai mic hotel, cel mai modest han, fără a-i mai pune la socoteală pe cei care urmau să-si instaleze corturile îndată ce aveau să descopere un spațiu disponibil.

Era o vară caniculară. Maigret se întorsese acasă frânt de oboseală, ca şi cum el s-ar fi vârât în etuva unui tren de noapte.

— Ce-ai pățit? îl întrebase soția, care, de când cu bronşita, era foarte grijulie.

— Mă întreb dacă să mai plecăm în vacanță.

— Ai uitat ce-a spus Pardon?

— N-am uitat.

Îşi imagina cu spaimă hotelurile, pensiunile de familie înțesate de turişti.

— N-ar fi mai bine să ne petrecem vacanța la Paris?

Ea crezuse la început că Maigret glumea.

— La Paris nu ne plimbăm, ca să zic aşa, niciodată împreună. Abia dacă găsim timp, o dată pe săptămână, să mergem până la primul cinematograf ieşit în cale pe Marile Bulevarde. În august, oraşul pustiu va fi al nostru.

— Iar prima ta grijă va fi să te repezi la Poliția Judiciară ca să te ocupi de nu ştiu ce caz!

— Jur că nu.

— Zici tu aşa!

— Ne-am aventura împreună în cartiere unde nu punem niciodată piciorul, am lua masa în mici restaurante amuzante…

— Ştiindu-te aici, cei de la Poliția Judiciară te vor suna

cu prima ocazie.

— Cei de la Poliția Judiciară nu vor şti, nu va şti nimeni, şi vom anunța la telefoane că suntem plecați de acasă.

Maigret chiar era încântat de idee şi o convinsese şi pe soția lui. Aşadar, în sufragerie, telefonul amuțise: alt detaliu cu care îi era greu să se obişnuiască. Întinsese mâna spre telefon de două ori, dar îşi amintise că nu avea voie.

În mod oficial, nu se afla la Paris, ci la Sables-d'Olonne. Aşa le spusese celor de la Poliția Judiciară, iar dacă ar fi sosit acolo un mesaj urgent, i-ar fi fost trimis acasă, la Paris.

Părăsise biroul sâmbătă seara şi toată lumea îl credea plecat la mare. Duminică, ieşiseră abia spre seară, ca să ia masa într-o braserie din Piața Ternes, departe de unde locuiau ei, vrând parcă să evadeze din mediul obişnuit.

Luni dimineața, pe la zece şi jumătate, Maigret se dusese până în Place de la République, în timp ce soția lui termina treburile casei, şi îşi citise ziarele la o terasă aproape pustie. Apoi luaseră masa de prânz în La Villette, cinaseră acasă şi merseseră la cinematograf.

Niciunul dintre ei nu ştia ce vor face azi, marți, doar că vor mânca friptură de viței acasă, după care vor pleca probabil, aşa, la întâmplare.

Se străduiau să se obişnuiască cu noul ritm de viață, deoarece li se părea ciudat să nu fie împinşi de la spate de necesități, să nu fie nevoiți să numere orele, minutele.

Maigret nu se plictisea. La drept vorbind, îi era puțintel ruşine că nu făcea nimic. Înțelegea soția lui asta?

— Nu te duci să-ți iei ziarele?

Se crea deja o obişnuință. La zece şi jumătate se va duce să-şi cumpere ziarele şi probabil să le citească la aceeaşi terasă din Place de la République. Asta îl amuză. În fond, abia scăpase de nişte constrângeri, că îşi şi crea altele.

Plecă de la fereastră, îşi puse o cravată, pantofii şi îşi

căută pălăria.

— Nu-i nevoie să te întorci mai devreme de douăsprezece şi jumătate.

Acum, când nu se mai ducea la Poliția Judiciară, nu mai era întru totul Maigret nici pentru ea, şi se gândi încă o dată la mama lui, care îi spunea: „Du-te o oră la joacă, dar să vii la masă”.

Chiar şi portăreasa îl privea cu o mirare nu lipsită de reproş. Un bărbat atât de înalt şi de solid are dreptul să hoinărească aşa, fără să facă nimic?

O maşină de stropit municipală trecea alene şi el privi, ca pe un spectacol inedit, apa țâşnind dintr-o mulțime de orificii mici şi răspândindu-se apoi pe caldarâm.

Probabil că ferestrele de la Poliția Judiciară erau larg deschise spre Sena. Jumătate dintre birouri erau pustii. Lucas plecase la Pau, unde avea rude, şi urma să se întoarcă abia pe 15. Torrence, care îşi cumpărase de curând o maşină de ocazie, vizita Normandia şi Bretania.

Aproape că nu mai exista circulație, doar foarte puține taxiuri. Place de la République părea încremenită ca într-o ilustrată şi numai un autocar cu turişti stârnea animație.

Se opri la chioşc şi cumpără toate ziarele de dimineață pe care le găsea de obicei pe birou şi le frunzărea înainte să înceapă treaba.

Acum avea timp să le citească şi, cu o zi în urmă, citise şi câteva anunțuri de la „Mica publicitate”.

Se aşeză la aceeaşi terasă, în acelaşi loc, comandă bere şi, după ce îşi scoase pălăria şi îşi şterse fruntea de sudoare, pentru că se făcuse deja cald, deschise primul ziar.

Două titluri scrise cu cele mai mari litere se refereau la evenimentele internaționale şi la un accident rutier foarte grav, cu opt morți, deoarece un autocar căzuse într-o râpă pe lângă Grenoble. Privirea i se opri însă imediat la un alt titlu, din colțul din dreapta paginii:

Un cadavru într-un dulap

Deşi nările nu-i fremătară, simți un fior.

Poliția Judiciară menține un oarecare mister în privința unei descoperiri macabre făcute ieri-dimineață, luni, în apartamentul unui medic cunoscut de pe bulevardul Haussmann.

Acest medic ar fi în momentul de față pe Coasta de Azur împreună cu soția şi fiica lui.

Venind să-şi facă treaba ieri-dimineață, după ce îşi petrecuse duminica în familie, servitoarea ar fi sesizat un miros suspect şi, deschizând un dulap de unde părea că vine mirosul, ar fi descoperit cadavrul unei femei tinere.

Contrar tradiției, Poliția Judiciară se arată foarte zgârcită în informații, ceea ce lasă să se presupună că acordă acestui caz o importanță excepțională.

Doctorul J., despre care este vorba, a fost chemat de urgență, iar un alt medic, care îi ținea locul, ar fi şi el amestecat.

Sperăm ca mâine să putem furniza detalii despre această poveste ciudată.

Maigret deschise şi celelalte două ziare de dimineață pe care le cumpărase.

Unul dintre ele ratase informația. Celălalt, informat prea târziu, rezuma cazul în câteva rânduri, dar sub un titlu cu litere groase.

Un cadavru la doctor

Poliția Judiciară anchetează de ieri ceea ce ar putea să

devină un nou caz Petiot[1], doar că, de data asta, par implicați doi medici în loc de unul. În cabinetul unui medic bine cunoscut, de pe bulevardul Haussmann a fost găsit cadavrul unei femei tinere, dar până acum n-am reuşit să obținem mai multe informații.

Maigret bombăni fără să vrea:

— Ce nătărău!

Nu avea nimic cu jurnalistul, ci cu Janvier, care, pentru prima dată, preluase responsabilitățile întregului serviciu. Inspectorul aştepta de mult o astfel de ocazie, pentru că, în celelalte rânduri când Maigret fusese plecat în concediu, comisarului îi ținuse locul întotdeauna un inspector mai cu experiență.

În acel an, pentru aproape trei săptămâni, el era şeful, şi nici bine nu plecase Maigret, că şi apăruse un caz important, dacă te luai după ce spuneau ziarele.

Numai că Janvier făcuse deja o greşeală: îi supărase pe jurnalişti. Şi lui Maigret i se întâmplase să le ascundă informații, dar fără să lase impresia, şi, deşi nu le spunea nimic, părea că le face confidențe.

Primul imbold fu să intre în cabină şi să-l sune pe Janvier. Dar îşi aduse aminte la timp că, oficial, era la Sables-d'Olonne.

Descoperirea cadavrului, după cum scriau ziarele, data din dimineața zilei anterioare. Poliția preluase imediat cazul, la fel şi Parchetul. În mod normal, ziarele de luni după-amiază ar fi trebuit să publice informația.

Intervenise cineva de sus? Sau Janvier hotărâse singur să păstreze tăcerea?

„Un medic cunoscut de pe bulevardul Haussmann…"

---

[1] Petiot a fost judecat şi ghilotinat în mai 1946, în urma unei anchete rapide, care a scos la iveală 27 de crime (n.t.).

Maigret cunoştea cartierul şi, când sosise la Paris, poate că acesta îl impresionase cel mai mult cu imobilele lui liniştite şi elegante, porțile mari prin care se vedeau vechile grajduri din fundul curții, umbra plăcută a castanilor şi limuzinele care staționau de-a lungul trotuarelor.

— Îmi dați o fisă?

Nu ca să telefoneze la birou, pentru că nu avea voie, ci ca să-l sune pe Pardon, care fusese la mare în iulie şi era singurul care ştia că Maigret îşi petrecea concediul la Paris.

Pardon era la cabinet.

— Auzi, cunoşti cumva un doctor J., care locuieşte pe bulevardul Haussmann?

Medicul avusese timp să citească şi el ziarul.

— M-am întrebat şi eu când luam micul dejun. Am căutat în anuarul medical. Sunt destul de mirat. Într-adevăr, ar fi vorba de un medic valoros, doctorul Jave, fost intern, care are mulți clienți.

— Îl cunoşti?

— L-am întâlnit de două-trei ori, dar, de câțiva ani, l-am pierdut din vedere.

— Ce fel de om e?

— Pe plan profesional?

— Mai întâi.

— Un practician serios, care îşi cunoaşte meseria. Cred că are vreo patruzeci de ani, poate patruzeci şi cinci. E un bărbat frumos. Tot ce i se poate reproşa, dacă ăsta poate fi un defect, e că s-a specializat în clientela mondenă. Nu degeaba s-a instalat pe bulevardul Haussmann. Cred că face mulți bani.

— E căsătorit?

— Aşa scrie în ziar. Nu ştiam. Auzi, Maigret, sper că n-ai să dai fuga la Poliția Judiciară să te ocupi de asta?

— Promit. Şi celălalt medic la care se face aluzie?

— N-am fost singurul care a telefonat unor confrați în dimineața asta. În profesia noastră se întâmplă destul de

rar un caz de felul ăsta şi suntem curioşi ca nişte portari. Asemenea majorității medicilor care pleacă în vacanță, Jave a lăsat în locul lui un medic tânăr. Nu-l cunosc personal şi nu cred să-l fi întâlnit. Este vorba despre un anume Négrel, Gilbert Négrel, care are vreo treizeci de ani şi e unul dintre asistenții profesorului Lebier. Asta e o referință, deoarece se spune că Lebier îşi alege cu grijă colaboratorii şi nu-i deloc un tip comod.

— Eşti foarte ocupat?

— Acum?

— În general.

— Mai puțin ca de obicei, majoritatea pacienților mei fiind în concediu. De ce mă întrebi?

— Aş vrea să încerci să obții cât mai multe informații despre aceşti doi medici.

— Sper să nu uiți că medicii te-au trimis în concediu.

— Promit să nu pun piciorul la Poliția Judiciară.

— Ceea ce nu te împiedică să te ocupi de caz ca amator. Am dreptate?

— Aproape.

— Bine. Voi da câteva telefoane.

— Crezi că ne-am putea vedea diseară?

— De ce nu vii la cină cu soția?

— Nu. Eu te invit, cu a ta, într-un bistrou oarecare. Venim să vă luăm pe la opt.

În consecință, Maigret nu mai era întru totul acelaşi ca dimineață. Nu mai visa cu ochii deschişi şi nu se mai simțea ca un băiețel care nu se duce la şcoală.

Îşi reluă locul la terasă, comandă încă o bere şi se gândi la Janvier, care probabil că era foarte surescitat. Oare Janvier încercase să-l sune la Sables-d'Olonne ca să-i ceară sfatul? Probabil că nu. Ținea mult să rezolve singur cazul.

Comisarul era nerăbdător să ştie mai multe, dar acum, când nu se mai afla în culise, trebuia, ca şi publicul, să

aştepte ziarele de după-amiază.

Când se întoarse acasă la prânz, soția îl privi încruntându-se, intuind ceva.

— Te-ai întâlnit cu cineva?

— Cu nimeni. Dar i-am telefonat lui Pardon. Îi scoatem diseară la cină într-un bistrou, încă nu ştiu care.

— Te simți bine?

— Excelent.

Era adevărat. Anunțul din ziare dăduse un sens vacanței sale şi nu era tentat să se ducă la birou ca să se ocupe de caz. De data asta era doar spectator şi situația i se părea amuzantă.

— Ce facem după-amiaza asta?

— Mergem să ne plimbăm pe bulevardul Haussmann şi în cartier.

Ea nu protestă, nu-l întrebă de ce. Aveau timp berechet să ia masa fără să se uite la ceas, în fața ferestrei deschise, ceea ce nu li se întâmpla des. Iar zgomotele Parisului nu erau aceleaşi ca de obicei. În loc să formeze o simfonie confuză, sunetele, mai rare, deveneau distincte, auzeai un taxi întorcând la colțul străzii şi un camion oprindu-se în fața unei case.

— Nu-ți faci siesta?

— Nu.

În timp ce ea spăla vasele, apoi se îmbrăca, Maigret coborî din nou să cumpere ziarele de seară. Cazul îşi câştigase dreptul să apară cu cele mai mari titluri.

Un nou caz Petiot
O femeie moartă într-un dulap
Doi medici în banca acuzaților

Cel mai bun articol, semnat de tânărul Lassagne, un reporter dintre cei mai descurcăreți, spunea:

Un caz de crimă, care va avea cu siguranță un oarecare răsunet şi care rezervă surprize, a fost semnalat într-unul dintre cartierele cele mai elegante din Paris, pe bulevardul Haussmann, între strada Miromesnil şi strada Courcelles.

În pofida reticenței poliției de a furniza informații, am reuşit, în urma anchetei noastre, să descoperim mai multe detalii.

Aşadar, pe bulevardul Haussmann, la numărul 137 bis, locuiesc, de cinci ani, la etajul trei, doctorul Philippe Jave, în vârstă de patruzeci şi patru de ani, soția sa şi fiica lor de trei ani.

Familia Jave ocupă unul dintre cele două apartamente ale etajului, celălalt fiind rezervat pentru sala de aşteptare şi luxoasele cabinete de consultații, deoarece clientela medicului este foarte înstărită şi cei mai mulți dintre pacienți fac parte din înalta societate.

În ziua de 1 iulie, familia Jave, însoțită de bona copilului, a părăsit Parisul pentru un sejur de şase săptămâni la Cannes, unde închiriase vila Marie-Thérèse.

De la aceeaşi dată, un medic tânăr, doctorul Négrel, îi ținea locul confratelui său în orele de consultație.

De obicei, în afara bonei, domnişoara Jusserand, familia Jave are două servitoare, dar una dintre ele, ai cărei părinți locuiesc în Normandia, a plecat în vacanță în acelaşi timp cu patronii ei şi numai Joséphа Chauvet, în vârstă de cincizeci şi unu de ani, a rămas la Paris.

Încăperile de locuit fiind neocupate, nu trebuia să asigure decât întreținerea spațiului de consultații.

Doctorul Négrel, care e celibatar şi locuieşte într-o cameră mobilată pe Rue des Saints-Peres, venea în fiecare dimineață la ora nouă, lua cunoştință de apelurile telefonice, făcea vizitele în oraş, lua masa la un restaurant şi, la ora două, se întorcea pe bulevardul Haussmann pentru consultații.

Pe la ora şase, era din nou liber, iar Joséphа Chauvet

profita ca să meargă la fiica ei, care locuieşte în cartier, pe strada Washington, unde îşi petrecea aproape toate nopţile.

Ce s-a întâmplat? Din cauza tăcerii poliţiei, ne este greu să reconstituim lanţul evenimentelor, dar unele fapte sunt clare.

Sâmbăta trecută, doctorul Négrel a părăsit cabinetul de pe bulevardul Haussmann la cinci şi jumătate, pe când Joséphа încă se mai afla acolo, în cursul după-amiezii, primise vreo şase pacienţi şi paciente şi nimeni din imobil nu a remarcat ceva anormal.

Duminică, doctorul Négrel s-a dus la ţară la nişte prieteni, în timp ce Joséphа şi-a petrecut ziua cu fiica ei la Paris, la domiciliul din strada Washington, întorcându-se abia luni dimineaţă la ora opt.

A început, ca de obicei, să facă curat cu aspiratorul în sala de aşteptare, apoi a intrat în biroul dinaintea cabinetului de consultaţii.

Abia când a ajuns în această a treia încăpere a fost frapată de un miros anormal, fad şi greţos, a declarat ea, dar nu s-a alarmat imediat.

În sfârşit, cu câteva minute înainte de ora nouă, intrigată, a deschis uşa unei a patra încăperi, de dimensiuni mai mici, transformată în laborator. De acolo venea mirosul, mai exact, de la un dulap.

Acesta era încuiat. Cheia nu era în broască. Pe când Joséphа examina dulapul, a auzit paşi în spatele ei şi, întorcându-se, l-a zărit pe doctorul Négrel care sosea.

A tresărit el? A pălit oare? Mărturiile indirecte culese de noi sunt contradictorii. El ar fi întrebat-o:

— Ce faci aici?

Iar ea i-ar fi răspuns:

— Nu simţiţi mirosul?

Atunci Joséphа ar fi pomenit de un şobolan mort.

— Doctorul Jave nu v-a lăsat cheile?

Bineînţeles, nu facem decât să reconstituim faptele cum

putem mai bine. După câteva minute, Josépha ieşea din imobil ca să aducă un lăcătuş din strada Miromesnil, întorcându-se apoi cu el.

Citind, Maigret se întreba de unde luase tânărul Lassagne aceste detalii. Ar fi putut să jure că Josépha nu vorbise. Iar doctorul Négrel cu atât mai puțin. Portăreasa? Era posibil. Şi, poate, mai târziu, lăcătuşul?

Continuă:

Când au deschis dulapul, au văzut cadavrul complet gol al unei femei, care fusese probabil înghesuit ca să poată încăpea într-un spațiu atât de strâmt.

În absența comisarului Maigret, aflat în vacanță, la fața locului a sosit inspectorul Janvier, urmat de medicul legist şi de Parchet, în timp ce presa, din motive pe care încă nu le înțelegem, nu primea nicio informație.

Identificarea cadavrului n-a pus probleme, deoarece este vorba chiar de doamna Jave, pe care toată lumea o credea la Cannes.

În afara unei vânătăi la tâmpla dreaptă, care putea să fi fost provocată de o cădere, cadavrul nu prezintă nicio urmă de violență.

Doctorul Négrel pretinde că nu a văzut-o pe doamna Jave nici sâmbătă, nici în altă zi de la plecarea doctorului Jave şi a soției sale, pe 1 iulie, la Cannes.

Josépha ar fi declarat acelaşi lucru.

Cum a fost ucisă tânăra femeie? Când? După cunoştința noastră, medicul legist ar fi de părere că moartea s-a produs sâmbătă.

Încă de luni la prânz, doctorul Jave, anunțat prin telefon, a luat de la Nisa avionul spre Paris.

El şi-a petrecut noaptea, ca şi doctorul Négrel, la Poliția Judiciară. N-a transpirat însă nimic din declarațiile pe care le-ar fi putut face cei doi.

Nici azi-dimineață, la Poliția Judiciară, nu ni s-a spus dacă vreunul dintre ei e în stare de arest.

De instruirea cazului se ocupă judecătorul Coméliau, care e şi mai mut decât inspectorul Janvier.

Corespondentul nostru de la Cannes a încercat să ia legătura cu bona, domnişoara Jusserand, rămasă acolo cu copilul, dar a fost imposibil să pătrundă în vilă, care a fost vizitată deja de două ori de Brigada Mobilă.

Cazul, după cum se vede, este unul dintre cele mai misterioase din ultimii ani şi trebuie să ne aşteptăm la lovituri de teatru.

Cine a ucis-o pe doamna Jave? De ce? Şi de ce cadavrul ei a fost închis gol într-un dulap, în spatele cabinetului de consultații al soțului ei?

În aşteptarea evoluțiilor care se vor produce negreşit, putem să furnizăm câteva informații despre personajele implicate în această poveste.

Doctorul Philippe Jave, născut la Poitiers, are patruzeci şi patru de ani şi, după ce a urmat studii strălucite la Şcoala de Medicină din Paris, a fost intern.

Până să se căsătorească, a locuit la Issy-les-Moulineaux, unde avea un cabinet cât se poate de modest şi o clientelă formată în principal din muncitori de la uzinele din vecinătate.

În urmă cu cinci ani, s-a căsătorit cu Eveline Le Guérec, cu şaisprezece ani mai tânără decât el, care avea aşadar douăzeci şi opt de ani în momentul morții.

Familia Le Guérec deține la Concarneau o fabrică de conserve, iar marca de sardele Le Guérec et Laurent e bine cunoscută de gospodine.

Imediat după căsătorie, cuplul s-a instalat într-un apartament luxos pe bulevardul Haussmann, iar doctorul Jave a devenit curând unul dintre medicii cei mai solicitați din capitală.

Doi ani mai târziu, bătrânul Le Guérec a murit, lăsând

afacerea de la Concarneau fiului său Yves şi fiicei sale.

Soţii Jave au o fetiţă de trei ani, Michele.

Doctorul Négrel este şi el un profesionist strălucit. În vârstă de treizeci de ani, e celibatar şi încă mai locuieşte pe Rue des Saints-Peres, în camera lui de student, unde duce o viaţă modestă.

Nu şi-a deschis cabinet şi lucrează cu profesorul Lebier. Este prima dată când a acceptat să ţină locul, pe perioada vacanţei, unuia dintre confraţii lui.

Am încercat să aflăm dacă soţii Jave şi doctorul Négrel întreţineau mai dinainte relaţii amicale, dar n-am obţinut niciun răspuns.

Peste tot, fie că e vorba de Poliţia Judiciară, de apartamentul din bulevardul Haussmann sau de corpul medical, ne lovim de o tăcere ciudată.

Portăreasa nu e deloc vorbăreaţă şi se limitează să spună că nu avea habar de prezenţa în casă a doamnei Jave.

Corespondentul nostru de pe Coasta de Azur a obţinut totuşi un rezultat, deşi destul de modest. La aerodromul din Nisa ar fi fost văzută o pasageră ce corespundea semnalmentelor doamnei Jave luând avionul de 9:15, sâmbătă dimineaţă, avion care ajunge la Orly la 11:15. Compania aeriană refuză să confirme dacă aceasta figurează pe lista pasagerilor.

La ora închiderii ediţiei, doctorul Paul efectuează autopsia.

Când ajunse acasă, Maigret decupă cu grijă articolul şi îl puse într-o mapă de hârtie gălbuie, aşa cum făcea la birou când deschidea un dosar.

Numai că, la Poliţia Judiciară, dosarele lui conţineau documente originale, autentice, pe când acum trebuia să se mulţumească cu articolele mai mult sau mai puţin romanţate din ziare.

— Eşti gata, madam Maigret?

Ea ieşi din dormitor, în rochie de bumbac de culoare

deschisă, cu o pălărioară albă pe cap, cu mănuşi albe şi, în timp ce mergeau pe trotuar braţ la braţ, chiar aveau aerul unui cuplu în vacantă.

— S-ar zice că începi să te amuzi, remarcă ea, după ce trase cu ochiul la el.

Maigret nu răspunse, dar zâmbi, nu cu gândul la biata doamnă Jave, ci imaginându-şi-l pe Janvier luptându-se cu acest caz, pe care probabil dorea tare mult să-l ducă singur la bun sfârşit.

Capitolul 2

Cina de la *Taica Jules*

— Calvados pentru toată lumea? întrebă el, scoțându-şi pipa din buzunar, în momentul în care chelneriţa cu şorţ alb aducea cafeaua.

Înțelese privirea pe care i-o arunca soția lui şi următoarea, mai furişă, adresată lui Pardon. Nu era beat, nici măcar cherchelit. Probabil că nu băuse mai mult decât ceilalți, dar era conştient de o anume strălucire a ochilor, de un fel moale de a vorbi, care nu erau obişnuite la el.

În timpul mesei, doamna Maigret îl privise de două ori cu un strop de înduioşare: prima dată când comandase peştele fript, iar a doua oară când ceruse şi cârnați de porc la grătar cu cartofi prăjiți.

Doamna Maigret recunoscuse restaurantul în care nu mai intraseră de douăzeci de ani şi unde veniseră, pe vremuri, doar de două ori. Firma rămăsese aceeaşi: *La Taica Jules*. Mesele din lemn fuseseră înlocuite cu unele din material plastic în culori violente, iar barul, în interior, fusese modernizat. Extraordinar era că taica Jules încă se afla acolo şi nu părea să fi îmbătrânit, astfel încât, văzându-l cu claia lui de păr alb, ai fi zis că era un figurant cu perucă.

Veniseră la Jonville cu maşina soților Pardon, dar Maigret alesese restaurantul, față în față cu Ile d'Amour, în jurul căreia alunecau pe apă bărci şi canoe.

Alături avea loc un bal, ale cărui melodii populare se amestecau cu muzica picupului de la restaurant. Erau puțini clienți şi majoritatea îşi scoseseră haina; mulți

dintre ei erau vecini.

Nu respecta Maigret programul pe care şi-l stabilise pentru vacanță?

— Există lucruri despre care se vorbeşte tot timpul, care sunt fredonate chiar în melodii, dar pe care nu le facem niciodată, spusese el la începutul mesei. De exemplu, să mănânci un grătar într-un bistrou de pe malul Marnei. Auzi, Pardon, de câte ori ai venit să mănânci un grătar pe malul Marnei?

Doctorul încercase să-şi amintească. Asta o amuzase pe soția lui, care răspunsese:

— O dată, când soțul meu încă nu avea clientelă.

— Vezi! Noi, de două ori. Plănuieşti, tot aşa, să hoinăreşti fără țintă, braț la braț, pe străzile Parisului...

— Din păcate, timpul! replicase Pardon, oftând.

— Ei bine, de data asta, mi-am găsit timp! Ce credeți că am făcut după-amiază? Ne-am dus cu autobuzul până în Piața Saint-Augustin şi, minunea minunilor, autobuzul era aproape gol. N-am întâlnit nici măcar un ambuteiaj. Am venit pe jos pe bulevardul Haussmann.

— Fără să vă opriți?

— Fără.

Maigret, bineînțeles, se uitase la casa doctorului Jave. În fața porții mari bine lustruite de la intrare se aflau un grup de curioşi şi un agent în uniformă, care se uita la ei agasat. Pentru prima dată într-un astfel de caz, Maigret se afla de partea celor dintâi şi asta îl amuzase. Casa era situată între un magazin de covoare orientale şi vitrina unei modiste, care probabil că lucra foarte scump, deoarece expunea o singură pălărie.

Era într-adevăr imobilul burghez, luxos, doar nițel desuet pe care şi-l imaginase.

Apoi, merseseră, tot pe jos, până în Piața Ternes, unde băuseră un păhărel la o terasă, înainte să revină pe Avenue de Wagram şi Champs-Elysées, ca nişte provinciali în

trecere prin Paris.

— E o splendoare! conchisese Maigret, alegându-şi ciudatul meniu.

Atunci se bucurase de prima privire recunoscătoare din partea soției sale, deoarece era exact meniul pe care îl comandase odinioară. Totul părea să-l încânte, muzica, perechile care intrau la bal, canotorii de pe Marna, noaptea care îi învăluia pe nesimțite. Intuiai că ar fi vrut să-şi scoată haina, ca şi ceilalți, dar nu îndrăznea, poate din pricina lui Pardon.

Privirea doamnei Maigret adresată lui Pardon spunea: „Vezi că se simte mai bine!”

Într-adevăr, era destins, parcă întinerit. Dar ceilalți nu ştiau că, în primăvară, îşi făcuse mai mult sânge rău decât voise să recunoască față de alții şi chiar față de sine însuşi. I se întâmpla să se simtă uzat, obosit din nimic, şi se întrebase dacă nu va sfârşi ca Bodard.

Bodard era unul dintre colegii lui de la Informații Generale, un om cinstit, scrupulos până la exces, care se pomenise brusc țința unor atacuri nedrepte. Maigret îl apărase cum putuse mai bine, dar, în spatele acelei poveşti, se puteau intui considerații politice destul de murdare, oameni sus-puşi care aveau nevoie de țapul ispăşitor Bodard ca să iasă basma curată.

Şi reuşiseră. Bodard luptase aproape şase luni, mai mult pentru onoarea lui decât pentru situația lui, apoi, într-o dimineață, pe când urca scara cea mare de la Poliția Judiciară, se prăbuşise, mort.

Poate că din cauza lui Bodard se hotărâse Maigret să-şi ia concediu şi să-şi ofere micile plăceri de care nu se bucura niciodată.

Cum ar fi această cină pe malul Marnei. Când se dusese să-i ia pe soții Pardon, de pe strada Picpus, doctorul îi spusese doar atât:

— Jave s-a întors acasă.

— Şi Négrel? întrebase Maigret.

— Nu ştiu.

Era ciudat să afle veştile de la un om ca Pardon, care nu era de meserie. Apoi, nu mai vorbiseră despre asta în timpul mesei. Acum, când bărbaţii erau serviţi cu calvados şi femeile cu lichior, acestea din urmă, în mod firesc, ca la sfârşitul meselor de la Pardon, îşi apropiară scaunele şi începură să discute cu glas scăzut.

Aerul era călduţ, umed, şi un abur uşor urca dinspre râu.

Un cuplu, într-o barcă, se lăsa în voia apei, ascultând melodii de dragoste la un fonograf.

— Mai devreme, am vorbit la telefon cu Deberlin, spuse Pardon.

Întâmplarea face că l-a cunoscut foarte bine pe Philippe Jave. Au fost împreună interni şi l-a frecventat până în ultima vreme.

— Şi ce spune despre el?

— Se pare că Jave se trage dintr-o familie foarte modestă din Poitiers. Tatăl lui era contabil la o bancă, iar mama, institutoare. Tatăl a murit când el era mic şi a fost crescut de mamă. Şi-a terminat studiile doar graţie burselor şi probabil că viaţa de student n-a fost deloc uşoară pentru dânsul. După cum mi-a spus Deberlin, Jave e un om harnic, inteligent, închis în el, înzestrat cu o voinţă de fier. Toţi se aşteptau să aleagă cardiologia, de care era pasionat, poate pentru că tatăl lui murise de anghină pectorală. El s-a instalat însă într-un cabinet amărât, la Issy-les-Moulineaux, şi a dus viaţa istovitoare a majorităţii medicilor de la periferie, lucrând paisprezece-cincisprezece ore pe zi. Avea treizeci şi opt – treizeci şi nouă de ani când s-a dus în vacanţă la Beuzec, lângă Concarneau, unde a cunoscut-o pe Eveline.

— Domnişoara Le Guérec?

— Da. Se pare că s-au îndrăgostit şi s-au căsătorit.

Deberlin i-a vizitat în apartamentul din bulevardul Haussmann, unde s-au mutat aproape imediat după nuntă. Deberlin a avut impresia unui cuplu unit. Eveline era destul de drăguță, dar nimeni nu întorcea capul după ea pe stradă. În casa tatălui ei văduv, a avut o copilărie lipsită de bucurii. Era timidă, ştearsă, afişând ceea ce Deberlin a numit un zâmbet jalnic. Deberlin e convins că ceva nu era în regulă cu sănătatea ei, dar nu ştie ce anume, pentru că Jave e un om discret. Asta e cam tot ce am aflat. În plus, soții Jave au părut încântați să aibă o fetiță. Ieşeau destul de des şi primeau vizite cam o dată pe săptămână. Deberlin e aproape singurul din vechii prieteni ai lui Philippe care a continuat să-i viziteze.

— Cum ai aflat că s-a întors acasă?

— Pur şi simplu de la radio.

Maigret, care avea şi el radio, nu se gândea niciodată să asculte.

— La emisiunea de la şapte, au anunțat că ancheta îşi urma cursul şi că doctorul Jave, foarte abătut, revenise acasă.

Stăteau acolo, pe terasa unui bistrou de periferie, privind luminile care se reflectau în Marna şi sorbind un calvados vechi. Ce făcea Janvier la ora aceea? Era oare în biroul lui de la Poliția Judiciară, înregistra mărturii şi aştepta veşti de la colegii aflați în misiune în Paris sau în alte părți? Neavând timp să meargă la masă, comandase, conform tradiției, sandvişuri şi bere de la braseria *Dauphine*?

Pardon văzu probabil o vagă nostalgie pe chipul comisarului, pentru că îl întrebă:

— Tentație mare?

Maigret îl privi în ochi, sincer, se gândi o clipă şi spuse:

— Nu.

Era adevărat. Cazul din bulevardul Haussmann se anunța a fi unul dintre cele mai spinoase şi mai pasionante din câte cunoscuse. Mediul îl făcea din capul locului mai

delicat decât altele. E întotdeauna dificil să ai de-a face cu oamenii dintr-o anumită societate, pentru că şi cea mai mică gafă poate să aibă consecinţe neplăcute. Iar aici era vorba despre medici. Unele profesii păstrează mai mult decât altele spiritul de castă: de exemplu, ofiţerii sau institutorii, militarii din colonii sau, oricât ar părea de ciudat, funcţionarii PTT.

Probabil că lui Janvier, care făcea o anchetă oficială, îi era şi mai greu să obţină informaţii despre Jave şi Négrel decât lui Maigret, care profita de prietenia lui Pardon.

În plus, bietul Janvier nimerise la judecătorul Coméliau, magistratul cu care era cel mai dezagreabil de lucrat. Coméliau era terorizat de presă. Fiecare articol care apărea despre un caz instruit de el îl făcea să se înfioare sau îl înfuria la culme.

— Şi nicio informaţie reporterilor! recomanda el în mod invariabil.

Drept consecinţă, ca să evite criticile ziarelor, tentate întotdeauna să-şi piardă răbdarea, avea tendinţa să-l declare vinovat pe primul suspect şi să ţină cu dinţii de el.

Maigret îi ţinuse piept de nenumărate ori, riscându-şi uneori chiar funcţia.

— De ce nu-l arestezi? Ce aştepţi? se răstea micul judecător cu mustăţi ascuţite.

— Să-şi pună ştreangul de gât.

— Sau să fugă peste graniţă, nu? Atunci, toate fiţuicile vor scrie care mai de care…

Janvier nu avea răbdarea lui Maigret, aerul lui încăpăţânat sau absent când Coméliau avea un acces de furie. Comisarul era convins că din cauza lui Coméliau îşi pusese inspectorul ziarele în cap încă de la începutul anchetei, refuzând informaţiile cele mai elementare.

— Nimic despre Gilbert Négrel?

— Nimic mai mult decât ce ţi-am spus deja. E un izolat. În afara programului în serviciul profesorului Lebier, este

rareori văzut şi n-am nici cea mai mică idee despre viaţa lui personală. Probabil că nu e bogat, de vreme ce nu s-a gândit încă să se fixeze undeva. Doar dacă nu cumva se pregăteşte pentru examenul de profesorat.

Maigret era prieten cu doctorul Paul, medicul legist, şi ar fi fost de ajuns să-i dea un telefon ca să afle rezultatul autopsiei. Cum murise Eveline Jave? Ziarele nu pomeneau nici de revolver, nici de cuţit, nici de strangulare. Dacă ar fi murit dintr-o cauză accidentală, nu ar fi existat niciun motiv să i se plieze pur şi simplu corpul în două şi să fie înghesuit într-un dulap.

— Auzi, Pardon, cât timp după deces poţi îndoi un cadavru?

— Depinde de rigiditatea cadaverică. Iar aceasta depinde de un anumit număr de elemente, inclusiv temperatura ambiantă. O oră, în unele cazuri. Câteva ore, în altele.

Asta nu-l ajuta în niciun fel. De altfel, nu voia să se lase prins de caz. Hotărâse să-l urmărească aşa cum probabil făceau toţi cititorii ziarelor din întreaga Franţă, atât şi nimic mai mult.

Acum făcea parte din public, nu mai era poliţist. Singurul lucru care nu-i dădea pace era poziţia lui Janvier, pe umerii căruia apăsa pentru prima dată întreaga responsabilitate a Poliţiei Judiciare, în perioada în care cel puţin jumătate din personal plecase în concediu.

— Înainte de orice, ar trebui aflat dacă Jave se afla la Cannes în momentul morţii soţiei sale.

Era uşor de verificat şi probabil că şi Janvier se gândise la asta. Numai că Maigret nu ştia nimic despre rezultatele anchetei.

Răspunsul îl primi abia a doua zi dimineaţă, la ora opt, când coborî să cumpere ziarele. Soţii Pardon îi aduseseră acasă pe la miezul nopţii.

Puţin mai târziu, în timp ce se dezbrăca, doamna Maigret murmurase:

— Îmi promiți că n-ai să te duci la birou?

— Jur.

— Vezi şi tu ce bine te simți! După trei zile de odihnă, eşti alt om. Dacă, din cauza unei femei moarte, trebuie să pierzi tot folosul concediului...

— Nu-l voi pierde.

Ea se linişti când îl văzu deschizând bufetul şi luând sticla de calvados.

— Încă un păhărel..., şopti el.

Nu bea pentru că era nervos sau descurajat, nici ca să se îmbărbăteze, ci fiindcă în seara aceea se simțea relaxat. Era ultima mică bucurie a acelei zile.

Numai că, a doua zi, coborî după ziare fără să mai aştepte la fereastră ca soția lui să facă patul. Nu însemna că nu-şi ținea promisiunea. Nu se ocupa de caz. Îl urmărea ca şi ceilalți cititori, ceea ce nu era acelaşi lucru.

Titlurile erau scrise cu litere şi mai groase decât cu o zi în urmă, iar cel mai frapant era:

Dilema celor doi doctori

Un ziar concurent scria mai prudent:

Misterul celor patru chei

Până la urmă, era aproape acelaşi lucru. După toate aparențele, autoritățile ieşiseră din mutism, deoarece articolele furnizau în sfârşit informații care nu puteau să provină decât de la Poliția Judiciară sau de la cabinetul judecătorului de instrucție.

Mai întâi, un rezumat, foarte incomplet, al raportului medicului legist.

Autopsia efectuată de doctorul Paul a dezvăluit că vânătaia despre care am vorbit deja ieri, situată la tâmpla

dreaptă a victimei, este urmarea unei lovituri primite cu destul de puțin timp înainte de moarte, dar această lovitură nu a fost îndeajuns de violentă ca să provoace decesul. Nu a fost făcută cu un obiect contondent. Ar putea fi vorba de o simplă cădere pe parchet sau de o lovitură de pumn.

Mult mai enigmatică este înțepătura de pe coapsa stângă a Evelinei Jave, deoarece nu încape nicio îndoială că provine de la o seringă.

Ce produs a fost injectat? Vom şti abia după ce experții vor examina viscerele şi țesuturile.

Victima nu era toxicomană şi nu se injecta singură, caz în care s-ar fi descoperit urmele unor înțepături mai vechi. De altfel, soțul ei e categoric în această privință…

Maigret se aşezase la aceeaşi terasă ca în ziua precedentă, în Place de la République. Cerul avea acelaşi albastru uniform, iar atmosfera era umedă şi caldă.

Din pricina vinului şi a calvadosului din seara trecută, comandase o cafea şi îşi fuma fără grabă pipa, citind cele trei coloane de informații mai mult sau mai puțin senzaționale.

Lovitura de teatru era absența lui Jave de la Cannes în sâmbăta precedentă şi întoarcerea lui în acelaşi oraş, cu Trenul Albastru[2], duminică dimineață.

Nu se spunea nimic despre interogatoriul medicului. Maigret, care era „de-al casei" şi ştia cum interpretează ziarele informațiile, nu se îndoia că fusese vorba de o situație confuză.

La început, Jave părea să fi pomenit de o plimbare făcută cu maşina, la Monte Carlo, sâmbătă după-amiază, şi de o

---

[2] Tren expres de lux (Paris-Marsilia-Nisa-Monaco-Ventimiglia), a cărui rută se întindea de-a lungul țărmului Mediteranei. Ultimul Tren Albastru a circulat în ziua de 9 decembrie 2007 (n.t.).

noapte petrecută la cazinoul din acelaşi oraş.

Din păcate pentru el, nişte angajaţi ai aeroportului din Nisa îi remarcaseră maşina, care rămăsese staţionată de sâmbătă la prânz până duminică la zece dimineaţa.

În fond, Janvier lucrase bine. Maigret îşi imagina numărul mare de telefoane necesare pentru a reconstitui şirul evenimentelor.

Sâmbătă, la 9:15, Eveline Jave ajunsese cu taxiul la aeroport şi luase avionul spre Paris.

După nicio oră, soţul ei sosise la acelaşi aeroport, cu maşina, şi se interesase de un avion spre capitală. Nu mai era altul înainte de amiază.

Întâmplarea a făcut ca un *Viscount* al companiei British Airways, întârziat din cauza unei pene la motor, să fie gata de decolare spre Londra. Plecase cu el şi, de la Londra, găsise imediat un avion spre Paris, unde ajunsese la două după-amiază.

Portăreasa imobilului de pe bulevardul Haussmann fusese totuşi categorică. Nu-l văzuse, după cum n-o văzuse nici pe soţia lui.

Această portăreasă era o anume doamnă Dubois, care avea un fiu de zece ani, iar reporterul o descria ca fiind încă tânără şi atrăgătoare. Soţul o părăsise la câteva zile după naşterea copilului şi de atunci nu mai auzise nimic despre el.

Se spunea că stătuse două ore la Poliţia Judiciară şi că, la plecare, refuzase să facă vreo declaraţie.

Fotografia ei apăruse în ziare, dar era greu să-i distingi faţa, pentru că şi-o acoperise cu braţul drept.

Maigret cunoştea imobilele de pe bulevardul Haussmann, care, construite în aceeaşi perioadă, sunt destul de asemănătoare. Lojile portarilor sunt spaţioase, precedate de un fel de salon, şi o uşă dublă cu geam permite supravegherea celor care intră sau ies.

Doamna Dubois o văzuse pe Joséphа, servitoarea, sosind

la ora opt dimineața. Îl văzuse trecând pe doctorul Négrel la ora nouă. Îl revăzuse coborând la douăsprezece şi zece, urcând apoi din nou la două şi, în sfârşit, plecând la ora cinci şi jumătate.

În mod ciudat, portăreasa nu-i zărise nici pe doctorul Jave, nici pe soția lui.

Numai că tânăra femeie intrase totuşi în casă, de vreme ce acolo fusese găsită moartă.

Tot după relatările din ziare, Jave, strâns cu uşa, refuzase să spună ce făcuse la Paris în după-amiaza zilei de sâmbătă şi invocase secretul profesional.

Fusese lăsat liber. La fel şi doctorul Négrel, după ultimele ştiri, ceea ce constituise probabil o problemă de conştiință pentru judecătorul Coméliau.

Ajungând la aeroportul Orly la 11:15, doamna Jave luase autocarul companiei Air France, care o lăsase pe bulevardul Capucin. Şoferul şi-o amintea pentru că purta un taior alb care evoca puternic Coasta de Azur şi care îl frapase.

Taiorul alb dispăruse, ca şi pantofii asortați şi lenjeria.

Din bulevardul Capucinilor, urma tinerei femei se pierdea până în momentul în care lăcătuşul deschisese uşa dulapului, luni la nouă dimineața, în prezența servitoarei şi a lui Négrel.

Problema cheilor nu simplifica deloc lucrurile. Ziarele scriau că existau patru chei, cu care se deschideau atât uşa apartamentului, cât şi cea a cabinetului unde dădea consultații doctorul. Una dintre aceste chei era la Joséphа, alta la doctorul Négrel, cât timp îi ținea locul confratelui său. Jave o avea pe a treia, iar a patra fusese încredințată portăresei.

Eveline Jave nu avea nicio cheie a apartamentului din bulevardul Haussmann.

Asta însemna că cineva îi deschisese uşa. Doar dacă nu cumva portăreasa mințise şi-i dăduse cheia ei.

Dacă doctorul Paul ar fi putut fi mai precis în privința orei decesului! În raportul lui scria: „Sâmbătă, între patru după-amiază şi zece seara”.

La ora patru, Négrel încă era acolo, ca şi Joséphа. Négrel plecase la cinci şi jumătate, iar Joséphа, pe la şase, pentru că nu avea nimic de făcut şi trebuia să ia masa de seară cu fiica ei.

Jave se afla la Paris de la două după-amiază, dar luase Trenul Albastru la opt fără cinci din Gara Lyon.

Ziarul publica o fotografie a servitoarei Joséphа, surprinsă când ieşea de la fiica ei, care locuia într-un imobil de pe strada Washington. Era o femeie înaltă şi slabă, cu o înfățişare oarecum masculină. Reporterul lăsa să se înțeleagă că fiica ei, Antoinette, în vârstă de douăzeci şi nouă de ani, nu avea o conduită ireproşabilă.

Totuşi, după părerea tuturor, relațiile dintre mamă şi fiică erau excelente. Joséphа avea camera ei în imobilul de pe bulevardul Haussmann, la etajul şase, cu ceilalți servitori din casă, dar îşi petrecea nopțile cât de des putea la fiica ei, unde avea un pat. Aşa se întâmplase sâmbătă seara şi duminică.

Când o surprinsese fotograful, ea nu-şi ascunsese fața, ca portăreasa, ci se uitase țintă la aparat cu un aer sfidător.

Bona, la Cannes, continua să stea închisă în vila *Marie-Thérèse* cu copilul, iar reporterii locali sunaseră zadarnic la uşă.

Ultima ştire, în capătul de jos al celei de-a treia coloane: Yves Le Guérec, fratele Evelinei Jave, care conducea fabrica de la Concarneau, sosise la Paris şi stătea la *Hotel Scribe.*

Maigret îşi bău cafeaua, renunță să mai comande ceva, împături ziarele şi porni prin piață.

În general, un caz de crimă aminteşte de altul sau de mai multe, pentru că motivele asasinării şi mijloacele de execuție nu sunt chiar atât de numeroase.

Dar Maigret încerca zadarnic să-şi amintească un caz similar. Cunoscuse patru-cinci medici criminali. Unul dintre ei, la Toulouse, în urmă cu vreo cincisprezece ani, îşi omorâse o pacientă administrându-i în mod voit o doză mortală dintr-un medicament toxic. Abia trei ani mai târziu, din întâmplare, se aflase că îi datora sume mari de bani acelei paciente şi nu găsise decât acest mijloc ca să scape de datorie.

Altul, tot pe atunci, în Masivul Central, injectase cu o seringă o substanţă diferită de cea pe care o prescrisese. Apoi pretinsese că fusese o greşeală involuntară şi beneficiase de prezumţia de nevinovăţie, deoarece nu era imposibil ca, după o zi întreagă de vizite istovitoare, să fi greşit fiola, mai ales că în camera bolnavei era aproape întuneric.

Deocamdată, Eveline Jave părea să fi fost ucisă în acelaşi fel. Dar, spre deosebire de cazurile precedente, acum erau implicaţi doi medici.

Oare soţul avea vreun interes să-i ia viaţa?

Era bogată. Mulţumită căsătoriei cu ea putuse să părăsească periferia, unde ducea o viaţă grea şi lipsită de bucurii, ca să devină un medic monden în capitală.

Avea vreo relaţie? Avea de gând să întemeieze un alt cămin? Sau Eveline, descoperind vreo infidelitate, îl ameninţase cu divorţul?

Orice era posibil.

Chiar şi o dramă din gelozie. Nimeni nu ştia în ce împrejurări părăsise Eveline oraşul Cannes sâmbătă dimineaţă. Ce-i spusese soţului ei? Căzuseră de acord asupra acestei călătorii? Şi, dacă da, Jave nu o bănuia oare că plecase pentru altceva decât spusese?

Cert era că pornise după soţia lui cu mijloacele cele mai rapide şi ajunsese la Paris la puţin timp după ea.

Oare Eveline Jave era amanta tânărului Négrel? De mult timp? Ea îi sugerase soţului să-l ia ca înlocuitor pe

perioada vacanței?

Négrel ar fi putut şi el să aibă motive să scape de ea. De exemplu, dacă avea alte planuri matrimoniale şi Eveline insista să-şi părăsească soțul ca să se căsătorească cu dânsul.

Sau...

Maigret nu o luase spre bulevardul Richard-Lenoir, ci mergea pe Marile Bulevarde, pe care rareori le văzuse atât de pustii. Aproape de Poarta Saint-Denis, intră într-o braserie, se aşeză la o masă, ceru o bere şi ceva de scris.

Din moment ce făcea parte acum din marele public, avea să joace jocul până la capăt, şi zâmbi ironic în timp ce scria cu litere de tipar:

DAR DE CE NAIBA ERA GOALĂ

Trecu pe plic numele lui Janvier şi adresa Poliției Judiciare. Bineînțeles, nu semnă. Rareori se întâmplă ca aceia care dau sfaturi poliției să-şi semneze mesajele. Îşi imagina mutra lui Moers, la laborator, dacă i s-ar fi cerut să caute amprentele digitale, deoarece le avea pe cele ale comisarului.

Dar scrisoarea era prea anodină pentru ca Janvier să ceară acest lucru. Mai probabil, avea doar să dea din umeri.

Totuşi, poate că ăsta era miezul problemei. Tânăra femeie fie se dezbrăcase singură, fie fusese dezbrăcată după ce murise.

Deoarece corpul nu prezenta răni, hainele nu erau pătate de sânge şi, în consecință, Maigret nu vedea niciun motiv valabil pentru dezbrăcarea ei.

Pe de altă parte, ce motiv ar fi avut ea însăşi să-şi dea jos toate hainele între ora patru a după-amiezii şi zece seara? Ca să se schimbe? Ar fi făcut asta în apartamentul aflat de

cealaltă parte a palierului, unde îşi avea camera şi toate lucrurile.

Nu se dezbrăcase nici ca să facă baie. Unul dintre ziare publica un plan detaliat al încăperilor.

Apartamentul din dreapta era format dintr-un antreu, un salon mare, un salon mai mic numit budoar, trei dormitoare, o sufragerie, o bucătărie şi o baie.

Cel din stânga, rezervat activităţilor medicale ale lui Jave, era conceput aproape după acelaşi plan, dar încăperile primiseră o destinaţie diferită.

Probabil că era unul dintre cele mai luxoase cabinete medicale din Paris. Salonul devenise sală de aşteptare, mobilată, scriau ziarele, în stil Empire. Budoarul, tot în stil Empire, era biroul lui Jave, unde îşi chestiona pacienţii înainte de a trece într-o altă încăpere ca să-i examineze.

După această încăpere unde aveau loc consultaţiile, care corespundea unuia dintre dormitoarele celuilalt apartament, urma o alta, rezervată examenelor radiologice şi anumitor intervenţii.

În sfârşit, laboratorul, care avea pereţii acoperiţi cu dulapuri de sus până jos. Baia, dezafectată, servea drept magazie pentru valizele şi geamantanele soţilor, iar în bucătărie erau depozitate instrumentele pentru curăţenie, precum şi obiectele care nu-şi găsiseră alt loc.

Mai rămânea o cameră, cu un pat şi mobilier obişnuit de dormitor, care era folosită, se pare, atunci când familia Jave primea un prieten în trecere sau când doctorul, surmenat, făcea o scurtă siestă.

Ziarele nu scriseseră că patul ar fi fost găsit răvăşit. Presupunând că Eveline fusese ucisă în apartamentul propriu-zis, de ce ar fi riscat cineva să traverseze palierul cu cadavrul, când erau şi acolo dulapuri unde să-l ascundă?

Şi de ce să-i ia hainele?

Asasinul avusese oare intenţia să vină după cadavru ca

să-l arunce în Sena sau în vreo pădure din preajma Parisului?

Asta ridica o nouă întrebare. Jave venise de la Cannes fără maşină, pe care o lăsase la aeroportul din Nisa.

Négrel avea maşină?

Ziarele nu scriau nimic în această privinţă.

Dacă asasinul avusese intenţia să facă să dispară cadavrul, existau şanse ca el să fi dispus de o maşină…

Maigret se pusese din nou în mişcare, oprindu-se mecanic în faţa vitrinelor familiare, pentru că la cinematograful de vizavi venea cel mai des cu soţia.

În faţa unei bijuterii, se văzu într-o oglindă, încruntat, cu un aer aproape înverşunat din pricina concentrării, şi râse de el însuşi.

Într-adevăr, toate astea nu însemnau nimic. Presupunerile lui nu aveau nicio bază. Îşi dădea seama acum de mentalitatea publicului, care cunoaşte toate aceste cazuri doar din relatările ziarelor.

Povestea cu autovehiculul era falsă. În cariera lui, văzuse de cel puţin trei ori asasini – printre care şi o femeie – transportându-şi victima cu taxiul până la un birou de bagaje din gară. Era de ajuns să aibă un cufăr destul de mare sau un coş de răchită, cum se găseau peste tot în comerţ.

În cazul de faţă, oare asasinul nu intenţionase să desfigureze moarta înaintea acestei ultime călătorii, ca s-o facă de nerecunoscut şi să împiedice identificarea ei?

Dacă era vorba de Négrel, de ce nu revenise duminică să termine treaba, când terenul era liber, deoarece Josépha se afla la fiica ei?

Şi la asta exista un răspuns: duminică, nu avea niciun motiv să vină în bulevardul Haussmann şi portăreasa i-ar fi observat cu siguranţă intrarea pe poartă, mai ales dacă apoi ar fi ieşit cu un cufăr greu.

— Pari bine-dispus, îi spuse soţia când îi deschise uşa

apartamentului.

Asta pentru că se amuza de el însuşi. Se juca de-a detectivii amatori, el, care îi luase în râs. La Poliția Judiciară lucrau pe baza unor date precise şi, când apărea o ipoteză, aveau mijloace s-o verifice.

Doamna Maigret era aproape gata. Îi lipseau doar pălăria şi mănuşile, pentru că hotărâse s-o ducă la masă la un restaurant italian de pe bulevardul Clichy.

În domeniul ăsta, Maigret nu improviza, oricât de ciudat ar fi părut. Deşi nu avea un plan precis pentru a-şi petrece zilele, deşi se lăsa în voia unei anume fantezii, urmărea o idee de bază.

După cum îi mărturisise cu o zi în urmă prietenului său Pardon, îşi satisfăcea micile dorințe pe care munca zilnică nu-i permitea niciodată să şi le îndeplinească.

Astfel, revenise la *Taica Jules,* unde mâncase peşte fript şi cârnăciori de porc la grătar. Poate că nu era la fel de bine ca în urmă cu douăzeci de ani, dar fusese mulțumit.

Şi se simțea mulțumit şi atunci când, dimineața, urmărea de la fereastră agitația de pe bulevardul Richard Lenoir şi camioanele de la *Catoire şi Potut,* care intrau şi ieşeau.

Restaurantul italian de pe bulevardul Clichy, unde îşi ducea soția, îi era necunoscut. Nu pusese niciodată piciorul acolo, dar, trecând prin fața lui de mai multe ori şi aruncând o privire în penumbra din interior, îşi spusese că ar fi fost plăcut să mănânce acolo o porție de spaghete.

Şi mai era un lucru pe care avea să-l facă, dar fără să-i spună nimic soției, de teamă să nu râdă de el. Poate ar fi forțat să aleagă un loc puțin frecventat, Piața Vosges, de exemplu, sau parcul Montsouris?

Dorea să se aşeze pe o bancă şi să stea acolo mult timp, liniştit, fără să se gândească la nimic, fumându-şi pipa şi uitându-se cum se jucau copiii.

— Eşti gata? întrebă doamna Maigret, punându-şi

mănuşile albe.

Se parfumase, ca duminica şi în serile când mergeau la cinema, şi purta o rochie înflorată.

— Într-o clipă.

Nu-i mai rămăsese decât să decupeze articolele din ziarele de dimineaţă şi să le strecoare în dosarul galben.

După masă, vor urca încet până la Sacré-Cœur, ca nişte turişti, şi, pe strada Lepic, doamna Maigret se va opri din când în când să-şi tragă sufletul.

Capitolul 3

Părerea îndrăgostiţilor

Aleseseră o umbrelă de soare cu dungi albe şi albastre. În Piața Tertre erau trei cafenele şi, cum fiecare îşi întindea terasa cât putea de departe, umbrelele deveneau un fel de drapele: cele bătând în portocaliu, cele de un albastru închis şi cele cu dungi albe şi albastre. Scaunele metalice şi mesele erau la fel, probabil şi vinul roze servit în urcioare. Era ca o sărbătoare fără sfârşit, cu autocare care ieşeau de pe o străduță căreia păreau că îi îndepărtează zidurile, turişti înarmați cu aparate foto şi pictori – mai ales femei – în fața şevaletului. Putea fi văzut chiar şi un înghițitor de foc care, în plus, înghițea şi săbii.

Uneori, Maigret şi soția lui schimbau, şi aici, câte o privire. Nu vorbeau niciodată mult când erau împreună. Iar în privirile pe care le schimbau astăzi stăruiau nostalgia şi recunoştința.

Bineînțeles, nu mai era Piața Tertre pe care o cunoscuseră când Maigret îşi începuse cariera ca secretar la un comisariat de poliție, dar era totuşi amuzant, ca un bâlci colorat, zgomotos, de o vulgaritate mai agresivă. Oare nu se schimbaseră şi ei? De ce am pretinde ca restul lumii să rămână neschimbat din moment ce noi îmbătrânim?

Cam asta îşi spuneau, din priviri, mulțumindu-şi reciproc.

Vinul roze era rece, acrişor. Scaunul pliant scârțâia sub greutatea comisarului, care obişnuia să se lase pe spate. Lângă ei, doi îndrăgostiți, care nu aveau patruzeci de ani

împreună, se țineau de mână şi priveau în tăcere forfota turiştilor. Băiatul avea părul prea lung; fata îl avea prea scurt. Casele fuseseră zugrăvite ca un decor de operetă. Ghidul unuia dintre autocare, cu megafonul la gură, explica ceva în engleză, apoi în germană.

În acel moment, se ivi pe neaşteptate un vânzător de ziare, strigând şi el cuvinte confuze, din care se înțelegea doar:

— ... dezvăluiri senzaționale...

Maigret întinse brațul şi pocni din degete ca la şcoală. Cumpără cele două ziare de după-amiază concurente, în timp ce îndrăgostiții de lângă ei se mulțumiră cu unul singur.

Comisarul îl păstră pe cel la care scria Lassagne şi i-l dădu pe celălalt soției.

Ziarul publica pe prima pagină o fotografie mare a unei tinere în costum de baie, sprijinită de o barcă. Tânăra avea picioarele şi coapsele slabe, sânii mici şi ascuțiți, prea puțin formați. Privea spre obiectiv cu un zâmbet stângaci şi timid.

De ce lăsa impresia că era o victimă sigură a sorții? Poza era neclară. Ziarul mărise o fotografie făcută pe plajă într-o lumină proastă.

Dedesubt se putea citi: *Eveline Jave, fotografiată de fratele ei în anul în care l-a cunoscut pe doctorul Jave.*

O domnişoară de provincie, cuminte şi melancolică, care trăise probabil într-o familie severă şi tânjea după o altă viață.

Ceva mai departe se spunea că Yves Le Guérec îi încredințase această fotografie tânărului Lassagne.

Doctorul Négrel a hotărât să ne vorbească

Aşadar, unul dintre cei doi medici acceptase să primească cel puțin un jurnalist. Lassagne, slab şi

roşcovan, vioi ca o maimuță, probabil că petrecuse ore trepidante, iar Maigret şi-l imagina întorcându-se la ziar şi repezindu-se spre masă să-şi scrie articolul, pe care băieții de birou îl duceau bucată cu bucată la cules.

Chiar dacă nu era ceva senzațional, cum striga vânzătorul de ziare, chiar dacă nu era vorba propriu-zis despre dezvăluiri, textul era totuşi interesant.

Aşa cum avea obiceiul, Lassagne prezenta mai întâi decorul.

Doctorul Négrel a binevoit să ne acorde un interviu în exclusivitate chiar în locuința sa din Rue des Saints-Péres, într-un imobil vechi, situat la doi paşi de Saint-Germain-des-Prés.

Casa, altădată o reşedință particulară, şi-a păstrat pe fronton blazonul unei familii ilustre, dar clădirea, dărăpănată, este de mult timp ocupată de numeroase familii.

Curtea e plină de motorete, biciclete şi cărucioare de copii. La parter este un atelier de tâmplărie şi scara, cu glorioasa ei balustradă din fier forjat, are treptele uzate.

Am urcat la etajul patru, mansardat, care servea odinioară personalului, şi, la capătul unui culoar întunecos, am bătut la uşa pe care era fixată cu o pioneză o simplă carte de vizită.

Fixasem o întâlnire. Când s-a deschis uşa, în fața noastră a apărut un tânăr brunet, cu tenul mat, care ar fi putut interpreta un rol de june-prim într-un film.

Doctorul Négrel, după cum avea să ne spună puțin mai târziu, este din sudul Franței, de la Nimes, unde familia lui locuieşte de multe generații. Această familie a cunoscut şi vremuri mai bune, şi mai rele. Un Négrel a fost medic de marină în timpul lui Napoleon. Altul a fost procuror pe vremea lui Ludovic-Filip.

Tatăl doctorului Négrel, care încă trăieşte, e fotograf, iar

doctorul şi-a făcut studiile la Universitatea din Montpellier.

Doctorul…

Maigret îşi întrerupse lectura ca să tragă cu urechea. Îndrăgostiții de la masa vecină citeau acelaşi articol, aproape în acelaşi timp cu el, iar tânăra şopti:

— Ce-ți spuneam?

— Ce?

— E o poveste de dragoste.

— Lasă-mă să citesc urmarea.

Maigret schiță un zâmbet şi îşi continuă şi el lectura.

Doctorul, deşi are un fizic ce-l avantajează, ni s-a părut un om simplu şi grav, care pare profund afectat de evenimentele din ultimele zile.

Locuința lui a rămas mai curând cea a unui student decât a unui medic despre care se poate spune că pornise pe drumul unei cariere strălucite. Ne-a primit într-o încăpere care este şi birou de lucru, şi salon, şi sufragerie. Prin uşile deschise am întrezărit un dormitor modest şi o bucătărioară.

— Nu înțeleg nimic din ce s-a întâmplat, ne-a declarat de la început Négrel, aşezându-se pe pervazul ferestrei, după ce ne-a invitat să luăm loc pe un fotoliu străvechi acoperit cu catifea roşie. Poliția şi apoi judecătorul de instrucție m-au interogat îndelung, punându-mi întrebări la care mi-a fost imposibil să răspund. Par să mă bănuiască de uciderea doamnei Jave. Dar de ce, de ce aş fi făcut asta?

Sprâncenele-i groase, care se unesc, dau mai mare profunzime privirii sale. Pe masă se aflau rămăşițele unui prânz rece, cumpărat probabil de portăreasă de undeva din cartier. Nu era bărbierit şi nu purta nici haină, nici cravată.

L-am întrebat:

— Îmi permiteți să vă pun şi eu, pentru cititorii noştri, câteva întrebări?

— Voi răspunde cum pot mai bine.

— Chiar dacă întrebările sunt indiscrete?

A făcut un gest vag, ca unul căruia i s-au pus deja întrebările cele mai indiscrete.

— Mai întâi, de când îi cunoaşteţi pe soţii Jave?

— Îl cunosc pe doctorul Jave de trei ani. Şi „acolo" m-au întrebat asta.

— Unde l-aţi întâlnit?

— În serviciul şefului meu, profesorul Lebier, al cărui asistent sunt. Jave ne aduce uneori pacienţi la consult şi, într-o zi, când trebuia să ajung repede în centru, m-a dus cu maşina lui.

— V-aţi împrietenit?

— Mi-a spus că i-ar plăcea ca într-o zi să vin la el la cină.

— Şi aţi fost?

— Şase luni mai târziu, din întâmplare. La sfârşitul unei consultaţii cu profesorul Lebier, m-a întrebat dacă eram liber în acea seară, pentru că avea invitaţi la cină oameni interesanţi, şi m-am dus.

— Cu acest prilej aţi cunoscut-o pe doamna Jave?

— Da.

— Ce impresie v-a făcut?

— Fiind cel mai puţin important dintre invitaţi, stăteam la capătul mesei. N-am prea avut ocazia să vorbesc cu ea.

— Părea o femeie fericită?

— Nici fericită, nici nefericită. Se comporta ca stăpâna casei.

— Aţi revenit deseori, ca invitat, în apartamentul din bulevardul Haussmann?

— Destul de des.

— După spusele confraţilor dumneavoastră, ieşiţi destul de puţin şi luaţi rareori masa în oraş.

În acest punct al discuţiei noastre, Négrel a părut oarecum stânjenit. Apoi a zâmbit.

— Soţii Jave, a explicat el, aveau foarte des invitaţi, cel puţin o dată pe săptămână, şi întotdeauna erau vreo

cincisprezece persoane. Uneori, era o femeie în plus sau o tânără şi mi se telefona în ultima clipă ca să servesc, într-un fel, ca umplutură.

— De ce acceptați?

— Pentru că erau simpatici.

— Amândoi?

— Da, amândoi.

— Ce părere aveți despre Jave?

— E un practician excelent.

— Şi ca om?

— Întotdeauna l-am considerat un om cinstit şi chiar scrupulos.

— Totuşi, s-ar zice că nu vă plac medicii mondeni.

— Nu era doar un medic monden.

— Ați devenit treptat prietenul celor doi soți?

— Prieten e prea mult spus. În pofida diferenței de vârstă dintre mine şi Philippe, eram buni camarazi.

— Vă tutuiți?

— Tutuiesc puține persoane. Asta poate din pricina atmosferei protestante din Nîmes, unde m-am născut şi mi-am petrecut tinerețea.

— N-o tutuiați nici pe Eveline Jave?

— Nu.

Un „nu" destul de sec.

— Ce relații aveați cu ea?

— Corecte. Aş putea să spun amicale.

— Vă făcea confidențe?

— Mi-a spus doar, ceea ce ştiam de altfel de la soțul ei, că nu avusese niciodată o viață ca oricare femeie.

— Din ce motiv?

— Din cauza sănătății.

— Nu era sănătoasă?

— Nu cred că trădez vreun secret, deoarece nu eram medicul ei, spunând că suferea de maladia Stokes-Adams. Ceea ce se numeşte în mod obişnuit un puls lent permanent.

Din copilărie, inima ei bătea nu cu şaptezeci de pulsaţii, cum e aproape regula, ci cu patruzeci sau patruzeci şi cinci.

— Care sunt efectele acestei boli?

— Bolnavul duce în aparenţă aceeaşi existenţă ca a celorlalţi. Totuşi, poate să facă oricând o sincopă sau convulsii, ba chiar să moară subit.

— Ea ştia asta?

— De la vârsta de doisprezece ani. După ce a fost consultată de un mare specialist, a ascultat la uşă şi a auzit tot.

— Era înspăimântată?

— Nu. Resemnată.

— Era totuşi veselă?

— De o veselie discretă, dacă mă pot exprima astfel. Ai fi zis că se temea tot timpul să nu provoace criza din prea multă exuberanţă.

— Nu s-a temut să aibă un copil?

— Nu. Era mulţumită să lase ceva în urma ei, chiar dacă asta avea s-o coste viaţa.

— Era îndrăgostită de soţul ei?

— Presupun, de vreme ce s-a căsătorit cu el.

— El era îndrăgostit de ea?

— L-am văzut întotdeauna foarte atent cu soţia lui.

— Vii s-a întâmplat s-o întâlniţi în particular, adică în absenta soţului ei?

Tăcere. O cută pe fruntea tânărului medic.

— Da şi nu. Nu m-am dus niciodată s-o văd personal. Uneori, pe când mă aflam la ei, Jave a fost chemat de urgenţă la un bolnav.

— Şi, cu aceste ocazii, ea n-a încercat niciodată să vă facă confidenţe?

— Nu. Nu ceea ce numim confidenţe.

— V-a vorbit despre viaţa ei?

— Aşa cum fiecare vorbeşte despre trecutul, despre copilăria lui.

— Aşadar, aţi devenit prieteni buni?

— Dacă vreţi să ziceţi aşa…

— N-a venit niciodată aici?

O nouă tăcere.

— De ce mă întrebaţi asta?

— Vă răspund sincer. Portăreasa, căreia i-am arătat fotografia Evelinei Jave, pretinde că a văzut-o cel puţin de două ori urcând la dumneavoastră, a doua oară în urmă cu şase săptămâni.

— Portăreasa minte sau s-a înşelat în privinţa persoanei.

Tânăra de la masa vecină spuse:

— Pe cine crezi? Pe portăreasă sau pe doctor?

Citeau şi ei în acelaşi ritm. Îndrăgostitul răspunse:

— Portăresele sunt toate nişte scorpii, dar doctorul nu pare să fie în largul lui.

— Ţi-am spus că e o poveste de dragoste…

Doamna Maigret, care terminase deja de citit articolul, probabil mai scurt, din celălalt ziar, îl ţinea pe genunchi şi privea visătoare agitaţia turiştilor.

Maigret uitase rolul pe care îl îndeplinea la Poliţia Judiciară, meseria pe care o avusese toată viaţa, şi se pomenea citind ziarul ca oricare om de pe stradă. Făcea astfel o mică descoperire care îl încânta.

De obicei, moraliştii, cei care se bagă să le dea lecţii semenilor, pretind că cititorii care devorează relatările despre crime şi catastrofe sunt stăpâniţi de o înclinaţie nesănătoasă, ba chiar de un instinct pervers.

Fără să se fi gândit prea mult la asta, comisarul ar fi fost tentat cu o zi în urmă să fie de acord cu ei.

Dar, brusc, îşi dădea seama că lucrurile nu erau chiar atât de clare şi că reflecţiile tinerei de la masa vecină contau într-o anumită măsură în noua lui părere.

Oare cititorii nu devorează cu aceeaşi înfrigurare relatarea unor fapte eroice sau excepţionale? S-a mai văzut

vreodată o mulțime atât de densă şi de pasionată pe Marile Bulevarde, chiar în plină noapte, ca atunci când sosise Lindbergh[3]?

Oare ceea ce caută oamenii nu e să afle până unde poate să ajungă ființa umană, în bine, ca şi în rău?

Oare curiozitatea tinerei de la masa vecină nu provenea din faptul că, îndrăgostită novice, voia să cunoască limitele iubirii?

Spera să le afle din ziar, citind urmarea anchetei asupra moartei din apartamentul de pe bulevardul Haussmann.

Lassagne continua, scoțând tot ce se putea din interviul acordat în exclusivitate:

Atunci l-am întrebat:

— Primiți multe femei, domnule Négrel?

— Mi s-a întâmplat mai demult să primesc.

— Ce înțelegeți prin „mai demult”?

Cât timp a durat discuția noastră, doctorul a fumat întruna țigări pe care le stingea apoi pe pervazul ferestrei deschise.

— Sunt logodit de un an. Poliția ştie. Probabil că a interogat-o deja pe tânără şi de aceea e inutil să fac din asta un mister.

— Puteți să ne spuneți numele ei?

— Probabil că vi-l vor spune cei de la Poliția Judiciară. Nu e rolul meu.

— E o tânără care locuieşte cu părinții?

— Da.

— Lucrează?

— Da.

---

[3] Charles Augustus Lindbergh (1902-1974) a fost primul pilot care a zburat fără escală de la New York la Paris, între 20 şi 21 mai 1927, în 33 de ore şi 30 de minute (n.t.).

— Face parte din burghezie?

— Tatăl ei e un avocat cunoscut.

— Şi venea să vă viziteze?

Tăcere.

— Vă voi pune o întrebare şi mai indiscretă, pentru care îmi cer scuze. Aţi fost, la un moment dat, amantul doamnei Jave?

— Mi s-a mai pus întrebarea asta.

— Şi ce-aţi răspuns?

— Nu.

— Nici îndrăgostit de ea n-aţi fost?

— Niciodată.

— Şi nici ea de dumneavoastră?

— N-a făcut şi n-a zis nimic care să mă poată face să cred asta.

— N-aţi dat ochii cu ea sâmbăta trecută?

— Nu.

— Nici cu Jave?

— Nici cu ea, nici cu el. Am primit cinci pacienţi în cursul după-amiezii şi fişele lor au fost găsite la birou. Am plecat la cinci şi jumătate, după ce mi-am luat la revedere de la Josépha şi i-am recomandat să închidă ferestrele.

— Cine a avut ideea să-i ţineţi locul doctorului Jave?

— Chiar el.

— Cum a procedat în ceilalţi ani?

— Se folosea de unul dintre confraţii mei, doctorul Brisson, care, iarna trecută, şi-a deschis un cabinet la Amiens şi n-a mai fost disponibil.

— O ultimă întrebare. O consideraţi pe Josépha deosebit de devotată patronilor ei?

— Nu m-am preocupat de asta.

— Aţi trăit câteva săptămâni alături de ea. Aţi avut contacte frecvente. Ar fi în stare să dea o mărturie falsă în interesul unuia dintre patronii ei?

— Vă repet că n-am habar.

Lassagne conchidea:

Astfel am părăsit un om căruia îi sunt în joc onoarea, viitorul şi chiar viaţa. E conştient de asta. Vinovat sau nu, cunoaşte greutatea cuvintelor şi ameninţările care planează asupra lui. Ni s-a părut decis să se apere, cu calm, fără înfrigurare sau furie, iar ultima privire pe care ne-a adresat-o, pe deasupra balustradei, era plină de amărăciune.

— Să-ţi spun cum cred că s-a întâmplat, zise tânăra de la masa vecină. Ea şi tânărul doctor erau amanţi. Portăreasa n-are niciun motiv să mintă şi sunt convinsă că într-adevăr a recunoscut-o. Soţul ei era mai în vârstă decât ea. O trata ca pe o fetiţă şi femeilor nu le place asta. Négrel e însă bărbat frumos, cu ochii plini de tandreţe…

Maigret zâmbi cu pipa în gură. De ce spusese „ochii plini de tandreţe”? Pentru că jurnalistul vorbea de sprâncene groase?

— Sunt sigură că e un pasionat. Se simte cum se stăpâneşte la fiecare răspuns. Vezi şi cum îşi strivea ţigările pe marginea ferestrei.

— Asta nu înseamnă nimic.

— Asta înseamnă că pe dinăuntru clocotea, dar se forţa să rămână calm. Ea a fost obligată să se ducă la Cannes cu soţul şi fiica. Pun prinsoare că dânsa a avut ideea ca Négrel să-i ţină locul soţului, în felul ăsta, tânărul îşi petrecea o parte din timp în apartamentul din bulevardul Haussmann şi se menţinea o legătură între ei.

— Ai imaginaţie.

Maigret îşi zicea că acest cuplu nu va avea zile multe. Băiatul era blond şi părea serios. Corpul suplu al tinerei se lipea de el de parcă ar fi vrut să se încolăcească în jurul lui, iar el era oarecum jenat, părea că se scuză faţă de cei din jur.

— Nu vorbi aşa tare.

— Nu spun nimic rău. După o lună de despărțire, n-a mai putut să reziste şi a zburat la el, cu gândul să se întoarcă la Cannes cu avionul de seară. Probabil că i-a spus soțului că se duce să viziteze o prietenă pe Coastă. Iar el, care bănuia ceva, a urmărit-o. După-amiază, i-a surprins împreună în camera de după cabinetul de consultații. L-a lăsat pe Négrel să plece, iar pe ea a lovit-o. Dânsa a leşinat. Atunci, hotărând să termine o dată pentru totdeauna, i-a făcut o injecție.

— Dar de ce a pus-o în dulap, dacă e vorba de o crimă pasională?

Doamna Maigret, care asculta şi ea, schimbă o privire cu soțul ei. În acea atmosferă de chermeză, flecăreala lor aproape veselă despre o tragedie suna destul de ciudat. Personajele, aşa cum le înfățişa tânăra, îşi pierdeau umanitatea, adevărul tragic, devenind marionete de roman popular.

Şi totuşi, poate că ceea ce spunea ea era adevărat. Dacă Maigret lua în calcul tot ce ştia despre caz, ipoteza ei era la fel de plauzibilă ca oricare alta.

— Nu înțelegi? Închizând-o în dulap, întorcându-se la Cannes şi pretinzând apoi că nu venise la Paris, îl scotea asasin pe Négrel. Dovadă că, acum, tot el e bănuit.

— Amândoi sunt bănuiți.

— De unde ştii?

— Pot să pun prinsoare că poliția le-a dat drumul ca să-i pună sub observație şi aşteaptă ca unul dintre ei să facă un pas greşit.

Nici raționamentul ăsta nu era prost deloc. În fond, publicul nu e niciodată atât de prost pe cât se crede.

Bietul Janvier se pomenise în fața unei dileme cu care nu se confruntă foarte des un polițist. De obicei, pui mâna pe un presupus vinovat şi te întrebi dacă e mai bine să-l învinuieşti sau să-i dai drumul, aşteptând să ai dovezi

suficiente.

Cu un singur vinovat posibil, judecătorul Coméliau n-ar fi ezitat: l-ar fi învinuit.

Dar cu doi? Nu era posibil ca amândoi s-o fi ucis pe Eveline Jave. Prin urmare, unul dintre medici era nevinovat. Dacă i-ar fi ținut pe amândoi arestați, ar fi trebuit să admită că privau de libertate un om nevinovat.

Chiar şi Coméliau înțelesese asta şi se resemnase să-i elibereze pe amândoi.

Cine supraveghea, în stradă, imobilul unde locuia Négrel, în timp ce Lassagne îi lua interviul? Lapointe? Gianini?

În orice caz, cineva era, ca şi pe bulevardul Haussmann, unde Poliția Judiciară îşi trimisese cu siguranță un om.

Unul dintre cei doi medici consimțise să vorbească cu presa, alegându-l pe reprezentantul ziarului cu cel mai mare tiraj.

Celălalt tăcea, închis în apartamentul lui. Într-adevăr, Lassagne adăuga:

Am încercat zadarnic să obținem o întrevedere cu doctorul Jave. De când a părăsit Prefectura de Poliție şi a revenit în apartamentul din bulevardul Haussmann, acesta n-a dat ochii cu nimeni în afară de Josépha. Probabil că şi-a deconectat telefonul, pentru că numărul lui sună tot timpul ocupat.

— Mai ceri un pahar? întrebă doamna Maigret când îşi văzu soțul făcând semn chelnerului.

Da, mai voia un roze. Îi era sete. Şi nu avea niciun chef să plece de acolo.

— Tu ce crezi? îl întrebă ea, pe şoptite.

El se mulțumi să dea din umeri. La întrebarea asta, obişnuia să răspundă că nu credea niciodată nimic, şi era aproape adevărat.

În mintea lui începeau să se contureze două personaje: Eveline Jave şi doctorul Négrel. Nu erau chiar nişte entităţi. Mai ales Eveline prindea viaţă, de când îi văzuse fotografia, iar el, în locul lui Janvier, s-ar fi dus imediat la Concarneau.

Cheia dramei nu se afla neapărat acolo. Totuşi, în acel oraş îşi petrecuse tânăra femeie cea mai mare parte a vieţii şi i-ar fi plăcut s-o cunoască mai bine.

Învăţase la călugăriţe? Ar fi putut să bage mâna în foc, după felul cum stătea şi cum privea la aparat. Îşi imagina o locuinţă fără stăpâna casei, poate cenuşie, care probabil că mirosea a peşte, cu un tată şi un frate pentru care nu contau decât afacerile.

Cum se obişnuise cu viaţa de la Paris? Şi, atunci când organiza un dineu sau o recepţie, nu simţea în continuare că se comportă cu stângăcie?

Négrel era şi el un provincial, în pofida fizicului său de june-prim. Era un protestant din Nîmes. După terminarea studiilor, nu căutase clientelă, ci devenise asistentul profesorului său.

Lassagne reuşise să-l facă să recunoască că primise mai demult femei în locuinţa lui din Rue des Saints-Pères, iar Maigret ar fi pus prinsoare că adusese femei uşoare din Saint-Germain-des-Prés. Şi era sigur că fuseseră nişte vizite scurte şi că niciuna dintre ele nu-şi petrecuse noaptea în patul tânărului medic.

Acum, de un an, era logodit. Asta îl îmboldea pe Maigret să-l sune pe Janvier şi să-i ceară numele domnişoarei. Fiica unui avocat cunoscut. Şi venea la el acasă. Ceea ce însemna un scandal în perspectivă.

Îndrăgostiţii plecară braţ la braţ, lăsând ziarul pe măsuţă, şi se îndreptară spre Sacré-Cœur. Trecând pe lângă ei, tânăra aruncă o privire amuzată spre pălăria doamnei Maigret, care nu era totuşi deloc ridicolă. Este adevărat că ea nu purta pălărie peste părul tuns la fel de

scurt ca al unui împărat roman.

— Ce scrie în ziarul tău?

— Probabil ce scrie şi în al tău.

Maigret îl deschise totuşi instinctiv. Pe prima pagină era publicată o fotografie, dar nu cea a Evelinei Jave, ci a fratelui ei, Yves Le Guérec, sprijinit cu coatele de bar la *Hotel Scribe*.

Nu semăna cu sora lui. Era un bărbat robust, scurt şi îndesat, cu faţa osoasă şi părul, probabil roşcat, tuns perie.

Neputând să ajungă la Négrel sau la Jave, ziarul concurent îi luase lui un interviu.

Astfel, cititorii aflau că Yves Le Guérec era căsătorit, avea doi copii şi îşi construise o vilă la trei kilometri de Concarneau. Luase locul tatălui său, după moartea acestuia, la conducerea fabricii de conserve.

— De când s-a căsătorit, sora mea n-a mai venit niciodată acasă şi mă întreb de ce. Probabil pentru că soţul ei dorea s-o îndepărteze de familie.

— N-aţi revăzut-o niciodată?

— Din când în când, atunci când veneam la Paris, treceam s-o îmbrăţişez. O dată, am fost cu soţia şi copiii în apartamentul din bulevardul Haussmann, dar am avut impresia că eram în plus.

— Din ce motiv?

— Noi suntem oameni simpli, care nu frecventăm aceleaşi medii ca doctorul Jave…

— Acesta s-a mutat în centrul capitalei cu dota surorii dumneavoastră?

— Când s-a căsătorit cu ea, n-avea un ban în buzunar. Mai curând datorii. Tatăl meu le-a achitat, şi tot el a plătit tot ce se găseşte în bulevardul Haussmann.

— Nu-l suferiţi pe cumnatul dumneavoastră?

— N-am spus asta. Să zicem că nu suntem de aceeaşi teapă. Sau, mai curând, aşa ar vrea el să se creadă, pentru

că mama lui este o simplă institutoare…

Se simțea o veche ranchiună. Într-adevăr, erau două lumi diferite. Familia Le Guérec, în pofida averii sale, continua să ducă în provincie o viață simplă şi aspră, în timp ce Jave, care cunoscuse viața pariziană, evoluase.

Dar de plătit plătiseră cei cu sardelele:

— Sora mea a moştenit jumătate din acțiunile fabricii şi primea în fiecare an o sumă frumuşică, vă rog să mă credeți.

— S-a căsătorit sub regimul comunității bunurilor?

— Din nefericire.

— Dar dumneavoastră?

— Şi eu. Dar nu-i acelaşi lucru, pentru că soția mea e fiică de armator şi armatorii sunt la fel ca noi.

— Credeți că a avut loc o crimă?

— Vă imaginați că Eveline ar fi putut să-şi facă o injecție şi apoi să se ghemuiască într-un dulap, ca să moară acolo, după ce încuiase uşa? Şi unde e cheia? Unde îi sunt hainele?

— Cine credeți că a omorât-o?

Le Guérec a deschis gura să răspundă, dar s-a răzgândit.

— Nu vreau să mă aleg cu un proces pentru defăimare. Faptele vorbesc de la sine, nu? Iar ceea ce pretind unii, cum că sora mea avea un amant, e o mare minciună. Nu era în stare. Nu era senzuală. Îi era teamă de bărbați. La bal, stătea într-un colț toată seara şi nu voia să danseze decât cu mine. Uitați-vă la fotografia asta! Îmi amintesc că a găsit cu mare greutate un costum de baie care să nu lase să se vadă aproape nimic. Era ridicolă.

— Vă scria deseori?

— De ziua mea, de cea a soției mele şi a copiilor şi de Anul Nou.

— Se ştia bolnavă?

— A ştiut întotdeauna că nu va trăi până la adânci

bătrâneți, dar era resemnată.

— Era credincioasă?

— La noi acasă, era foarte credincioasă şi mergea la slujbă în fiecare dimineață. Mai târziu, am aflat că soțul ei a influențat-o şi nu mai era practicantă.

— Credeți că nu era fericită?

— Sunt sigur.

— Pe ce vă bazați?

— Sunt lucruri care se simt. Felul ei de a-mi repeta, de exemplu, cu un zâmbet vag: „Nu uita să treci să mă vezi de fiecare dată când vii la Paris. Şi spune-le copiilor că mătuşa lor se gândeşte la ei…”

Totuşi, era goală când i se găsise cadavrul în dulap. Oare asasinul o dezbrăcase după ce o omorâse?

Încă o dată, ipoteza era destul de puțin probabilă, cu atât mai puțin probabilă cu cât dezbrăcarea unui mort este o operațiune dificilă.

Şi de ce să o dezbrace?

Ce făcea Jave, singur cu Josépha, în apartamentul din bulevardul Haussmann? Ce răspunsese la întrebările lui Janvier şi la cele ale judecătorului de instrucție despre călătoria lui precipitată?

Dacă judecătorul Coméliau nu emisese mandat de arestare pentru el, însemna că existau dubii destul de serioase şi că aproape sigur suspiciunile planau aproape în mod egal asupra celor doi suspecți.

Maigret dorea acum să ştie mai mult despre Philippe Jave şi viața lui personală. Avea cumva o amantă? Sau era cu adevărat un medic monden şi auster cum îl credeau cei mai mulți?

— Ce facem? întrebă doamna Maigret, în timp ce soțul ei chema chelnerul să achite nota de plată.

Comisarul nu ştia. Dar nu avea nicio importanță şi ăsta era lucrul cel mai minunat.

— Mai întâi vom coborî treptele de la Saint-Pierre…

Apoi vor hoinări pe bulevardul Rochechouart, după care puteau să străbată, de exemplu, Rue des Martyrs, a cărei forfotă îi plăcea foarte mult. Îi plăcea şi Faubourg-Montmartre.

Faptul că nu avea nimic de făcut îl făcea să vadă Parisul într-o lumină nouă şi era hotărât să nu piardă nimic.

— Diseară va trebui să-i telefonez lui Pardon.

— Eşti bolnav?

— Nu. Poate că va avea noi informaţii despre acest doctor Jave.

— Te frământă asta?

Nu, nici măcar nu-l frământa. Sigur, se gândea mult la asta, dar cazul se înscria parcă în filigran în plimbările sale prin Paris.

— Poate că mâine voi da o raită pe Rue des Saints-Pères.

Era mai periculos, pentru că, nefiind mai deloc trecători, risca să dea nas în nas cu unul dintre inspectorii lui.

— Mă întreb dacă nu ne vom duce să vedem marea la Concarneau.

Îşi enunţa planurile fără să creadă în ele, ca să se amuze. Toate astea constituiau acum sarcina lui Janvier, iar Maigret trăia un fel de anticipare a ceea ce avea să fie existenţa sa odată ieşit la pensie.

Gândul acesta îl posomorî. Accepta pentru câteva zile, pentru cel mult trei săptămâni, să joace rolul de plimbăreţ, să facă parte din marele public.

Dar dacă era să aibă rolul ăsta tot restul zilelor…

În timp ce se îndreptau spre piaţeta din faţa bazilicii Sacré-Cœur, Maigret îi strânse brusc braţul soţiei şi ea înţelese că era emoţionat, ba chiar i se păru că ghicea de ce, însă nu spuse nimic.

Capitolul 4

Unde era Josépha?

Nu-i telefonase lui Pardon în seara aceea, aşa cum hotărâse în Piața Tertre. La drept vorbind, nu se mai gândise la asta.

Pe la ora cinci, Maigret şi soția lui dăduseră colțul dintre Faubourg-Montmartre şi Marile Bulevarde. Soarele se revărsa din plin peste trotuarul care acum, când trecătorii erau mai puțini ca de obicei, părea mai lat. Între vitrina unui magazin de confecții şi unul de cuțite, comisarul reperase intrarea aproape obscură a unui fel de tunel şi auzise țârâitul unei sonerii subțiri, ca aceea a cinematografelor de odinioară.

Într-adevăr, era intrarea unui mic cinematograf, pe care nu-şi amintea să-l fi văzut vreodată. Rulau primele filme cu Charlot şi Maigret se opri, nehotărât.

— Intrăm? îi propuse el soției sale.

Ea aruncase o privire neîncrezătoare spre perdeaua de pluş închisă la culoare din spatele casei de bilete şi la pereții aproape cenuşii ai culoarului.

— Crezi că e curat?

În cele din urmă, intraseră şi, la ieşire, soarele triumfător de august dispăruse, înlocuit, de-a lungul bulevardelor, de o ghirlandă dublă de lumini şi de firmele de neon. Nu-şi dăduseră seama că era ziua când se schimba programul şi că, în realitate, asistaseră la două reprezentații.

Se făcuse prea târziu ca să ia masa de seară acasă.

— O să mâncăm ceva prin apropiere.

Doamna Maigret remarcase:

— Dacă o ținem tot aşa, o să uit să gătesc.

Se duseseră în Place des Victoires şi alese un restaurant cu terasa liniştită. Apoi se întorseseră pe jos şi, la sfârşit, doamna Maigret se clătina pe tocuri. De ani de zile nu mai merseseră amândoi atât de mult.

Dormiră cu fereastra deschisă şi aproape imediat începu o nouă zi, cu un soare mai luminos decât cel de care se despărțiseră pe bulevardul Montmartre, cu un aer mai proaspăt şi cu zgomotele obişnuite ale dimineții.

Nu aveau niciun plan de petrecere a timpului şi, la micul dejun, doamna Maigret întrebă:

— Fac piața?

La ce bun? Ar fi însemnat să gătească şi ca amândoi să fie acasă la o oră stabilită ca să ia masa.

— Avem la dispoziție tot anul ca să mâncăm acasă.

— Mai puțin când nu vii la masă.

Era adevărat că, dacă ar fi numărat zilele în care o anchetă îl obliga să mănânce în oraş, nu mai rămâneau multe pentru mesele în doi din apartamentul lor.

De aceea era şi mai amuzant să ia amândoi masa de prânz sau de seară în oraş.

Fără piață! Fără angajamente! Fumă prima pipă la fereastră, urmărind cu privirea gesturile de marionetă ale omulețului de la *Catoire şi Potut*. În bistroul de vizavi, patronul, în cămaşă, citea un ziar deschis pe tejghea.

Maigret ar fi putut să-i ceară portăresei să-i aducă ziarele în fiecare dimineață, dar asta l-ar fi lipsit de plăcerea de a le cumpăra singur.

Până la urmă se îmbrăcă, în timp ce soția lui se ocupa de treburile casei.

— Vin să te iau puțin mai târziu. Încă nu ştiu unde vom merge.

— În orice caz, azi îmi pun pantofi cu tocuri joase.

Se creau noi obiceiuri. Îşi cumpăra ziarele de la acelaşi chioşc, aştepta să se aşeze la terasa din Place de la

République ca să le deschidă, iar chelnerul ştia deja ce să-i aducă.

Crimă sau accident?

Profesorul de toxicologie care examinase viscerele predase raportul. Dintr-un motiv sau altul, Poliția Judiciară se arăta mai puțin zgârcită cu informațiile decât la început şi ziarele prezentau un rezumat al raportului.

În organismul Evelinei Jave se descoperise o cantitate apreciabilă de digitalină.

L-am chestionat în această privință pe profesorul Loireau, care ne-a furnizat informații interesante.

Digitalina este un medicament folosit destul de frecvent pentru a încetini mişcările inimii. Doza administrată doamnei Jave nu este exagerată şi, în mod normal, n-ar fi trebuit să fie mortală.

Tulburător este faptul că acest medicament i-a fost administrat tocmai ei, deoarece, dată fiind starea sa de sănătate, îi era categoric contraindicat.

Încă din copilărie, Eveline Jave avea un puls lent. În caz de criză – profesorul Loireau ne-a confirmat acest lucru – avea nevoie de un excitant al muşchiului cardiac, precum camforul, cel mai folosit, sau Pressyl-ul, acum la modă.

Digitalina însă devenea pentru ea un produs aproape cu siguranță mortal, deoarece, în loc să remedieze efectele pulsului lent, le accentua.

Doamna Jave a avut oare o criză în cursul trecerii sale pe la apartamentul din bulevardul Haussmann? Vânătaia de la tâmplă provine de la o cădere din timpul acestei crize?

Medicul aflat de față – şi nu ştim care –, intrând în panică, a greşit oare fiola şi i-a injectat digitalină în loc de camfor sau Pressyl?

Sau, vrând s-o ucidă, a folosit intenționat o substanță

căreia îi prevedea efectele asupra bolnavei?

Maigret se uită câteva minute la cei care treceau prin faţa terasei, apoi ceru o fisă şi se închise în cabina telefonică.

— Alo! Pardon?

Acesta îi recunoscuse deja vocea.

— Te deranjez?

— Tocmai mă pregăteam să plec să-mi vizitez bolnavii, dar mai am câteva minute.

— Ai citit?

— Cred că suntem vreo câteva sute de medici din Paris care am deschis cu nerăbdare ziarul de azi.

— Ce părere ai?

— Articolul nu-i riguros ştiinţific, dar în linii mari e exact.

— Ar putea să fie un accident?

— În ultimă instanţă. Am verificat eu însumi. Unele substanţe injectabile sunt livrate doar în fiole speciale şi e aproape imposibil ca un medic să se înşele în privinţa lor.

— Cum speciale?

— Există fiole cu un singur capăt lung şi ascuţit, altele au ambele capete aşa. Pe unele scrie numele produsului. Ba unele sunt chiar colorate.

— Şi în cazul de faţă?

— Camforul, vândut de mai multe laboratoare, este livrat în fiole de forme diferite, cu unul sau două capete ascuţite. Pressyl-ul e mai uşor de recunoscut. Am luat din trusă o fiolă de digitalină şi am comparat-o cu una de camfor.

— Seamănă?

— Destul de mult pentru ca un om grăbit, emoţionat, să se poată înşela.

— Care e părerea ta?

— N-am niciuna. Am aflat doar că Jave, ieri-seară, l-a sunat pe doctorul Mérou. E un cardiolog. Nu ştiu dacă Jave

suferă şi el de inimă sau voia să-l consulte pe Mérou despre ce i s-a întâmplat soției sale.

— Îl cunoşti pe Mérou?

— Suntem prieteni, dar, în cazul de față, nu va spune nimic şi ar fi lipsit de delicatețe din partea mea să-l întreb.

— N-ai mai aflat nimic altceva despre doctorul Jave?

Urmă o tăcere. Orice s-ar întâmpla, medicii țin unul cu altul.

— Sper că nu eşti la Poliția Judiciară?

— Nu, slavă Domnului!

— E vorba doar de un zvon care circulă în lumea medicală. Nu trebuie să-ți mai spun ce agitație e şi că toți încercăm să înțelegem. Ieri, mi s-a spus că, în pofida fațadei sale strălucite, Jave avea datorii şi că, de câteva luni, era într-o situație disperată.

— Dar banii soției sale?

— Nu ştiu mai mult. Să nu transmiți informația asta poliției, pentru că o va descoperi singură. N-aş vrea să vină de la mine.

— O ultimă întrebare, despre fiole. Ai ținut cele două feluri de fiole în mână şi ai reflexele profesiunii tale: ai fi putut să te înşeli?

Maigret simți o ezitare la interlocutorul lui. În cele din urmă, Pardon răspunse, cântărindu-şi bine cuvintele:

— Poate, dacă ar fi fost vorba de soția mea. Când e vorba de noi sau de ai noştri, intrăm uşor în panică.

— Sau de amantă?

Pardon râse scurt.

— N-am mai avut amantă de când eram intern.

Maigret reveni pe terasă, gânditor, cu pipa în gură. Se apropia ora primului pahar de bere şi urmărea cu privirea mişcarea lentă a acelor ceasului electric.

— Încă o fisă! îi ceru el chelnerului.

Intră în cabină şi sună la ziarul unde lucra Lassagne. Era posibil ca la ora aceea să-l găsească pe reporterul

roşcovan scriindu-şi articolul.

— Cu domnul Lassagne, vă rog, domnişoară.

— Cine îl caută?

— Spuneți-i că vreau să-i dau o informație despre cazul Jave.

Ziarul primea probabil zeci de telefoane de acest fel, cele mai multe de la nebuni sau maniaci, dar şi cei de la Poliția Judiciară îi ascultau pe toți cu răbdare, pentru că se întâmpla să obțină uneori o informație valabilă.

— Alo… Cine e la telefon?

Vocea lui Lassagne era însoțită de paraziți.

— N-are importanță, domnule Lassagne. N-am propriu-zis nicio informație, dar aş vrea să vă semnalez o lacună în articolele dumneavoastră.

— Spune repede. Sunt grăbit. Ce lacună?

— Unde se afla Josépha sâmbătă după-amiază?

Reporterul răspunse tăios:

— În apartament.

Dădea să închidă, dar comisarul îl întrebă imediat:

— În care apartament? La asta mă refer. Ascultă-mă un moment. Soții Jave nu aveau, în afară de bonă, decât două servitoare. Nu e mult pentru un apartament atât de mare ca al lor, mă refer la cel unde locuiau. Pe de altă parte, în celălalt apartament, unde se află cabinetul, nu se afla nimeni după ce se făcea curat, poate doar ca să deschidă uşa pacienților.

Lassagne nu închise şi Maigret putea să-i audă respirația.

— Cred că înțeleg.

— Unde ar fi stat Josépha în orele de consultație? În apartamentul unde se afla cabinetul? În anticameră? În dormitor? În baie? Ar fi stat ore întregi fără să facă nimic, deşi avea treabă de făcut în celălalt apartament? Sunt convins că butonul soneriei de la uşa cabinetului este branşat la celălalt apartament.

— Nu vrei să-mi spui cine e la telefon?

— Numele meu n-are nicio importanță.

— Mulțumesc. Voi verifica.

Maigret se simțea puțin ridicol jucând rolul maniacilor care asaltează ziarele, dar numai aşa putea să obțină o informație care îl interesa.

Probabil că Janvier avea deja răspunsul. Numai că nu putea să-l sune pe Janvier. O clipă, se gândise să i se adreseze lui Lapointe, cerându-i să nu spună nimănui că se afla la Paris. Poate că n-o făcuse pentru că era prea simplu!

Era ceva important. Evident, era posibil ca Joséphа să fi mințit pe toată linia, să-i fi văzut pe doamna Jave şi pe soțul ei intrând sau ieşind. Dar era la fel de posibil să se fi aflat în celălalt apartament şi să nu fi ştiut nimic din ce se petrecea de cealaltă parte a palierului.

Sigur, Eveline Jave nu avea cheia apartamentului. Dar oare n-o aştepta Négrel? Nu putuse să-i telefoneze de la Orly, ba chiar înainte de a pleca din Nisa?

Rămânea portăreasa. Mințise ea? Salonul lojii era despărțit de bucătărie şi de dormitor de o perdea groasă, cum se întâmplă în cazul multor imobile. Nu era oare ocupată în spatele perdelei când sosise Eveline Jave?

Îşi comandă berea, o bău fără grabă şi, deşi continua să se gândească la caz, o făcea fără patimă, cu un fel de detaşare. Îşi imagina agitația care domnea probabil la Poliția Judiciară şi nerăbdarea cu care telefona Coméliau, care considera întotdeauna că poliția nu lucra destul de repede.

Janvier ştia, de la inspectorul care supraveghea imobilul de pe bulevardul Haussmann, că Jave apelase la doctorul Mérou. Şi mai ştia, de la cei din Brigada Mobilă care o interogaseră pe bonă, la Cannes, în ce condiții părăsiseră vila *Marie-Thérèse* Eveline Jave, apoi soțul ei.

Ziarele nu anunțau sosirea bonei la Paris, nici a

copilului, şi era de înţeles că erau ţinuţi deoparte.

Avea chef de mers pe jos şi se îndreptă spre cheiuri, trecând cât putu de departe de prefectură. La Saint-Germain-des-Prés, înaintă cu prudenţă, iar în colţul străzii Saints-Pères se văzu nevoit să se oprească, pentru că tânărul Lapointe fuma o ţigară la marginea trotuarului, la vreo o sută de metri de el.

Asta îl făcu să zâmbească, deşi simţi o mică strângere de inimă. Aruncă de departe o privire spre imobilul care corespundea descrierii din ziar.

— Taxi!

Se întoarse acasă. Toate astea nu-l priveau. Era în vacanţă şi Pardon insistase să fie o vacanţă adevărată.

— Ai hotărât ce facem?

Nu încă.

— Tu n-ai nicio idee?

Nu avea şi se priviră, la început grav, apoi zâmbind şi la urmă izbucniră în râs în acelaşi timp.

După cinci zile de vacanţă, după ce îşi promiseseră o mulţime de bucurii inedite, deja nu mai ştia ce să facă cu zilele lor libere.

— Unde am putea lua prânzul? N-ai vrut să fac piaţa. Pot să cumpăr nişte friptură rece.

El şovăi, apoi dădu din cap. Apartamentul nu i se păruse niciodată atât de calm. Mobila rustică te ducea cu gândul la o casă dintr-un mic oraş de provincie şi, în spatele obloanelor pe jumătate închise, din pricina soarelui, domnea o penumbră plăcută.

— Du-te!

Strigă după ea când ajunsese deja pe palier:

— Cumpără-mi o langustă.

Fusese mâncarea lui preferată când erau săraci şi când zăbovea la vitrina mezelăriilor.

Îşi turnă un păhărel de tărie, se aşeză într-un fotoliu, cu cravata desfăcută, şi îşi fumă pipa visând cu ochii deschişi.

Căldura îl făcea greoi şi simţea cum îl furnică pleoapele. I se părea că aude vocea tinerei din Piaţa Tertre care ţinea cu tărie să vadă în cazul din bulevardul Haussmann o poveste de dragoste.

Maigret nu mai era chiar atât de sigur de asta. Jave avea datorii. Cum le făcuse? Juca jocuri de noroc? Făcea speculaţii la bursă? Stilul de viaţă al soţilor Jave nu era disproporţionat în raport cu clientela medicului şi cu veniturile soţiei sale.

Un al doilea menaj?

Gilbert Négrel avea o logodnică, care probabil îi era deja amantă, deoarece îl vizita în locuinţa lui de holtei. Ce rol juca Eveline între cei doi bărbaţi?

De ce avea Maigret impresia că fusese frustrată atât de o parte, cât şi de cealaltă?

Era doar o intuiţie. Revedea fotografia, coapsele slabe, privirea lipsită de siguranţă, care părea că cerşeşte indulgenţă sau simpatie.

La Paray-le-Frésil, copil fiind, îi era milă de iepuri, deoarece credea că natura îi crease doar ca să servească drept hrană animalelor mai puternice.

Eveline îi amintea de iepuri. Era lipsită de apărare. Când, încă domnişoară, rătăcea pe plaja de la Beuzec, n-ar fi putut să fie cucerită de primul bărbat întâlnit în cale, dacă ar fi arătat faţă de ea un pic de interes şi de tandreţe?

Jave o luase de nevastă. Ea născuse un copil.

Oare Négrel, aşa cum susţinea tânăra îndrăgostită cu o zi în urmă, intrase şi el în viaţa ei?

Goli paharul, vârî din nou pipa între dinţi şi, când doamna Maigret se întoarse puţin mai târziu, pipa îi atârna pe bărbie, pentru că Maigret aţipise.

Apoi luară o gustărică, ca atunci când erau tineri căsătoriţi şi locuiau într-o cameră mobilată unde gătitul era interzis. Totuşi, doamna Maigret îl observa cu o privire preocupată.

— Mă întreb dacă n-ar fi mai bine să-i telefonezi lui Janvier.

— De ce?

— Nu ca să te ocupi de caz, ci să te țină la curent cu ancheta. Sunt momente în care am impresia că asta te macină. Nu eşti obişnuit să nu ştii şi să trebuiască să aştepți ziarele.

Chiar fusese tentat. Era simplu. Dar Janvier i-ar fi cerut în mod sigur sfatul. Şi, dintr-una într-alta, s-ar fi pomenit în biroul lui de la Poliția Judiciară, dirijând întreaga maşinărie polițienească.

— Nu! răspunse el, hotărât.

— De ce?

— Nu pot să-i fac asta lui Janvier.

Era adevărat. Inspectorul avea şansa să ducă la bun sfârşit, de unul singur, un caz senzațional. Probabil că tremura din pricina asta, dar, în acelaşi timp, trăia cele mai frumoase zile din cariera lui.

— Îți faci siesta?

Spuse din nou că nu, deoarece urmau să apară ziarele de după-amiază şi era nerăbdător să afle dacă Lassagne găsise răspunsul la întrebarea lui.

— Mergem la plimbare, hotărî el.

O aşteptă cu răbdare să spele vasele şi puțin lipsi să nu-i dea o mână de ajutor.

— Mergem departe?

— Încă nu ştiu.

— Nu crezi c-o să vină furtună?

— Dacă o să plouă, vom intra într-un bar.

Merseră liniştiți până la canalul Saint-Martin, unde anchetase de atâtea ori şi unde nu venise niciodată cu soția lui. Câțiva nori groşi şi albi acoperiseră cerul şi, spre răsărit, se ivise unul mai mare decât ceilalți, mai cenuşiu în mijloc, care te ducea cu gândul la o tumoare gata să crape. Aerul era cald, încremenit.

Cum zări un vânzător de ziare, întinse mâna şi, aşa cum făcuse şi cu o zi înainte, cumpără cele două ziare concurente care apăreau după-amiaza.

— Stăm undeva să aruncăm o privire.

Doamna Maigret privea cu nelinişte micile bistrouri de pe chei, care nu o atrăgeau deloc.

— Nu-ți fie teamă. Sunt oameni cumsecade.

— Toți?

El dădu din umeri. Bineînțeles, rareori trecea o săptămână fără să fie scos un cadavru din canal. Dar în afară de asta...

— Crezi că paharele sunt curate?

— Sigur că nu.

— Şi bei?

Alese o terasă cu trei măsuțe, în fața unui şlep din care erau descărcate cărămizi. Înăuntru, un tânăr în pulover negru şi cu espadrile în picioare stătea aplecat peste tejghea şi îi vorbea pe şoptite patronului.

Maigret comandă pentru el un rachiu de drojdie şi pentru soția lui o cafea, de care doamna Maigret nu avea să se atingă.

Raport tulburător al toxicologilor

Asta citise şi în ziarul de dimineață, numai că Lassagne avusese timp să finiseze textul şi să chestioneze câțiva medici cunoscuți. Părerea lor era aproape identică cu cea a lui Pardon: o eroare era posibilă, nu şi probabilă.

Lassagne descoperise un precedent în arhivele ziarului. Era vorba despre un medic din sudul Franței. Şi în casa lui fusese găsit, tot într-un dulap, cadavrul unuia dintre pacienți.

Doctorul respectiv susținuse în fața jurații lor că fusese o eroare, pretinzând că greşise fiola şi că, apoi, în fața cadavrului, îşi pierduse capul.

— Mi-a fost teamă că servitoarea va intra în cabinet şi va observa mortul. Am comis un act stupid. Ca să am timp să mă gândesc, l-am împins într-un dulap.

Doctorul era plin de datorii. Portofelul clientului, cu o sumă mare de bani, dispăruse, iar medicul fusese condamnat la ocnă.

Oare Lassagne ştia că Jave era şi el plin de datorii? Poate că da, dar nu sufla o vorbă. Totuşi, pusese subtitlul:

Unde era Josépha?

Iar Maigret avea astfel răspunsul la întrebarea pe care o pusese dimineaţă. Fără a fi vanitos, comisarul avu totuşi o mimică de om satisfăcut, deoarece nu se înşelase, deşi avusese la dispoziţie doar elementele cunoscute de marele public.

Lassagne expunea problema celor două apartamente, a celor două uşi aflate faţă în faţă. După ce termina dimineaţa curăţenia în apartamentul unde se afla cabinetul medical, Josépha trecea de cealaltă parte a palierului, şi tot acolo stătea şi după-amiaza. Soneria o anunţa când un pacient suna la cabinet.

În sâmbăta dramei, se afla în apartamentul de locuit, unde, ca în fiecare zi, deschisese ferestrele şi ştersese praful.

Lassagne mersese mai departe, pentru că telefonul primit de la Maigret îi deschisese ochii. De trei ori încercase să intre în imobil fără să fie văzut de portăreasă. De două ori, aceasta îl oprise. A treia oară, reuşise să ajungă la ascensor fără să fie observat.

Aşadar, nu era imposibil ca Eveline Jave să fi urcat în apartament fără ştirea portăresei.

Trebuia dedus de aici că şi Jave putuse să facă la fel, ca apoi să părăsească locuinţa în aceleaşi condiţii?

În plus, cineva ieşise cu un pachet sub braţ, pentru că

hainele tinerei femei dispăruseră. Oare fusese întrebată portăreasa dacă doctorul Négrel, când plecase la cinci şi jumătate, avea cu el un pachet?

— Tu crezi că a fost un accident?

Doamna Maigret începea să fie pasionată de caz, deşi se prefăcea că are un aer detaşat.

— Totul e posibil.

— Ai citit ce spun despre logodnică?

— Nu încă.

În ziarul lui, chestia asta figura abia în pagina a treia, unde putea fi văzută fotografia unei tinere simpatice, cu o față sinceră, purtând o rochie clasică foarte îngrijită, care se uita direct la aparat.

Titlul:

Trebuie să ne căsătorim la toamnă

Tânăra nu spunea: „Trebuia”.

Era optimistă, sigură de sine şi de logodnicul ei.

Trebuie…

Probabil că Lassagne dormea foarte puțin de patru zile încoace, dacă luai în calcul toată treaba pe care o făcuse.

Ieri-seară am putut sta de vorbă, la ea acasă sau, mai curând, acasă la părinții ei, deoarece locuieşte împreună cu aceştia, cu logodnica doctorului Négrel.

Este vorba despre domnişoara Martine Chapuis, singura fiică a maestrului Noël Chapuis, avocat bine cunoscut.

Nici maestrul Chapuis, nici fiica lui nu s-au arătat reticenți să ne primească în apartamentul lor din Rue du Bac, la doi paşi de Rue des Saints-Pères.

Mai mult, avocatul, foarte elegant, ne-a lăsat singuri cu fiica lui, permițându-i astfel să ne răspundă liber la toate întrebările.

Mai întâi, să spunem că Martine Chapuis, în vârstă de

douăzeci şi patru de ani, este ceea ce numim o tânără modernă în sensul cel mai bun al cuvântului. După ce şi-a luat licența în drept, a făcut un an de filosofie la Sorbona, ca apoi să se orienteze spre medicină, unde este în anul trei.

Inteligentă, dornică de cunoaştere, ea este şi o sportivă desăvârşită, schiază în fiecare iarnă şi a obținut diploma de instructor de sport.

Departe de a o găsi abătută, am avut în fața noastră o persoană tânără plină de încredere şi aproape zâmbitoare.

— Este adevărat că eu şi Gilbert ne-am logodit de şase luni. Ne cunoaştem de un an. Am aşteptat câteva luni înainte de a-l prezenta părinților şi aceştia au tot atâta încredere în el ca şi în mine.

— Unde v-ați întâlnit?

— Acasă la profesorul meu, doctorul Lebier, căruia Gilbert îi este asistent.

— Vreți să vă continuați studiile de medicină şi să lucrați cu soțul dumneavoastră?

— Asta e intenția noastră. Sper să-l ajut cel puțin până când vom avea copii. Pe urmă, vom vedea.

— O cunoaşteți pe doamna Jave?

— N-am întâlnit-o niciodată.

— Logodnicul dumneavoastră v-a vorbit despre ea?

— Accidental.

— Vă vorbea despre ea ca despre o prietenă?

— Puteți să mă întrebați mai direct. Înțeleg foarte bine unde vreți să ajungeți. Vreți să ştiți dacă doamna Jave era amanta lui Gilbert.

— Nu îndrăzneam să pun chiar aşa întrebarea.

— De ce, de vreme ce toți se întreabă asta? Şi e de înțeles. Evident, Gilbert a avut amante înainte de a mă cunoaşte şi nu sunt sigură că n-a avut şi după. Acest gen de aventuri nu mă fac să fiu geloasă. Dar aş fi surprinsă ca între el şi doamna Jave să fi existat ceva.

— De ce?

— Din cauza caracterului lui Gilbert. Munca îl interesează cel mai mult pe lumea asta.

— Mai mult decât dumneavoastră?

— Probabil. Ar fi putut să-şi deschidă un cabinet de ani de zile, dar preferă cercetările pe care le face cu profesorul Lebier. Banii nu contează pentru el. Trăieşte modest. I-aţi văzut apartamentul.

— Ştiu că aţi fost acolo.

— Nici nu ascund asta. Nu i-am ascuns-o nici tatălui meu. Ne iubim. La toamnă, ne vom căsători. Nu văd de ce, atunci când doresc să-l văd, nu m-aş duce la el acasă. A trecut vremea însoţitoarelor. V-am spus că Gilbert a avut amante, dar s-a ferit întotdeauna de legături care să ducă la complicaţii şi la pierdere de timp.

— Ar fi putut s-o iubească pe Eveline Jave. Iubirea nu poate fi comandată.

— În cazul ăsta, mi-aş fi dat seama.

— N-aţi încercat să-l revedeţi de când a fost interogat de poliţie?

— I-am telefonat de câteva ori. De fapt, petrecem o bună parte a zilei la telefon. N-am fost la el pentru că vrea să mă ţină cât mai departe posibil de această poveste, iar în faţa casei sale sunt tot timpul fotografi.

— Care a fost reacţia tatălui dumneavoastră?

O clipă de ezitare.

— La început, a fost nemulţumit, pentru că nu-i deloc plăcut, mai ales pentru un avocat, să fie amestecat în vreun fel într-o astfel de dramă. Am stat amândoi de vorbă. Suntem foarte buni prieteni. El i-a telefonat lui Gilbert ca să-şi ofere serviciile dacă va fi nevoie.

— I-a dat sfaturi?

— N-am ascultat ce au vorbit. Ştiu doar că, dacă Gilbert va fi din nou interogat de judecătorul de instrucţie, ceea ce probabil se va întâmpla, tata îl va însoţi în calitate de avocat.

— V-aţi văzut logodnicul sâmbătă seara? Presupun că

obişnuiați să petreceți duminicile împreună?

— Nu l-am văzut sâmbătă seara, pentru că am părăsit Parisul cu părinții sâmbătă la prânz ca să mergem la țară. Avem o căsuță la Seine-Port, unde ne petrecem sfârşitul de săptămână. Gilbert a venit şi el duminică dimineață cu primul tren. N-are maşină.

— Nu părea preocupat?

— Era ca întotdeauna. Am petrecut o parte din zi în canoe şi tata, care avea treabă luni dimineață, l-a adus seara la Paris cu maşina lui.

— Vi s-a întâmplat să mergeți să vă vedeți logodnicul pe bulevardul Haussmann?

— O dată. Treceam prin cartier. Doream să văd locul unde lucra. Îmi place să cunosc atmosfera în care trăieşte, ca să-l pot urmări cu gândul.

— V-a deschis Josépha?

— Da. Încă nu ştiam că se numeşte Josépha.

— Ați aşteptat în anticameră?

— Ca o pacientă. Mai erau două persoane înaintea mea.

— Ați intrat şi în alte încăperi în afara primului birou de consultații?

— Am vizitat toate încăperile.

— Şi cele ale apartamentului?

— Nu. Numai cele unde se află cabinetul, în stânga.

Nicio stânjeneală. Nicio ezitare. Ne-am permis să insistăm.

— Inclusiv dormitorul?

Şi, fără să roşească, ne-a răspuns privindu-ne în ochi:

— Inclusiv dormitorul şi baia plină de geamantane.

Comisarul îi dădu ziarul soției sale şi, în timp ce aceasta citea, se uită la ea cu coada ochiului, pentru că ştia la ce pasaje avea să-şi arate dezaprobarea.

Ea se comportă întocmai. Suspină în două-trei rânduri. La sfârşit, în loc să se întoarcă spre el, se uită fix la şlepul ancorat la descărcare.

— Ciudată fată, murmură ea.

Ca s-o tachineze, Maigret se prefăcu că nu auzise. După un moment, ea îl întrebă:

— Tu eşti de acord?

— Cu ce?

— N-ai citit? Vizitele la el acasă... Dormitorul... Pe vremea mea...

El ezită. Nu voia s-o necăjească, totuşi riscă:

— Nu-ți mai aminteşti? Păduricea din valea Chevreuse...

Spre deosebire de Martine Chapuis, doamna Maigret roşi uşor.

— N-ai să pretinzi că e acelaşi lucru?

— De ce?

— Era cu o săptămână înainte de căsătoria noastră.

— La ei sunt două luni.

— Dacă se căsătoresc!

— Dacă nu se căsătoresc, nu va fi vina ei.

Ea rămase bosumflată aproape un sfert de oră.

Ajunseră la capătul canalului, mergând pe malul apei şi oprindu-se în spatele fiecărui pescar. În cele din urmă, doamna Maigret zâmbi, neputând să mai stea supărată pe el.

— De ce ai spus asta?

— Pentru că e adevărat.

— Şi le-ai fi povestit jurnaliştilor, cu aerul că te lauzi?

Maigret nu găsi răspuns la această întrebare, aşa că preferă să-şi umple pipa. Când se opri s-o aprindă, peste ei începură să cadă picături mari de apă.

Capitolul 5

Alibiul doctorului Jave

Furtuna durase o parte din noapte şi stricase timpul frumos care ținuse o săptămână întreagă. În dimineața aceea, aerul era aproape rece, pe străzi stăruia un abur cenuşiu, iar soarele era la fel de palid ca în februarie.

Dar nu asta îl posomorî pe Maigret. Când să plece după ziare, soția îl întrebase, ca şi în celelalte dimineți:

— Ai vreun plan pentru azi?

Răspunsese că nu, ca şi în celelalte zile.

— Te-ar necăji dacă am lua masa de prânz acasă?

El nu înțelesese imediat unde voia să ajungă.

— De ce m-ar necăji?

Atunci, ea răspunsese, oftând:

— Mă dor tare rău picioarele. Aş vrea să mă odihnesc o zi.

Cu alte cuvinte, nu prânzul la restaurant o speria, ci plimbările prin Paris impuse apoi de soțul ei. Ce zi era? De când îşi luase concediu, nu se mai gândea la asta. Probabil vineri, iar ea deja obosise.

— Ne vedem mai târziu, murmurase el.

— Nu eşti dezamăgit?

— Nici vorbă.

— De altfel, trebuie să-mi aranjez rochiile.

Într-adevăr, ca să-i facă lui plăcere, purtase în fiecare zi altă rochie, dar nu avea atâtea rochii de vară.

Totuşi! N-ar fi trebuit s-o ducă la masă într-un bistrou dubios, lângă bulevardul Chapelle şi apoi s-o aducă acasă pe jos, prin ploaie. Crezuse că asta o va amuza. Se udaseră

amândoi şi, de fiecare dată când venea peste ei o rafală, Maigret striga:

— Închipuie-ți că eşti pe malul mării!

Nu avea importanță. Probabil că o dureau într-adevăr picioarele, pe care le avusese întotdeauna sensibile.

Cumpără ziarele, se aşează în colțul lui de la terasă, deşi era răcoare, şi comandă cafeaua devenită deja tradițională.

Nu găsi nimic în ziarele de dimineață. Toate reproduceau, cu mai puține detalii, ceea ce publicaseră cu o zi în urmă ziarele de seară.

Era un fel de gol, brusc, ca şi cum cazul ar fi ajuns într-un punct mort. Maigret se simțea frustrat. Îşi zise imediat: „Ce tot fac?"

Se gândea la Janvier şi la ceilalți de la Poliția Judiciară, a căror meserie era să rezolve problema, şi trecură câteva minute până când îşi recăpătă simțul umorului şi se luă singur peste picior.

Reacționase precum cititorul mediu. Nu i se oferise tainul zilnic şi era înciudat. La fel ca marele public, avusese impresia un moment că polițiştii nu-şi făceau meseria şi înțelegea mai bine insistența reporterilor care, în cursul unui caz senzațional, îi luau cu asalt uşa biroului.

— Dați-ne orice, domnule comisar, numai dați-ne!

În consecință, citi tot ziarul, cum era vremea în diferitele stațiuni balneare şi pe plajele la modă, replicile spirituale ale unor vedete, accidentele de circulație, ba chiar şi un lung articol despre viitorul televiziunii.

Restul dimineții nu se întâmplă nimic. Merse pe străzi, la întâmplare, şi intră în două bărulețe ca să bea un aperitiv. Când se întoarse acasă, îl aşteptau un pui cu ciuperci şi doamna Maigret întristată de ceea ce îi spusese dimineață.

— Nu eşti supărat?

— De ce?

— Sper că nu-ți închipui că mă plictisesc cu tine. Zău că picioarele...

— Ştiu.

— Dar asta nu înseamnă că tu nu poţi să ieşi la plimbare.

Poate că avea să izbucnească o nouă furtună sau numai o ploaie, pentru că soarele dispăruse şi cerul era tot cenuşiu. Nu ştia unde va merge, dar ieşi, la fel de posac. În loc să facă la stânga, după ce ajunse pe bulevardul Voltaire, făcu la dreapta, şi chiar începu să plouă, cu rafale mari, în momentul în care ajunse în Piaţa Voltaire.

Intră într-o cafenea, în faţa primăriei, unde ştia că erau mese de biliard în sala din spate, zicându-şi că, dacă ar fi găsit un partener, nu i-ar fi displăcut să facă o partidă. Pe vremuri, era bun la biliard. Îi plăcea mişcarea bilelor care, atunci când li se imprimă efectul dorit, au un fel aproape inteligent de a se deplasa şi îi plăcea şi zgomotul pe care îl făceau când se ciocneau.

Două mese de biliard erau acoperite cu husa. În schimb, lângă geam, stăteau jucători de belotă şi Maigret se aşeză în apropierea lor. De unde stătea el, de pe banchetă, putea să vadă ce aveau în mână doi dintre ei, iar unul începu curând să se întoarcă spre dânsul şi să-i facă cu ochiul de fiecare dată când avea cărţi bune.

La urma urmelor, era destul de plăcut. Cel mai în vârstă dintre jucători probabil era la pensie şi lucrase în înalta administraţie, pentru că era ofiţer al Legiunii de Onoare, iar partenerului său i se spunea „profesore” – probabil un profesor de liceu.

— Pică majoră, altă pică majoră şi atu...

Numai pensionarul întinse mâna la intrarea în cafenea a unui vânzător de ziare. De altfel, lăsă ziarul pe masa vecină, fără să-l privească, preocupat doar de cărţi.

În sfârşit, erau anunţate noutăţi. După cum bănuise Maigret, Poliţia Judiciară nu stătuse cu mâinile în sân, dar nu poţi să oferi ştiri senzaţionale presei de două ori pe zi.

Pe prima pagină se succedau mai multe titluri, sub unul

scris cu litere mai mari decât celelalte:

Alibiul doctorului Jave
Inspectorul Janvier la Cannes
Bijuteriile moartei

Era mult dintr-odată, iar Maigret renunță să mai privească jocul de cărți, cufundându-se în lectura ziarului.

Cazul din bulevardul Haussmann, scria tânărul Lassagne, *a luat, în ultimele douăzeci şi patru de ore, o nouă întorsătură, care ar putea să ne aducă surprize.*

Se pare că meritul îi revine inspectorului Janvier, care conduce ancheta în absența comisarului Maigret, plecat în vacanță.

Încă de la început, o comisie rogatorie fusese trimisă Brigăzii Mobile din departamentul Alpes-Maritimes, care primise sarcina s-o interogheze pe domnişoara Jusserand, bona micuței Michele Jave, aflată în continuare la vila Marie-Thérèse.

Ce informații a obținut în acest fel Poliția Judiciară? Nu ne-a fost permis să aflăm, dar, ieri-dimineață, unul dintre reporterii noştri acreditați la Poliția Judiciară l-a urmărit pe inspectorul Janvier care pleca în grabă cu maşina.

Această filare, dacă îndrăznim să ne exprimăm astfel, l-a dus pe colaboratorul nostru la Orly, unde inspectorul Janvier s-a grăbit să urce în avionul care se pregătea să-şi ia zborul spre Nisa.

I-am telefonat imediat corespondentului nostru pe Coasta de Azur şi astfel am aflat noutățile din acest caz.

După cum am spus, domnişoara Jusserand a refuzat până acum să facă vreo declarație şi reporterii abia dacă puteau s-o întrezărească uneori cu copilul în grădina vilei Marie-Thérèse.

Vila, închiriată de doctorul Jave pentru şase săptămâni,

este situată puțin în afara oraşului, în cartierul La Californie, pe la jumătatea pantei.

Este o clădire zugrăvită în galben, construită la începutul secolului în stilul rococo care înflorea în acea perioadă. Grădina, destul de întinsă, este plantată cu eucalipți şi coconari.

Timp de trei zile, jurnaliştilor locali şi fotografilor li s-a urât aşteptând degeaba în fața porții de fier de la intrare, care nu se deschidea decât pentru furnizori.

Îndată ce a sosit, inspectorul Janvier a fost primit în compania unui inspector de la Cannes, iar întrevederea lor cu domnişoara Jusserand a durat mai bine de trei ore.

Domnişoara Jusserand este o femeie de vreo cincizeci de ani, poate chiar mai mult, cu o ținută rigidă, cu un chip palid şi sobru, care nu pare uşor de abordat. A fost mult timp infirmieră într-o clinică privată şi se pare că de acolo a angajat-o doctorul Jave la naşterea copilului.

Bona e celibatară şi chiar e greu să-ți imaginezi, văzând-o, că ar fi existat vreodată un bărbat în viața ei.

Corespondentul nostru ne-a furnizat câteva detalii despre viața pe care familia Jave o ducea la Cannes până în momentul dramei.

Aveau la dispoziție marele Pontiac cenuşiu cu care veniseră de la Paris, dar se pare că Eveline Jave n-a condus niciodată această maşină.

Doctorul o folosea în fiecare dimineață ca să-şi ducă soția, bona şi copilul la plajă, dar el nu rămânea, deoarece pleca imediat la un teren de tenis din apropiere, unde se antrena timp de două ore cu un profesor.

Pe plajă, Eveline Jave nu se împrietenise cu nimeni. Se scălda cu fetița şi apoi se întindea pe nisip, întotdeauna sub o umbrelă, fără să se expună la soare, în timp ce bona supraveghea copilul.

Pe la prânz, doctorul venea să le ia şi se întorceau cu toții la vila Marie-Thérèse.

Corespondentul nostru, care a putut să stea de vorbă cu bucătăreasa angajată din zonă pe perioada vacanței, a întrebat-o:

— Soții se înțelegeau bine?

— Nu ştiu.

— Li se întâmpla să se certe?

— N-am auzi nimic.

— I-ați surprins uneori sărutându-se?

— O, domnule!

Doctorul îşi petrecea după-amiezile fie citind lucrări medicale în fundul grădinii, fie plimbându-se pe Croisette, unde îşi bea aperitivul întotdeauna la barul hotelului Majestic.

Când a ieşit din vila Marie-Thérèse, *inspectorul Janvier, care părea preocupat, a refuzat să facă vreo declarație şi s-a îndreptat spre aeroport. Dar azi-dimineață, la Paris, după toate aparențele, în urma consultării cu judecătorul Coméliau, s-a hotărât să-i primească pe jurnalişti şi să le dea câteva informații despre rezultatul călătoriei sale.*

Totul s-a petrecut aproape ca la faimoasele conferințe de presă de la Casa Albă, la o scară mai mică, bineînțeles, fiecare punându-i întrebări. Inspectorul n-a răspuns la toate.

Iată, mai întâi, în câteva cuvinte, cum şi-au petrecut timpul Jave şi soția lui în orele dinaintea morții acesteia. Este vorba de versiunea domnişoarei Jusserand.

Vineri, pe la nouă seara, pe când soțul ei ieşise puțin prin cartier, Eveline Jave a sunat la Paris şi a avut o convorbire telefonică destul de lungă.

Inspectorul Janvier nu ne-a ascuns că a fost găsit numărul cerut şi că este al doctorului Négrel, de la domiciliul său din Rue des Saints-Perés.

Puțin mai târziu, doamna Jave i-a spus bonei:

— Mâine voi lipsi toată ziua. Mă duc să vizitez o prietenă la Saint-Tropez.

Şi i-a dat instrucțiuni în privința treburilor casei.

Probabil că acelaşi lucru i l-a spus şi soţului ei. Trebuia să ia automotorul care pleacă din Cannes la opt şi zece şi comandase un taxi care s-o ducă la gară.

Aici asistăm la o adevărată răsturnare de situaţie. Se admisese faptul că Jave plecase pe urmele soţiei sale, că pierduse, la Nisa, avionul de nouă şi un sfert şi că luase avionul de Londra ca să o ajungă cât mai repede din urmă.

Declaraţiile domnişoarei Jusserand spulberă această teorie şi îl arată pe medic într-o lumină nouă.

Într-adevăr, Jave a părăsit vila Marie-Thérèse *la puţin timp după soţia lui, ca şi cum ar fi aşteptat ca drumul să fie liber, şi, la volanul maşinii sale, s-a îndreptat spre aeroportul din Nisa, unde a ajuns cu două-trei minute prea târziu ca să mai prindă avionul de Paris.*

Doctorul n-a cerut informaţii despre soţia lui de la niciun angajat al aeroportului. După spusele bonei, nu ştia în acel moment că doamna Jave plecase cu avionul şi chiar o credea la o prietenă din Saint-Tropez.

În realitate, profita de absenţa soţiei sale ca să facă o escapadă.

Şi chiar de o escapadă este vorba, după cum aveau să dovedească verificările poliţiei.

Maigret dădu pagina ziarului, aruncând mecanic o privire la partida de cărţi. Pe pagina a treia, putea fi citit un nou titlu.

Viaţa secretă a doctorului Jave

Cel mai bun lucru pe care îl putem face este să reproducem aici câteva dintre întrebările la care inspectorul Janvier a răspuns în biroul comisarului Maigret.

Maigret tresări uşor, fără niciun motiv.

— Domnişoara Jusserand a vorbit fără reţinere?

— Nu. În realitate, a fost nevoie să-i smulgem răspunsurile unul câte unul, cu greutate.

— Pare devotată patronilor?

— Am impresia că urăşte la fel toţi bărbaţii.

— Care era relaţia ei cu doamna Jave?

— Cred că n-o simpatiza.

— În fond, nu simpatizează pe nimeni?

— Pe copil, pe care îl consideră într-un fel al ei, şi pe ea însăşi. Are o foarte bună părere despre sine.

— E genul de femeie care ascultă la uşi?

Aici, Janvier nu avusese de lucru şi dăduse un răspuns care avea să-i pună în cap milioane de cititoare.

— Nu toate femeile ascultă la uşi?

— Credeţi în mărturia ei?

— Până acum, aproape tot ce a spus s-a confirmat.

— Doctorul avea o relaţie la Paris?

— Da. Şi chiar mai mult decât o relaţie. Poate că s-ar putea vorbi de o mare iubire.

— Soţia lui ştia?

— Oficial, nu.

— Dar domnişoara Jusserand ştia?

— După toate aparenţele, da.

— Ştiau şi alte persoane?

— Josépha.

— De ce?

— Pentru că e vorba despre fiica ei, Antoinette, care locuieşte pe strada Washington, la doi paşi de apartamentul din bulevardul Haussmann.

— Josépha era de acord?

— Da.

Inspectorul Janvier ne-a furnizat atunci câteva detalii tulburătoare. În urmă cu aproximativ doi ani, Antoinette

Chauvet, fiica servitoarei Joséphа, pe atunci vânzătoare într-un magazin de pe Marile Bulevarde, a avut un început de ftizie şi doctorul Jave s-a oferit s-o trateze.

Să semnalăm în treacăt că tânăra aminteşte fizic de doamna Jave. La fel ca ea, Antoinette e destul de slabă, trasă la faţă şi s-ar putea spune că are o privire temătoare.

Jave a căpătat obiceiul să se ducă s-o vadă la ea acasă, pe strada Washington. Deoarece tânăra avea nevoie de repaus complet, a întreţinut-o, ba chiar a trimis-o două luni la ţară.

La întoarcere, vizitele au continuat şi n-au mai încetat de doi ani.

Această situaţie i-a făcut pe unii să spună că tânăra era o femeie de moravuri uşoare. Într-adevăr, nu şi-a reluat serviciul după ce s-a vindecat şi, de fiecare dată când avea un moment liber, între două vizite la bolnavi, doctorul Jave dădea fuga la ea acasă.

— Chiar şi când Joséphа era acolo?

— Chiar şi atunci. Pentru ea, Jave e un fel de semizeu care are toate drepturile.

— La Antoinette Chauvet se grăbea Jave să ajungă sâmbătă?

— Portăreasa imobilului de pe strada Washington a confirmat, pentru că l-a văzut sosind la numai trei sferturi de oră după ce avionul de Londra aterizase pe Orly.

— Până la ce oră a stat acolo?

— O clipă. În acel moment, Joséphа lipsea, astfel încât avem doar declaraţia făcută de Antoinette. După spusele ei, Jave a plecat de la ea abia la şapte seara, exact la timp, dată fiind circulaţia aglomerată de pe străzi la ora aceea, ca să ia trenul de opt de la Gara Lyon.

— Şi Joséphа?

— Susţine în continuare că a părăsit apartamentul din bulevardul Haussmann la puţin timp după doctorul Négrel, adică pe la şase, şi s-a dus la fiica ei.

— Unde l-a găsit pe Jave?

— Da.

— A stat cu cei doi până la ora şapte?

— Aşa spune.

— Astfel încât Jave are un alibi?

Inspectorul Janvier nu s-a arătat chiar atât de categoric. Dat fiind devotamentul pe care îl au Antoinette şi mama ei faţă de doctor, e sigur că mărturia lor poate fi considerată suspectă. Pe de altă parte, portăreasa, care l-a văzut pe Jave intrând, nu l-a mai văzut ieşind. Este adevărat că, pe la ora aceea, se afla la un băcan din vecinătate şi la intrare nu a mai fost nimeni timp de cincisprezece-douăzeci de minute.

Presupunând că Philippe Jave a părăsit casa de pe strada Washington în jurul orei şapte, oare n-a avut timp să dea fuga la el acasă, să-şi ucidă soţia, s-o închidă într-un dulap şi să prindă şi trenul din Gara Lyon?

E puţin probabil, dar astăzi este prevăzută o reconstituire pentru lămurirea acestei chestiuni.

Maigret era preocupat. Ceva nu se potrivea. Oare nu aflase de la Pardon că doctorul Jave ar fi fost plin de datorii şi că s-ar fi aflat la strâmtoare?

Probabil că Antoinette, care locuia într-un apartament modest, nu-l costa foarte mult.

Şi era puţin invidios pe Janvier, dar nu din pricina succesului său, ci a unui lucru ridicol. De fiecare dată când o anchetă implica cheltuieli, deplasări, la Poliţia Judiciară se ducea o adevărată bătălie cu cei care acordau fonduri, iar aceştia examinau notele de cheltuieli cu o minuţiozitate ofensatoare.

Cum obţinuse Janvier aprobarea să se ducă la Cannes cu avionul? Probabil că acestui caz i se acorda o importanţă excepţională dacă fuseseră alocate astfel de fonduri.

Din când în când, jucătorii de belotă îi aruncau o privire, ba unul dintre ei chiar se aplecă spre el să tragă cu ochiul la ziar.

— Jave e? întrebă el.

— Încă nu se ştie.

— Eu zic că el e.

Dacă ar fi citit urmarea articolului, poate că bărbatul ar fi fost mai puțin categoric.

Călătoria inspectorului Janvier la Cannes a adus şi o altă surpriză, la fel de mare ca prima.

De câteva zile, se răspândise zvonul că familia Jave, în pofida bunăstării aparente, nu era într-o situație financiară strălucită şi că doctorul avea datorii.

Gândul care îți trecea imediat prin minte era că Jave avea probabil o metresă foarte cheltuitoare, deoarece el nu practica nici jocurile de noroc, nici speculațiile la Bursă.

Ce gaură fără fund înghițea veniturile importante ale doamnei Jave şi onorariile mai mult decât respectabile ale soțului?

Cheia misterului a oferit-o tot domnişoara Jusserand.

A făcut-o oare din răzbunare feminină sau fără nicio intenție? Nu e căderea noastră să judecăm. Fapt e că, în momentul în care inspectorul Janvier urma să plece, ea l-a întrebat:

— Nu vreți să luați sipetul cu bijuterii? De vreme ce rămân singură aici cu copilul şi bucătăreasa, nu vreau să răspund de el.

— Unde se află sipetul?

— În camera doamnei. Îl ia întotdeauna cu ea când călătoreşte şi sunt surprinsă că l-a lăsat aici.

De fapt, este vorba mai curând de o valijoară, care provine

de la un şelar vestit din cartierul Saint-Honoré. După cum era de aşteptat, valijoara era încuiată.

— Ştiu unde e cheia, a spus domnişoara Jusserand, care, hotărât lucru, cunoaşte multe lucruri.

Şi a arătat spre sertarul unei comode, unde cheia se afla sub un teanc de lenjerie.

Inspectorul Janvier nu ne-a ascuns surprinderea pe care a încercat-o când a văzut bijuteriile din valijoară. Încă n-au fost expertizate, dar, la prima vedere, valoarea lor poate fi evaluată la vreo treizeci de milioane – inele, coliere, brăţări, clipsuri şi cercei, toate provenind de la cei mai buni bijutieri de pe Rue de la Paix.

Acum se înţelege de ce am vorbit de o răsturnare de situaţie.

Era de aşteptat să se descopere că doctorul Jave, a cărui soţie era în aparenţă foarte simplă şi modestă, avea o amantă cheltuitoare.

Acum se dovedeşte însă că soţia lui dezechilibra bugetul, în timp ce amanta se mulţumea cu o existenţă obscură.

Am putut lua legătura prin telefon cu fratele victimei, Yves Le Guérec. Se află încă la Hotel Scribe şi nu ne-a ascuns motivul şederii sale prelungite la Paris.

Aşteaptă să ducă trupul neînsufleţit al surorii sale la Concarneau, spre a fi depus în cavoul familiei.

Numai că, în calitate de soţ, Jave trebuie să decidă.

— L-aţi întrebat?

— N-am putut nici să dau ochii cu el, nici să vorbesc cu dânsul la telefon, l-am scris sau, mai curând, i-am cerut avocatului meu să-i scrie, pentru că nu vreau să am nicio relaţie cu acest om, dar n-am primit încă niciun răspuns.

Se va porni o bătălie între soţ şi frate pentru cadavrul tinerei femei?

Când am luat legătura cu el, Le Guérec nu aflase încă despre descoperirea bijuteriilor. L-am întrebat:

— Sora dumneavoastră era cochetă?

— Prea puțin, după cunoştința mea. Deşi era bogată, a refuzat întotdeauna să se îmbrace de la marile case de modă şi îşi făcea singură unele rochii.

— Îi plăceau bijuteriile?

— Ca să zic aşa, nu purta. Când a murit mama, bijuteriile de familie au fost împărțite între ea şi soția mea. Nu aveau o valoare mare, majoritatea fiind bijuterii vechi. Eveline a lăsat-o pe soția mea să aleagă, fără să se preocupe de partea ei.

— Avea totuşi bijuterii în valoare de vreo treizeci de milioane.

— Cât?

— Vreo treizeci de milioane.

— Cine spune asta?

— Au fost descoperite la Cannes.

Le Guérec a schimbat imediat tonul:

— Unde vreți să ajungeți?

— Nicăieri. Voiam să aflu dacă sunteți la curent, dacă sora dumneavoastră avea de pe când era domnişoară o pasiune pentru diamante, rubine şi smaralde.

— Presupun că ar fi dreptul ei?

— Fără nicio îndoială.

— În plus, vă atrag atenția că putea, cu partea ei din veniturile fabricii, să şi le permită fără să aibă nevoie să apeleze la soțul ei. Erau banii ei, nu?

— Într-un fel, da…

— În acest caz, nu înțeleg de ce ar dori cineva să afle ce făcea sora mea cu ei. Dacă a preferat să cumpere bijuterii, asta o priveşte.

— Bineînțeles.

După care, Yves Le Guérec a închis destul de brutal.

Ne-am deplasat în cursul după-amiezii pe strada Washington, unde trotuarul era plin de fotografi.

Imobilul unde Antoinette Chauvet are un apartament la etajul patru e vechi, dar decent. Deoarece ascensorul nu

funcționa, am urcat pe scări, dar am bătut zadarnic la uşa care ne-a fost indicată.

S-a deschis o uşă de alături. O femeie în vârstă, cu părul cărunt, îmbrăcată în negru, ne-a spus:

— Dacă o căutați pe domnişoara Chauvet, să ştiți că nu-i acasă.

— A plecat de mult?

— De două zile.

— N-ați văzut-o de două zile?

— Nu. Doar mama ei a venit de două ori, dar are cheia.

— Ştiți cumva dacă domnişoara a plecat cu bagaje?

— Halal domnişoară! Una care primeşte la ea bărbați însurați!

— Vreți să spuneți că primea mai mulți bărbați?

— Dacă primeşti unul, eşti în stare să primeşti şi alții, asta e părerea mea. Iar când o mamă asistă la astfel de lucruri, eu spun că…

N-am putut să aflăm părerea completă a vecinei despre Josépha, pentru că, sufocată de indignare, s-a retras brusc şi ne-a închis uşa în nas.

Unde e Antoinette Chauvet? A vrut să scape de jurnalişti şi de fotografi?

Probabil că poliția ştie, deoarece a interogat-o, dar, când i-am telefonat inspectorului Janvier ca să ne dea adresa ei actuală, ne-a răspuns că deocamdată e inutil s-o deranjăm.

După cum se vede, e greu să rezumi situația. Cazul, în loc să se simplifice, devine mai confuz.

Se ridică o serie întreagă de întrebări, la care deocamdată e imposibil de răspuns.

Eveline Jave ştia de relația soțului ei?

De ce îl sunase vineri seară acasă pe doctorul Négrel? (De notat că asta pare să confirme spusele portăresei imobilului de pe Rue des Saints-Peres, care pretinde că a văzut-o pe tânăra femeie de cel puțin două ori venind în vizită la locatarul ei.)

De ce, după ce a pretins că se duce să viziteze o prietenă la Saint-Tropez, doamna Jave a luat avionul spre Paris?

Oare Eveline s-a întâlnit cu Gilbert Négrel?

Mărturia tinerei Antoinette Chauvet şi cea a mamei sale sunt mărturii părtinitoare, iar doctorul Jave chiar n-a avut timp să se ducă acasă înainte să ia Trenul Albastru?

În sfârşit, de ce Eveline Jave, care nu era cochetă şi purta puține bijuterii, aduna astfel de giuvaieruri cu un fel de frenezie maladivă?

Maigret oftă, împături ziarul şi chemă chelnerul pentru o nouă comandă. Omul de la masa vecină îl întrebă:

— El e?

— Încă nu se ştie.

— Credeți-mă! Tinerii sunt rareori destul de geloşi ca să ucidă. Oamenii de vârsta mea şi a dumneavoastră văd însă roşu în fața ochilor.

Comisarul se străduí să nu zâmbească. Jucătorul de belotă nu bănuia că se adresa unui om care, în treizeci de ani, avusese ocazia să investigheze toate dramele din Paris.

Este adevărat că, şi dacă ar fi ştiut, ar fi fost probabil tot atât de sigur pe el. Oamenii au cu atât mai multă încredere în propria judecată, cu cât au mai puține cunoştințe sau experiență care s-o susțină.

— Încă unul, se adresă el chelnerului.

Trăgea cu ochiul spre cele două mese de biliard cu o dorință copilărească de a juca. În fața lui stătea un bătrânel cu o mutră de amator de biliard, dar îşi citea ziarul sorbindu-şi cafeaua cu frişcă, iar Maigret nu îndrăzni să-l deranjeze.

Janvier se descurca bine. Comisarul putea acum să-şi facă o idee despre deplasările lui, despre sensul anchetei. Probabil că acum îl interogau din nou pe doctorul Jave, la el acasă sau la Poliția Judiciară.

Maigret ar fi dat mult să facă el acest interogatoriu. Şi i-

ar mai fi plăcut să se afle o jumătate de oră față în față cu domnişoara Jusserand, bona care ura bărbații şi care, de bunăvoie, fără să fie întrebată, dezvăluise secretul bijuteriilor.

Pentru el, Josépha nu punea nicio problemă. Cunoscuse multe ca ea, văduve muncitoare, care se supuseseră toată viața moralei tradiționale, dar care, când era vorba despre fiica lor, se arătau pline de indulgență.

Tânărul Lassagne scria că, pentru ea, Jave era un semizeu. Uşor de înțeles. Îi salvase fiica şi probabil că la început o tratase cu o tandrețe aproape paternă.

Nu era surprins nici de faptul că Jave se îndrăgostise de o femeie care semăna cu soția lui. E ceva frecvent. Fiecare bărbat este mai mult sau mai puțin atras de un tip anume de femeie.

Poate că asta era dovada că doctorul, la Concarneau, nu se căsătorise din interes, ci din dragoste!

Se pomenise în fața unei tinere plăpânde, închise în ea, care ducea o viață lipsită de bucurii.

Oare Eveline se dovedise mai târziu altfel decât crezuse el? Oare povestea cu bijuteriile, adunate ca proviziile într-un furnicar, nu era un indiciu?

Apoi, trei ani mai târziu, cunoscuse din întâmplare o altă tânără, tot plăpândă, bolnavă, amenințată de spectrul morții, ca şi prima.

Oare era ciudat că declicul se produsese din nou, ca prima dată?

Plecase la Cannes cu familia, lăsând-o pe Antoinette la Paris. Soția îl anunțase că îşi va petrece ziua, poate şi noaptea, la o prietenă din Saint-Tropez.

Nu profitase ca să se repeadă la aeroport şi să petreacă câteva ore cu Antoinette?

Totul stătea în picioare. Se puteau face unele obiecții, dar se puteau găsi şi răspunsuri.

Dacă lucrurile stăteau astfel, nu avea niciun motiv să se

ducă acasă, în bulevardul Haussmann. În orice caz, nu cât timp se afla acolo Négrel. După ora şase, când locul era liber…

Şi pentru ce s-ar fi dus acolo?

Pe de altă parte, de ce, venit cu avionul, nu plecase tot cu avionul, care l-ar fi lăsat la Nisa chiar în acea seară, astfel încât Eveline n-ar fi ştiut nimic despre escapada lui, presupunând că o crezuse la Saint-Tropez?

Lassagne se întreba, printre altele:

Doamna Jave ştia despre
relaţia soţului ei?

Dar uita de altă întrebare, la fel de plauzibilă, tot fără răspuns: *Doctorul Jave ştia despre relaţia soţiei sale cu cel care îi ţinea locul?*

Pentru că între ei exista o relaţie, pe un plan sau altul, de vreme ce doamna Jave îi telefonase vineri seară tânărului medic.

Acum nu te mai puteai îndoi de mărturia portăresei. Tânăra femeie fusese, cel puţin de două ori, în apartamentul din Rue des Saints-Pères.

Dacă Jave ştia că soţia lui se afla la Paris, nu la Saint-Tropez, atunci nu pierduse avionul, ci luase intenţionat altul.

Ce avea să facă Janvier? Maigret şi-l imagina clocotind de nerăbdare pe Coméliau, care insista probabil să fie arestat doctorul Négrel.

Afară ploua întruna şi Maigret nu găsise încă un partener de biliard. Plăti consumaţia, îi salută vag cu o mişcare a capului pe jucătorii de belotă şi ieşi cu mâinile în buzunare.

Dacă ar fi fost în locul lui Janvier…

Nu era o ploaie dezagreabilă şi merse fără să-şi dea seama până în Place de la République, intră în braseria

unde poposea dimineața, comandă o bere, ceva de scris şi începu să traseze litere de tipar, aşa cum mai făcuse o dată.

Mesajul era la fel de scurt ca primul şi i se adresa tot lui Janvier:

ÎN LOCUL TĂU, M-AŞ DUCE
LA CONCARNEAU.

Dacă tot se arăta atât de generoasă administrația şi dădea bani pe avioane!

Capitolul 6

Călătoria la Concarneau

Până să ajungă la Poliția Judiciară mesajul anonim trimis de Maigret, altcineva decidea şi întreprindea călătoria la Concarneau într-un mod spectaculos. Mai întâi avusese loc un eveniment mult mai important, dar comisarul avea să-l afle în acelaşi timp cu marele public.

În cele din urmă, se întorsese acasă prin ploaie. Şi, ca într-un hotel de pe plajă pe timp urât, întrebase, fără măcar să se aşeze în fotoliu:

— Ce facem?

— Ce vrei tu.

Era cinci după-amiaza şi trebuia să-şi umple într-un fel restul zilei.

— Ce-ar fi să mergem la cinema?

Asta ar fi însemnat de două ori în aceeaşi săptămână, ceea ce nu li se întâmplase de ani de zile. Numai că, de data asta, ca să marcheze diferența, în loc să se mulțumească cu cinematograful lor de cartier, luară metroul şi aleseră o sală mare de pe Champs-Elysées.

Acolo, după jurnalul de actualități şi banda promo, urmă o tăcere prelungită, pe ecran fiind apoi proiectat un text scris probabil în grabă pe o placă de sticlă, ca în timpul alegerilor şi al marilor catastrofe.

Ultima oră
Cazul din bulevardul Haussmann
Doctorul Gilbert Négrel

a fost arestat în această după-amiază
la domiciliul lui

Era impresionant, în imensa sală ocupată doar pe o treime, după imaginile pline de viață acompaniate de muzică, să vezi doar un text nemişcat ce părea proiectat de o veche lanternă magică. Spectatorii se foiau stânjeniți în scaunele lor. Unii tuşeau, apoi se auziră şuşoteli.

Ecranul redeveni alb, dar tot luminos, şi în locul textului apăru o fotografie a tânărului medic. Nu era singur. Făcea parte dintr-un grup de medici în halate albe, în curtea unui spital. Crucea făcută sub unul dintre personaje îl indica pe cel pentru care Coméliau semnase mandatul de arestare sub învinuirea de asasinat.

În sfârşit, imaginea dispăru şi alta îi luă locul: fotografia pe care ziarele o publicaseră deja, cu Eveline Jave în costum de baie, pe o plajă bretonă.

Cineva din întunericul sălii strigă:

— Destul!

Un bărbat trecut de prima tinerețe murmură în spatele lui Maigret:

— Ştiam că el e!

Ecranul se înnegri din nou şi toți auziră cu uşurare muzica care anunța filmul, al cărui generic începu să se desfăşoare.

Maigret însă nu simți nicio uşurare, pentru că, în timp ce se străduia să fie atent la film, mintea îi era totuşi la Poliția Judiciară, unde şi-l imagina pe Négrel în biroul lui, pentru că Janvier se mutase acolo.

La un moment dat, doamna Maigret îşi strecură mâna în mâna lui, ca şi cum ar fi înțeles şi, când ieşiră în mijlocul mulțimii de spectatori, nu-l întrebă nimic, nu făcu niciun comentariu.

Bulevardul Champs-Elysées îşi începuse, odată cu aprinderea luminilor, viața de seară şi, ca alții o sută, o

mie, se întrebară, şovăind, în ce restaurant să ia masa de seară. Aleseră în cele din urmă, ca să nu mai meargă pe jos, un local mare, specializat în peşte şi fructe de mare şi se pomeniră instalaţi la o masă foarte mică, unde Maigret nu avea loc să-şi aşeze picioarele.

Abia a doua zi avea să afle restul, deschizând ziarele de dimineaţă, în Place de la République. Acum nu mai ploua, dar bătea vântul.

Maestrul Chapuis la Concarneau

Aşa cum s-a anunţat ieri-seară la radio, judecătorul de instrucţie Coméliau a luat decizia arestării doctorului Négrel şi inspectorul Janvier, însoţit de colegul său Lapointe, s-a deplasat pe la ora trei după-amiază la domiciliul său din Rue des Saints-Pères.

Acolo l-au găsit pe tânărul medic în compania logodnicei sale, Martine Chapuis, şi a viitorului său socru, avocatul Noël Chapuis.

Toţi trei păreau calmi şi se aşteptau în mod vizibil la această măsură.

Traversând trotuarul ca să urce în maşina poliţiei, doctorul Négrel s-a oprit un moment ca să le permită fotografilor să-l pozeze şi, după cum veţi vedea în imaginea publicată de noi, avea pe buze un zâmbet plin de amărăciune, dar şi încrezător.

Maestrul Chapuis l-a însoţit la maşină. Martine Chapuis, rămasă singură pradă jurnaliştilor, a spus doar atât:

— Nu mă tem de nimic. Gilbert e nevinovat.

Interogatoriul de la Poliţia Judiciară a durat doar vreo patruzeci de minute, după care, fără cătuşe, tot stăpân pe el şi aproape senin, Négrel a fost condus de doi inspectori într-o celulă de la Palatul de Justiţie.

Jurnaliştilor care nu-i dădeau pace pe culoarul Poliţiei Judiciare, maestrul Chapuis le-a spus:

— Sunt mai încrezător ca niciodată. Ca să-mi apăr clientul, trebuie să descopăr adevărul şi ştiu că-l voi descoperi. Diseară plec cu trenul la Concarneau.

— Credeți, maestre, că adevărul se află la Concarneau?

Avocatul a răspuns cu un gest vag, dar n-a spus nu.

Asta explică de ce, la şapte şi treizeci şi cinci de minute, vreo şase reporteri urcau în tren, în acelaşi timp cu apărătorul doctorului Négrel, în Gara Montparnasse.

Avocatul şi jurnaliştii au călătorit în acelaşi compartiment şi au sosit în această dimineață în portul breton.

Poate că e o coincidență, dar Yves Le Guérec, fratele victimei, se afla în alt vagon al aceluiaşi tren. N-a avut niciun contact cu primul grup.

Cât despre doctorul Jave, acesta n-a părăsit încă apartamentul din bulevardul Haussmann, unde Josépha are grijă de el. Nu răspunde la telefon. Pe la ora şase, inspectorul Lapointe, cel mai tânăr inspector de la Poliția Judiciară, i-a făcut o vizită şi a petrecut cu el aproape două ore. La plecare, a refuzat să facă vreo declarație.

Conform unei informații pe care n-am putut-o verifica, Antoinette Chauvet s-ar afla într-un hotel a cărui adresă o cunosc doar poliția şi, probabil, mama ei şi doctorul Jave.

Cuprins de nerăbdare, puțin lipsi ca Maigret să nu cedeze şi să telefoneze la Poliția Judiciară. Jocul de-a publicul devenea prea apăsător. Simțea că acel caz căpăta în sfârşit un ritm accelerat, că probabil adevărul nu era foarte departe, iar el stătea fără să facă nimic şi aştepta ştirile.

Cu o zi în urmă, la cinematograf, fusese impresionat când văzuse cele două fotografii, ca şi cum ar fi fost vorba despre o expunere indecentă.

Luă masa de prânz, împreună cu doamna Maigret, într-un restaurant de lângă Place de la Bastille, ai cărui clienți obişnuiți erau aproape toți în vacanță şi pe care turiştii nu-

l cunoşteau, astfel încât numai un sfert din sală era ocupat.

Patronul veni să dea mâna cu el.

— Credeam că sunteți plecat în vacanță, domnule comisar.

— Sunt.

— La Paris?

— Sst!

— V-ați întors pentru cazul din bulevardul Haussmann?

N-ar fi trebuit să se arate într-un loc familiar.

— Sunt în trecere, cu soția mea. Plecăm din nou în scurt timp.

— Ce părere aveți? Tânărul a asasinat-o?

— Nu ştiu.

Asta depindea de foarte multe lucruri de care nu avea habar. Oare Janvier deținea informații despre care nu pomenise nimic presei? Era posibil, şi asta îl şi vexa pe comisar. Pe de o parte, nu se putea abține să nu încerce să rezolve problema şi, pe de alta, nu cunoştea toate cărțile.

Puțin mai târziu, pe când se aşezau la o terasă din Place de la Bastille, fără să-şi fi dat osteneala să schimbe cartierul, doamna Maigret spuse:

— Mă întreb cum se procedează la Londra sau la New York.

— Ce vrei să spui?

— Se pare că n-au terase.

Este adevărat că îşi petrecuseră o bună parte din săptămână pe terasele cafenelelor. Comisarul păndea sosirea ziarelor. Două prostituate încă tinere se plimbau în fața intrării unui hotel.

— La noi mai sunt.

Şi nu zise nimic când soțul ei replică:

— Sper şi eu!

Deodată apăru un puşti cu un teanc de ziare sub braț. Maigret avea banii pregătiți.

Cu un gest care devenise deja mecanic, îi dădu unul dintre ziare soției sale şi îl deschise pe celălalt, la care scria Lassagne.

Agitație la Concarneau
Pro sau contra Eveline Jave
Divorțul dentistului

Lassagne povestea mai întâi, aproape cu aceleaşi cuvinte ca şi cotidienele de dimineață, arestarea lui Gilbert Négrel, adăugând doar un detaliu: doctorul luase cu el o valiză care părea pregătită dinainte de sosirea polițiştilor. Martine Chapuis ținuse neapărat să ducă ea această valiză pe scări.

Se părea că maestrul Chapuis anunțase înadins într-un mod spectaculos călătoria lui la Concarneau şi că intenția lui fusese să ia presa cu el.

Dorea să provoace o diversiune? Chiar avea ceva în minte? Ceva ce-i fusese sugerat de viitorul lui ginere?

Fapt e că, în Bretagne, mica trupă invadase *Hotel de l'Amiral,* de pe cheiul Carnot, pe care Maigret îl cunoştea, pentru că, mai demult, făcuse acolo o anchetă care stârnise oarecare vâlvă.

După cum avea obiceiul, Lassagne începea prin a zugrăvi un tablou al urbei, al portului, al zidurilor de apărare ale oraşului vechi.

Se pare că în urmă cu două zile era încă soare, dar am fost întâmpinați de o furtună venind dinspre nord-vest. Cerul e acoperit şi întunecat. Norii trec cu iuțeală, aproape la nivelul acoperişurilor, şi marea e agitată, chiar şi în port poți vedea vasele de pescuit ton ciocnindu-se între ele.

Şi în privința cazului din bulevardul Haussmann climatul de aici e complet diferit de cel de la Paris. Poți să simți cum mocnesc pasiunile, populația fiind deja pro sau contra.

Dar nu ne referim la pro sau contra doctorului Jave sau

doctorului Négrel, ci la pro sau contra Eveline Jave, poate chiar pro sau contra familiei Le Guérec.

La gară a avut loc un incident semnificativ. Pe când coboram din tren împreună cu maestrul Chapuis, Yves Le Guérec, dându-se jos din alt vagon, părea că ne aşteaptă. Şi chiar ne aştepta, dar nu mai era omul pe care l-am întâlnit la Hotel Scribe din Paris.

Mai dur, tăios, ni s-a adresat brusc, în mijlocul valului de călători:

— Domnilor, nu ştiu ce căutaţi aici, dar vă avertizez că voi da în judecată pentru defăimare pe oricine îşi va permite să-mi calomnieze sora sau familia.

Mărturisim că este pentru prima dată, în cursul carierei noastre, când primim un astfel de avertisment şi, bineînţeles, asta nu ne va împiedica să ne îndeplinim îndatoririle profesionale.

După ce am umblat două ore prin oraş, am înţeles mai bine atitudinea agresivă a lui Yves Le Guérec.

Familia Le Guérec face parte din clanul marilor burghezi, patroni de uzine, armatori, care formează un mic grup închis, având puţine contacte cu restul populaţiei.

Am văzut vechea locuinţă a familiei Le Guérec, cu faţa spre mare, pe bulevardul Bougainville, şi credem că am înţeles multe lucruri. Este o clădire enormă în stil neogotic, cu un turn şi ferestre care te duc cu gândul la o mănăstire sau la o biserică. Piatra e de culoare închisă. Iar soarele probabil că pătrunde rareori în încăperile cu tavane cu grinzi aparente.

Aici şi-a petrecut copilăria şi adolescenţa cea care avea să devină doamna Jave. Familia Le Guérec a locuit în această casă până la moartea tatălui, după care Yves şi-a construit o vilă modernă la capătul plajei Sables Blanes.

Am văzut şi fabrica, căreia îi recunoşti mirosul de la mai bine de două sute de metri şi unde, în sezon, lucrează trei sute de femei cu vârste cuprinse între paisprezece şi optzeci

şi doi de ani.

Oare de ce, în acest oraş, contrastul dintre patroni şi oameni de condiţie modestă este mai mare decât oriunde? Am avut această impresie din pricina vremii, a cerului întunecat, a vântului şi a ploii care cade în rafale?

Am stat de vorbă cu pescarii pe cheiuri, am intrat în prăvălii, în baruri. Am ascultat. Am pus întrebări.

Sigur, toţi o compătimesc pe Eveline Jave şi nimeni nu se bucură de moartea ei. Dar unii spun:

— Trebuia să se întâmple într-o zi.

Nu a fost întotdeauna uşor să aflăm mai mult. Oamenii se feresc de străini şi cu atât mai mult de jurnalişti. În plus, cei mai mulţi îşi câştigă pâinea lucrând la familia Le Guérec sau la alţi patroni de uzine şi armatori, care se solidarizează cu familia defunctei.

Totuşi, într-o băcănie, o bătrânică purtând un şal negru strâns peste piept ne-a spus, în pofida privirilor patroanei, care voia s-o împiedice să vorbească:

— Bietul doctor nu avea de unde să ştie pe cine lua de nevastă. Venea de la Paris, era în vacanţă. A crezut ce i se spunea. Dacă măcar şi-ar fi dat osteneala să se informeze, ar fi aflat multe despre domnişoara. Şi, mai întâi, i s-ar fi vorbit despre domnul Lemaire, dentistul, care era un băiat aşa drăguţ.

În ciuda ameninţărilor lui Yves Le Guérec, trebuie să reproducem această istorioară, de altfel confirmată de o persoană cu o poziţie ce o îndreptăţea să ştie, dar căreia nu-i vom spune numele.

Eveline avea şaisprezece ani atunci şi, conform zvonurilor, nu era prima ei aventură. Era tratată de un anume Alain Lemaire, doctor dentist care îşi avea cabinetul în faţa poştei, căsătorit de cinci ani şi tatăl a doi copii.

— Dar nu pentru dinţi, ne-a spus bătrâna, s-a dus la el în fiecare zi, o iarnă întreagă, şi aştepta în piaţă sfârşitul consultaţiilor. Am văzut-o cu ochii mei, lipită de un zid,

privind luminile de la primul etaj. Altădată, i-am văzut trecând împreună, în maşina doctorului Lemaire, şi stătea atât de lipită de dânsul, încât mă întreb cum putea el să conducă. Doamna Lemaire i-a surprins într-o poziţie care nu lăsa nicio îndoială. E o femeie mândră. A pălmuit-o pe puştoaică şi a dat-o afară, apoi s-a auzit cel puţin o oră cum se certau în apartament.

A plecat cu copiii, iar după câteva săptămâni, de la părinţii ei, din Rennes, a cerut divorţul. Toţi din Concarneau sunt la curent. Familia ştie asta şi a fost destul de necăjită. Timp de şase luni, şi-au ţinut fiica într-o mănăstire, nu ştiu unde, dar a reuşit până la urmă să-i convingă să se întoarcă acasă. Bietul dentist a fost obligat să plece, pentru că era acuzat de corupere de minori. Dar n-a fost numai el. Aş putea să vă dau şi numele altor bărbaţi însuraţi, oameni foarte bine, foarte serioşi, după care s-a ţinut. Nu se putea abţine. Au încercat s-o mărite, dar nimeni de-aici n-ar fi luat-o de nevastă. Un tânăr notar din Rennes i-a tot vizitat un timp, apoi, după ce a aflat ce şi cum, n-a mai venit. Vă imaginaţi ce baftă pe capul lor când un doctor din Paris s-a îndrăgostit de ea?

Lângă el, doamna Maigret citea probabil cam aceleaşi lucruri, prezentate cu alte cuvinte, deoarece era şocată.

— Îţi vine să crezi asta?

Maigret preferă să nu răspundă, ştiind că soţiei sale nu-i plăcea să accepte unele realităţi. După atâţia ani de viaţă alături de el, doamna Maigret păstrase despre lume imaginea pe care şi-o făcuse în timpul copilăriei. Mai exact, se agăţa de ea fără prea multă convingere.

— La şaisprezece ani! spuse ea, oftând.

— Se pare că a început mai dinainte.

— I-ai văzut totuşi fotografia.

Lassagne continua:

Doctorul Lemaire, singurul care ar putea să confirme această poveste, s-a mutat în Maroc, iar soția lui, după câte ni s-a spus, s-a recăsătorit şi locuieşte în sudul Franței.

Am căutat câteva dintre prietenele din copilărie ale Evelinei şi am găsit trei colege de clasă, dintre care două sunt acum căsătorite şi au copii. A treia, care lucrează la birourile unui armator prieten cu familia Le Guérec, ne-a răspuns prompt:

— Nimic din toate astea nu-i adevărat. Şi, la urma urmelor, nu e treaba nimănui.

Când am stat de vorbă cu una dintre celelalte două, soțul ei era de față şi nu a lăsat-o să ne răspundă.

— Nu te amesteca. Ştii că asta nu-ți poate aduce nimic bun. În plus, nu jurnaliştii trebuie să facă anchetă, ci poliția.

Soția lui a tăcut, cu regret, credem noi, căci părea să aibă un foc la inimă.

Aşadar, una singură ne-a răspuns sincer, în timp ce continua să-şi vadă de treburile casei.

— La şcoală, apoi la liceu, toată lumea ştia că Eveline era bolnavă şi putea să moară dintr-un moment în altul. Chiar ea ne-a spus şi fuseserăm avertizate că trebuia s-o menajăm. Şi ea ştia. Spunea: „Trebuie să profit de viață, pentru că nu ştiu dacă voi ajunge să împlinesc douăzeci de ani". Jocurile noastre n-o interesau. În recreații, stătea singură într-un colț şi visa cu ochii deschişi. Într-o zi – să fi avut paisprezece ani – mi-a spus sigură pe ea: „Sunt îndrăgostită". Şi a rostit numele unui bărbat foarte cunoscut în oraş, un bărbat la vreo patruzeci de ani, pe care îl întâlneam aproape în fiecare seară când ieşeam de la liceu. „Nu-mi dă atenție, pentru că mă crede o fetiță, dar va fi al meu." A căpătat obiceiul să iasă ultima din şcoală, ca să meargă singură pe stradă. Era în decembrie, dacă îmi amintesc bine. Se făcea întuneric devreme. O lună mai târziu, mi-a spus: „Gata". „Ce?" „Ce ți-am spus." „Ai…?" „Nu de tot, dar aproape. Am fost la el acasă." Era un bărbat

necăsătorit, despre care se spunea şi încă se mai spune că are succes la femei. N-am crezut-o pe Eveline şi i-am spus. „Bine! Atunci, mâine, n-ai decât să mă urmăreşti!" Aşa am şi făcut. El o aştepta la un colţ de stradă şi au mers amândoi până la o casă unde au intrat şi unde am văzut aprinzându-se luminile şi trăgându-se perdelele.

„Am mințit?" m-a întrebat ea a doua zi. „Nu." „Într-o săptămână cel mult, voi fi femeie." Nu mi-a mai vorbit despre asta, dar, după o lună, am văzut-o într-o seară ieşind din aceeaşi casă. Ştiu că au mai fost şi alții. Totuşi, era mai discretă. Nu-i vina ei. Era bolnavă, nu?

După cum scria Lassagne, exista şi cealaltă tabără, a apărătorilor Evelinei, ajungându-se să se amestece în povestea asta şi chestiuni politice.

Sosirea maestrului Chapuis a avut ca rezultat ducerea pasiunilor la paroxism, şi nu se instalase bine în camera de la hotel, că telefonul începea să sune şi părerile, anonime sau nu, se succedau fără întrerupere.

Dacă informațiile culese de noi, dacă zvonurile prezentate de noi, în pofida amenințărilor lui Le Guérec, se confirmă, atunci cazul din bulevardul Haussmann va apărea cu siguranță într-o lumină nouă.

Maigret ar fi vrut răspuns la două întrebări:

Ştia Eveline de legătura soțului ei cu fiica servitoarei Joséphа?

Ştia Philippe Jave despre relațiile soției sale cu doctorul Négrel?

Oare Janvier, în biroul lui de la Poliția Judiciară, obținuse aceste răspunsuri?

Maigret îşi amintea de o altă întrebare pe care o pusese în prima zi:

De ce era goală Eveline Jave când fusese descoperită în

dulap şi de ce hainele ei dispăruseră?

Era o dramă cu trei personaje, ca un vodevil, cu diferența că unul dintre ele îşi pierduse viața şi un bărbat avea să fie condamnat la moarte sau la închisoare pe viață.

— Ți se pare că e necesar să se povestească toate astea?

Trebuia ori să nu se spună nimic, ori să se spună totul.

— Dacă ce scrie în ziar e adevărat, atunci era o nefericită, mai mult de plâns decât de condamnat.

Ştia dinainte care va fi reacția soției sale. Şi, după o clipă de tăcere, doamna Maigret continuă:

— Ăsta nu-i un motiv să ucizi pe cineva, mai ales într-un mod atât de laş.

Avea dreptate, bineînțeles. Dar cine o omorâse? Şi de ce? Cel mai mult îl intriga motivul.

Dar numai cunoscând-o mai bine pe Eveline s-ar fi putut înțelege mobilurile asasinului ei.

În ultimii ani, cel puțin doi ani, se găsise, într-un fel, între doi bărbați, soțul ei şi doctorul Négrel.

Dacă se putea presupune că fiecare o iubise la un moment dat, niciunul nu o mai iubea sâmbătă, când murise.

Philippe Jave, din motive necunoscute lui Maigret, dar pe care credea că le ghicea, se depărtase treptat de ea şi se îndrăgostise de Antoinette Chauvet.

Gilbert Négrel se logodise cu o tânără care părea a fi, pentru el, soția ideală.

Ştia Eveline? Îi vorbise despre ruperea legăturii dintre ei? Şi ce fel de legătură era între ei?

Informațiile de la Concarneau îi permiteau să-şi facă o idee. Eveline nu aştepta să-i facă bărbații curte. Lua ea inițiativa.

„Va fi al meu!" Aşa îi spusese, pe când avea paisprezece ani, prietenei sale, vorbind despre un bărbat de patruzeci de ani.

Şi reuşise.

Când Négrel începuse să frecventeze apartamentul din bulevardul Haussmann, oare nu-şi spusese Eveline: „Va fi al meu!”?

La vremea aceea, îndrăgostit deja de Antoinette, probabil că soțul ei o neglija. I se întâmplase să meargă seara la consultații, în timp ce Eveline şi Négrel rămâneau singuri.

Négrel n-o întâlnise încă pe fiica maestrului Chapuis. Studios, muncitor, tânărul nu prea cunoscuse decât iubiri trecătoare.

Toate astea erau plauzibile. Nu cunoştea trecutul tinerei femei cu un aer atât de cuminte, care părea fără apărare în fața vieții.

Situația avea ceva ironic şi tragic totodată.

Eveline, care avea o poftă nebună să trăiască intens, să trăiască repede, să ia totul de la existență, rămăsese singură între aceşti doi bărbați, iar fiecare iubea altă femeie.

Soțul ei o avea pe Antoinette, care îi semăna!

Négrel o avea pe Marie Chapuis, la fel de hotărâtă să se căsătorească cu el pe cât fusese Eveline mai demult să-l aibă pe bărbatul de patruzeci de ani din Concarneau.

Nu-i mai rămăseseră decât bijuteriile, deoarece copilul nu părea să fi jucat un rol important în viața ei şi de el se ocupa mai ales bona.

Faptul că strângea atâtea bijuterii, fără să le poarte, arunca o lumină ciudată asupra caracterului ei.

Oare le aduna astfel din avariție, ca unele femei care îşi spun că e un capital ce le va rămâne orice s-ar întâmpla?

Maigret nu văzuse niciunul dintre personajele dramei în carne şi oase. Se familiarizase cu ele doar prin intermediul ziarelor. Totuşi, avea impresia că nu se înşela crezând că bijuteriile erau un fel de răzbunare.

Dacă ar fi putut telefona la Poliția Judiciară, l-ar fi întrebat pe Janvier: „Când a început să-şi cumpere sau să ceară să i se ofere bijuterii?”

Ar fi putut jura că asta coincidea cu începutul aventurii doctorului Jave cu Antoinette, în orice caz, cu momentul în care Eveline descoperise că nu mai era iubită.

Orice s-ar fi spus, rămăsese o Le Guérec. Banii *ei,* banii familiei Le Guérec îi permiseseră soțului ei să-şi deschidă cabinet pe bulevardul Haussmann şi să devină un medic la modă.

Nu-l cumpărase ea? Banii pe care îi primea ea nu constituiau cea mai mare parte a veniturilor lor?

El n-o mai iubea. Avea o amantă. Plătea chiria apartamentului din strada Washington. O întreținea pe fiica servitoarei, care nu mai lucra.

Oare, în mintea ei, ăştia nu erau tot banii Le Guérec?

Aşa că începuse şi ea să cheltuiască. Şi, ca să cheltuiască mai repede, mai mult, se gândise să-şi ofere sau să-i ceară soțului ei bijuterii.

Janvier putea să verifice asta examinând conturile din bancă. Şi mai putea să afle şi dacă partea din veniturile uzinei care îi revenea lui Eveline îi era virată direct ei sau doctorului Jave.

Cei care frecventau casa familiei Jave nu bănuiseră nimic. Nici pacienții doctorului. Era la strâmtoare.

Oare avea dreptul să spună nu cerințelor soției sale?

O iubea pe Antoinette şi se consola cu ea pentru o iubire ratată. Prefera să plătească acest preț ca să fie liniştit?

Situația lui Négrel nu era mai de invidiat decât a lui. Acesta nu respinsese avansurile Evelinei. Îl emoționase. Devenise amantul ei.

Ce descoperire îl făcuse să se îndepărteze de ea?

O întâlnise pe Martine şi se hotărâseră să-şi facă un viitor împreună.

Numai că, după câte se putea deduce, Eveline se ținuse scai de el. Îl vizita acasă. Îi telefonase de la Cannes. Dăduse fuga la aeroport să-l întâlnească sâmbătă.

Ce voia de la el, ce-i cerea?

Devenea jalnică în cursa ei spre o fericire imposibilă. Chiar şi divorţat, dentistul din Concarneau părăsise oraşul fără să se mai gândească la ea. Ceilalţi profitaseră de plăcerea pe care le-o oferea, apoi se grăbiseră să pună capăt aventurii.

Asta te ducea cu gândul la cineva care, căzut într-o apă năvalnică, se agaţă zadarnic de nişte epave putrede.

Iubirea fugea de ea. Fericirea fugea de ea. Încăpăţânată, obsedată de gândul morţii, se îndârjise din toate puterile.

Şi ajunsese un cadavru înghesuit într-un dulap!

După părerea medicului legist, întâi fusese lovită sau poate îmbrâncită peste o mobilă sau de colţul unui zid. Vânătaia indica o scenă violentă.

O scenă de gelozie?

Philippe Jave avea acum un alibi, dar alibiul era suspect, deoarece i-l asigurau Antoinette şi Josépha.

Négrel îşi petrecuse după-amiaza zilei de sâmbătă la cabinetul doctorului Jave şi, cea mai mare parte a timpului, Josépha stătuse în apartamentul din faţă.

Eveline fusese dezbrăcată înainte sau după ce murise?

Dacă înainte, atunci se putea presupune că Négrel se lăsase înduioşat şi trecuseră amândoi în dormitorul aflat în spatele cabinetului de consultaţii.

Izbucnise o ceartă? Ameninţase Eveline că avea să împiedice căsătoria amantului ei? El o lovise, apoi, cuprins de panică, îi făcuse o injecţie?

În acest caz, greşise fiola sau alesese cu bună ştiinţă produsul care avea s-o ucidă?

Ambele versiuni erau posibile. Ambele aveau o explicaţie. Ca şi faptul că ascunsese cadavrul în dulap, apoi făcuse ordine în dormitor şi, văzând în ultimul moment hainele pe podea sau pe o mobilă, le luase cu el ca să le distrugă.

Era mai greu să-ţi imaginezi că Jave sosise de la Cannes, trecuse mai întâi pe la amanta lui şi, găsind-o apoi pe soţia lui acasă, o dezbrăcase ca să facă dragoste.

Dacă el o omorâse, asta se întâmplase în alte împrejurări. Dar care anume?

Să fi fost o maşinaţie cinică, aproape ştiinţifică? De exemplu, Jave, dornic de ceva timp să scape de Eveline ca să obţină totodată libertatea şi averea, o urmărise la Paris, trecuse pe la Antoinette ca să aibă un alibi, apoi îşi făcuse brusc apariţia acasă, după plecarea celui care îi ţinea locul, punându-şi planul în aplicare?

Un lucru era sigur, dacă ziarele scriseseră tot adevărul despre chei. După spusele jurnaliştilor, existau doar patru chei ale apartamentului, cu care se deschideau ambele uşi ce dădeau spre palier. Câte una aveau Josépha, Jave şi portăreasa. A patra, cea a doamnei Jave, îi fusese dată doctorului Négrel să o folosească cât timp îl înlocuia pe doctorul Jave.

Exceptând cazul în care portăreasa ar fi minţit, dintr-un motiv greu de înţeles, concluzia era că cineva îi deschisese uşa Evelinei.

Josépha spunea că nu ea.

Jave pretindea că nu trecuse pe acasă.

Négrel jura că n-o văzuse pe tânăra femeie.

Ce-i drept, Négrel avea deja două minciuni la activ, dar ambele puteau fi puse pe seama unei anumite delicateţi masculine.

Mai întâi, negase că avusese relaţii cu doamna Jave. Apoi, negase că aceasta venise vreodată la el acasă, pe Rue des Saints-Pères.

— Să se descurce! mormăi dintr-odată Maigret, făcând semn chelnerului să-i mai aducă o bere.

— Vorbeşti despre Janvier?

Da, la Janvier se gândea. Îl enerva că el rămânea în beznă, iar cei de la Poliţia Judiciară aveau la dispoziţie toate elementele care le-ar fi permis să înţeleagă cu claritate ce se întâmplase.

— Crezi că nu procedează bine?

— Ba nu, procedează admirabil. Nu-i vina lui dacă judecătorul Coméliau a vrut cu orice preț să-l aresteze pe Négrel.

— E nevinovat?

— Habar n-am. Oricum, arestarea lui înainte de a şti mai multe e o greşeală. Mai ales că, acum, Noël Chapuis va face în aşa fel încât să încurce lucrurile. Nu degeaba s-a dus la Concarneau.

— Ce speră?

— Să dovedească faptul că Jave avea motive întemeiate să scape de soția lui.

— Şi nu-i adevărat?

— Ba da. Şi clientul lui avea la fel de multe.

— Eşti sigur că nu vrei să treci pe la birou?

— Da. Mai ales că acolo s-a mutat Janvier. Bine că fumează doar țigări, că poate ar fi tras şi din pipele mele.

Răbufnirea asta îl uşură şi se ironiză singur.

— Nu-ți fie teamă. Nu sunt invidios pe bravul Janvier. Dar parcă am o mică strângere de inimă. Hai să mergem!

— Unde?

— Oriunde. Pe cheiuri, dacă vrei, spre Bercy. Şi doamna Maigret, care se gândea la picioarele ei şi la lungimea cheiurilor, îşi înăbuşi un oftat.

Capitolul 7

Micul bar de pe cheiul Charenton

În sfârşit, Maigret se aşezase pe o bancă şi stătuse acolo aproape o jumătate de oră, fără să simtă nevoia să se ridice. Lângă el, doamna Maigret era foarte mirată să-l vadă atât de calm şi îi arunca din când în când o privire uimită, aşteptân- du-se să se ridice brusc şi să zică: „Haide!”

Se aflau pe cheiul Bercy, unde umbra copacilor era la fel de plăcută şi de liniştită, în acea după-amiază, ca pe promenada unui orăşel. Banca, Dumnezeu ştie de ce, era aşezată cu spatele la Sena, iar soţii Maigret aveau în faţa lor un oraş ciudat, cu grijă păzit şi înconjurat de garduri de fier, unde casele nu erau case, ci depozite de vinuri, iar numele de pe panouri erau nume familiare, pe care le puteai vedea pe sticle şi, scrise cu litere mai groase, de-a lungul drumurilor, la intrarea fermelor.

Erau străzi ca într-un oraş adevărat, intersecţii, pieţe şi alei, dar, în loc de maşini, erau pline cu butoaie de toate mărimile.

— Ştii cum îi zic poliţiştii unui beţiv cules de pe drum?

— Mi-ai spus, dar am uitat.

— Un „Bercy”. De exemplu, un agent-ciclist e întrebat dacă a avut o noapte liniştită şi dacă nu s-a întâmplat nimic în sector. Iar el răspunde: „Nu mare lucru. Trei *Bercy”*.

Îşi privise brusc soţia, cu un zâmbet vag pe buze.

— Nu ţi se pare că sunt idiot?

Ea se prefăcuse că nu înţelege. Dar el era convins că ştia la ce făcea aluzie. Şi doamna Maigret îl întrebă, cu un aer

naiv:

— De ce?

— Sunt în concediu. Pardon m-a lăsat până la urmă la Paris, cu condiția să n-am nicio grijă şi să mă distrez. Să nu-mi pese dacă oamenii se omoară între ei.

— Şi tu îți faci sânge rău pentru cazul ăsta! conchise doamna Maigret în locul lui.

— Nu-mi fac sânge rău. Ba chiar o să-ți mărturisesc ceva: sunt momente când mă amuză să fac pe detectivul amator. Ai văzut la bâlci soldați care trag în mutre de tinichea cu carabine mici? Uneori, chiar în acea zi, au bombănit pentru că erau puşi să tragă pe terenul de manevre cu puşti adevărate. Înțelegi ideea?

Rar se întâmpla să vorbească atât de mult despre ce avea pe inimă, iar asta dovedea că era relaxat.

— La început, povestea asta mi-a stârnit curiozitatea. Şi mă interesează în continuare. Din păcate, vine un moment când nu mă pot împiedica să nu mă pun în pielea oamenilor.

Ea îl întrebă, gândindu-se la Jave şi la Négrel:

— A cui?

— Poate în cea a victimei. Mai bine să-l lăsăm deci pe Janvier să-şi vadă de treaba lui şi să nu ne mai gândim la asta.

Şi se ținu de cuvânt un timp. Când se ridică de pe bancă, o duse pe doamna Maigret nu spre bulevardul Richard-Lenoir, ci spre cheiul Charenton, unde Parisul capătă brusc un aer de periferie. Îi plăcuseră întotdeauna cheiurile late de descărcare, pline de butoaie şi de materiale de tot felul, şi pavilioanele cenuşii, între imobile noi, care aminteau de Parisul de altădată.

— Mă întreb de ce nu ne-a trecut niciodată prin minte să căutăm un apartament pe chei?

Atunci ar fi putut să vadă de la fereastră şlepurile îngemănate, soțiile marinarilor şi copiii cu părul cânepiu,

rufele întinse la uscat.

— Vezi pavilionul ăla pe care îl demolează? Acolo locuia un tinerel care a venit într-o zi în birou la mine cu mama lui şi mi-a şterpelit o pipă.

Puține locuri din Paris nu-i aminteau de o anchetă mai mult sau mai puțin dificilă, mai mult sau mai puțin răsunătoare. Doamna Maigret le cunoştea din auzite.

Îl întrebă:

— Nu aici ai stat trei zile şi trei nopți, în nu ştiu care restaurant, când a fost găsit cadavrul unui necunoscut în Place de la Concorde?

— Puțin mai departe. Restaurantul a fost transformat în garaj. Era acolo unde zăreşti acum cele două pompe de benzină.

Altădată, străbătuse cheiurile pe jos, de la ecluza Charenton până la insula Saint-Louis, pe urmele unui proprietar de remorchere pe care îl trimisese în cele din urmă la închisoare.

— Nu ți-e sete?

Doamnei Maigret nu-i era niciodată sete, dar era oricând gata să-l urmeze.

— Şi în barul de colo, din colțul străzii, am stat ore în şir să pândesc pe cineva.

Intrară. Nu avea terasă, iar în interior se afla doar o femeie slabă şi blondă, care asculta radioul şi cosea în spatele tejghelei.

Comisarul comandă un aperitiv pentru el şi un suc de fructe pentru soție, apoi se aşezară la o masă, în timp ce patroana îi observa încruntată.

I se părea că-l recunoştea. Maigret nu mai pusese piciorul în bar de mai bine de trei ani. Pe pereții vopsiți în galben puteai vedea reclame ca în cafenele şi hanurile de la țară, iar dinspre bucătărie venea miros de tocăniță. Tabloul era completat de o pisică roşcată, care torcea pe un scaun cu fundul de pai.

— Apă plată sau carbogazoasă?

— Carbogazoasă.

Patroana avea un aer preocupat, ca atunci când vrei să-ți amintești numele cuiva. După ce îi servi, se aplecă deasupra unui ziar de pe tejghea, şovăi, luă ziarul şi se apropie de comisar, puțin stânjenită.

— Nu sunteți dumneavoastră? întrebă ea.

Şi arătă cu degetul un titlu de la „Ultima oră". Era acelaşi ziar pe care Maigret îl avea în buzunar, dar o ediție care abia ieşise de sub tipar.

Oare s-a făcut apel la Maigret?

Veni acum rândul comisarului să se încrunte, în timp ce doamna Maigret se uita peste umărul lui ca să citească odată cu el.

I-am cerut corespondentului nostru de la Sables-d'Olonne să meargă la Hotel des Roches Noires *din acest oraş, unde se presupune că Maigret îşi petrece concediul. Ne-ar fi plăcut să prezentăm cititorilor noştri părerea celebrului comisar despre un caz dintre cele mai tulburătoare din ultimii zece ani.*

Numai că patronul hotelului s-a arătat stânjenit.

— Comisarul a ieşit, a răspuns el la început.

— La ce oră se va întoarce?

— Poate că nu se va întoarce azi.

— Soția lui se află la hotel?

— A ieşit şi ea.

— Când?

Pe scurt, după lungi tergiversări, patronul a sfârşit prin a recunoaşte că Maigret nu se afla în hotelul lui de cel puțin douăzeci şi patru de ore.

Corespondentul nostru a încercat să obțină detalii, dar a fost zadarnic.

Oare inspectorul Janvier, care are pentru prima dată responsabilitatea unui caz atât de delicat, a făcut apel la şeful lui şi acesta a venit în grabă la Paris?

I-am telefonat imediat. L-am găsit şi ne-a spus că nu luase niciun moment legătura cu comisarul şi că, după ştiința lui, acesta se afla tot în Vandeea.

Am încercat să telefonăm şi acasă la Maigret, pe bulevardul Richard-Lenoir, dar n-a răspuns nimeni.

Un mic mister care se adaugă misterului tot mai neliniştitor al moartei de pe bulevardul Haussmann.

Patroana barului îl privea întrebătoare.

— Dumneavoastră sunteți, nu-i aşa? Ați mai fost aici acum doi-trei ani. Dacă-mi aduc bine aminte, ați venit cu unul mic şi gras care mergea țopăind.

Vorbea despre Lucas.

— Eu sunt, recunoscu el, neputând să facă altfel. Am venit cu soția să petrecem câteva ore la Paris, dar sunt tot în concediu.

— Niciodată nu poți să crezi ce scriu ziarele, conchise ea, întorcându-se la tejghea.

În ziar mai era o informație.

Pe la începutul după-amiezii, judecătorul de instrucție Coméliau l-a adus pe doctorul Négrel în cabinetul lui cu intenția de a-l interoga. Simplu, dar ferm, tânărul medic a refuzat să răspundă în lipsa avocatului său. Numai că maestrul Chapuis, viitorul socru şi apărătorul lui, se află încă la Concarneau, unde prezența sa agită populația.

Conform ultimelor ştiri, mulțumit de rezultatele deplasării în portul breton, se va întoarce cu trenul la Paris chiar în această seară.

Să fi intrat în contact prin telefon cu fiica lui? Să fi acționat aceasta din proprie inițiativă? Fapt e că s-a prezentat la Poliția Judiciară, unde nu fusese convocată, şi a cerut să îi

vorbească inspectorului Janvier.

Acesta, mai vorbăreț decât la început, nu ne-a ascuns scopul vizitei tinerei.

Voia să-i declare că era la curent cu relațiile care existaseră între Négrel şi Eveline Jave şi că nu le dădea nicio importanță.

— Lui Gilbert i-a fost milă de ea, a declarat tânăra cu tărie. S-a aruncat pur şi simplu în brațele lui acum doi ani. N-o iubea. O întâlnea cât mai rar cu putință. Nu mi-a ascuns că, de când ne cunoaştem, a revăzut-o de trei-patru ori şi că ea venise după el acasă. Jave, care îşi cunoştea bine soția, probabil că ştia şi sunt sigură că nu era gelos.

După plecarea tinerei, la Poliția Judiciară s-a iscat o oarecare agitație, cei de acolo părând că se aşteaptă la răsturnări de situație în foarte scurt timp. În momentul în care scriem aceste rânduri, doi inspectori, Lapointe şi Neveu, au plecat spre o destinație necunoscută.

În biroul lui Maigret, ocupat de inspectorul Janvier de când şeful lui este în concediu, telefonul sună fără încetare.

Adio relaxare! Cu câteva minute înainte, Maigret se plimba liniştit cu soția pe chei şi îi povestea despre vechile lui anchete.

Acum, fața îi devenise din nou gravă şi nu mai părea să observe pereții galbeni împodobiți cu reproduceri.

— Crezi că or să ne aştepte pe bulevardul Richard-Lenoir? îl întrebă soția lui.

Nu la asta se gândea, tresări şi avu nevoie de câteva secunde pentru ca vorbele pe care le auzise ca prin ceață să capete un sens.

— Da, e posibil. Probabil.

Lassagne, aflat încă la Concarneau, probabil că ținea legătura cu ziarul lui şi cu siguranță avea să trimită vreun reporter tânăr să aştepte în fața apartamentului lui Maigret.

— Încă un aperitiv, doamnă!

— Aţi citit?

— Da, mulţumesc.

Nu mai era în micul bar. Soţia, ca şi colaboratorii, cunoştea foarte bine mutra pe care o avea acum. Când i se întâmpla asta la Poliţia Judiciară, toţi mergeau în vârful picioarelor şi vorbeau pe şoptite, pentru că atunci era în stare de o furie pe cât de violentă, pe atât de scurtă, pe care o regreta cel dintâi după aceea.

Doamna Maigret, din prudenţă, nici măcar nu se mai uita spre el şi se prefăcea că parcurge cu privirea pagina pentru femei a ziarului, fiind însă tot timpul atentă la reacţiile soţului ei.

Probabil că nici el n-ar fi putut să spună la ce se gândea. Poate pentru că nu gândea? Deoarece nu era vorba de un raţionament. Ai fi zis că cele trei personaje ale dramei prinseseră viaţă în el, iar celelalte, precum Josépha, Antoinette, tânăra logodnică, domnişoara Jusserand, nu mai erau doar nişte entităţi, ci deveneau fiinţe omeneşti.

Din păcate, erau încă incomplete, schematice. Se menţineau într-o penumbră din care comisarul se străduia să le scoată la lumină printr-un efort aproape dureros.

Simţea adevărul foarte aproape şi nu putea să-l prindă.

Unul dintre cei doi bărbaţi era făptaşul, celălalt era nevinovat. Uneori, buzele i se întredeschideau vrând parcă să rostească un nume şi, după o ezitare, renunţa.

Nu exista, ca de cele mai multe ori, o singură soluţie posibilă. În cazul de faţă erau cel puţin două.

Totuşi, una singură era corectă, una singură înfăţişa adevărul uman. Nu trebuia s-o descoperi printr-un raţionament riguros, printr-o reconstituire logică a faptelor, ci s-o *simţi.*

Vineri, Eveline îi telefonase lui Négrel, care era amantul ei mai mult sau mai puţin resemnat.

Oare îl anunţase că, a doua zi, avea să ia avionul ca să

vină la Paris?

Sau, dimpotrivă, se hotărâse brusc să vină în capitală din cauza purtării reci a tânărului medic?

Sâmbătă dimineață, abia plecase, Jave se şi repezea la aeroport, dar, neavând avion spre Paris, lua avionul spre Londra ca să nu aştepte.

— Tu crezi asta? întrebă el deodată, adresându-se mai curând lui însuşi decât doamnei Maigret.

— Ce?

— Că a fost o coincidență. Eveline Jave era îndrăgostită de Négrel şi, după câteva săptămâni de despărțire, n-a mai putut să reziste şi a venit val-vârtej la Paris. Soțul ei era îndrăgostit de Antoinette Chauvet şi, în aceeaşi zi, a simțit nevoia urgentă să vină la ea s-o îmbrățişeze.

Doamna Maigret se gândi.

— A profitat de absența soției sale, nu?

Maigret intuia altfel. Lui nu-i plăcea hazardul.

— La Paris, unde nu avea maşină, a trebuit să ia cel puțin două taxiuri, unul ca să se ducă din bulevardul Capucinilor, unde l-a lăsat autocarul aerogării, pe strada Washington, iar altul seara, ca să ajungă la gară. Janvier, aşa cum îl cunosc eu, probabil că a pus să fie interogați toți şoferii de taxi.

— Crezi că asta poate să ducă la ceva?

— Am avut de multe ori rezultate în felul ăsta, dar ia mult timp.

După o tăcere destul de lungă, în care luă o gură de aperitiv şi îşi aprinse din nou pipa, spuse, oftând:

— Era dezbrăcată…

În minte îi revenea mereu imaginea Evelinei în pielea goală, înghesuită în dulap.

Maigret constată cu surprindere că soția lui îşi învinse de data asta pudoarea, pentru care i se întâmpla s-o tachineze.

— Ştiind ce venise să facă la ea acasă, era normal, nu?

Maigret ar fi vrut să-i răspundă: „Nu!”

Nu se potrivea. Oare din pricina caracterului lui Négrel avea impresia că această versiune a evenimentelor era falsă? Tânărul medic ținea locul unui confrate într-unul dintre cabinetele cele mai luxoase ale Parisului. Trebuia să consulte un anumit număr de pacienți programați. Se vorbise de cinci. Dar oricând puteau să vină şi alții, deoarece era în timpul programului de consultații. În sfârşit, Josépha era de partea cealaltă a palierului.

Chiar dacă Eveline se dezbrăcase în cameră, chiar dacă el o omorâse, voit sau nu, oare nu era Négrel omul care ar fi îmbrăcat-o la loc?

Nu neapărat ca să abată bănuielile în altă direcție. Mai curând dintr-un fel de reflex.

Radioul cânta în surdină, fără ca Maigret să-l audă, în timp ce, cu ochii pe jumătate închişi, continua să reia unul câte unul evenimentele de sâmbătă după-amiază.

Josépha declarase că părăsise apartamentul din bulevardul Haussmann pe la ora şase şi se dusese acasă la fiica ei, unde îl găsise pe doctorul Jave.

La primul interogatoriu minţise, spunând că nu-şi mai revăzuse patronul de la plecarea lui la Cannes. Asta se putea explica prin dorința ei de a nu-şi compromite fiica. Dar se putea explica şi altfel.

I se păru deodată că prin ceață începea să se zărească o luminiță, dar era încă vagă, inaccesibilă. Se gândea la palierul cu cele două uşi... Ce era cu palierul...?

În acel moment, doamna Maigret îi atinse cu mâna încheietura.

— Ascultă!

Nu-si dăduse seama că muzica de la radio se oprise şi că cineva vorbea.

Ultimele ştiri ale după-amiezii. Se pare că ancheta asasinatului din bulevardul Haussmann intră în ultima ei

față…

Vocea era monotonă. Prezentatorul citea probabil la microfon un text care tocmai îi fusese pus în față şi i se întâmpla să se mai poticnească.

În această după-amiază, la ora trei, doi inspectori de la Poliția Judiciară s-au prezentat la domiciliul doctorului Jave, pe bulevardul Haussmann, şi, după câteva minute, au ieşit din imobil însoțiți de medic.

Acesta părea să fi slăbit în ultimele patru zile şi a traversat trotuarul fără să se uite la jurnalişti, care au încercat zadarnic să scoată un cuvânt de la el.

Aproape în acelaşi moment, un alt inspector aducea cu taxiul la Poliția Judiciară un personaj rămas până acum misterios, deoarece nu a putut fi întâlnit în ultimele zile: ne referim la domnişoara Antoinette Chauvet, amanta doctorului.

Mai puțin abătută decât Jave, ea a traversat curtea Poliției Judiciare în urma inspectorului, a urcat treptele scării mari şi a fost dusă imediat la inspectorul Janvier.

Jave avea să sosească câteva minute mai târziu. A intrat pe aceeaşi uşă, care s-a închis în urma lui.

Interogatoriul doctorului şi al domnişoarei Antoinette Chauvet durează deja de mai bine de două ore şi nimic nu lasă să se prevadă că se va sfârşi curând. Impresia noastră, după atmosfera de pe culoare şi din birouri, unde polițiştii vin şi pleacă grăbiți, este că inspectorul Janvier a hotărât să termine o dată pentru totdeauna.

Un singur element nou a ajuns la cunoştința noastră: în dormitorul din spatele biroului de consultații al doctorului Jave, poliția ar fi găsit un nasture care pare să fi fost smuls de la haina lui Gilbert Négrel.

Iar acum, trecem la evenimentele politice din ultimele douăsprezece ore care…

Patroana închise radioul.

— Presupun că asta nu vă mai interesează?

Maigret se uită la ea ca şi cum n-ar fi auzit-o. Avusese o strângere de inimă, deoarece cuvintele rostite de prezentator aveau pentru el altă rezonanţă decât pentru restul ascultătorilor.

Aşa cum soldatul, se zice, simte mirosul prafului de puşcă, şi el simţea că se pregătea ceva acolo, în propriul birou. Cunoştea foarte bine acea agitaţie deosebită despre care vorbea radioul, pentru că o declanşase el însuşi de sute de ori.

O anchetă bate pasul pe loc sau aşa pare zile în şir, uneori săptămâni. Apoi, brusc, când te aştepţi mai puţin, se produce un declic care poate fi provocat de un telefon anonim, de o descoperire în aparenţă neînsemnată.

— Aduceţi-l pe Jave…

I se părea că-l vedea pe Janvier, puţin palid, ca un actor cuprins de trac în momentul intrării pe scenă, plimbându-se prin birou în timp ce îi aştepta pe Antoinette şi pe medic.

De ce îi convocase împreună? Ce întrebări noi voia să le pună?

Când plecase în concediu, Maigret nici măcar nu-şi luase toate pipele cu el. Probabil că rămăseseră patru-cinci lângă mapa de birou, în apropierea lămpii cu abajur verde. Mai era şi o sticlă de coniac, pe jumătate plină, în dulapul unde avea obiceiul să se spele pe mâini la chiuveta de email şi unde stătea agăţată una dintre hainele lui vechi.

Cum avea să procedeze Janvier? Era mai tânăr cu douăzeci de ani decât comisarul, dar îl însoţise în majoritatea anchetelor şi îi cunoştea metodele mai bine decât oricine.

Oare avea destulă pricepere pentru rolul pe care îl juca? În limbaj de cinema, se spune „prezenţă”. Jave, mai în vârstă decât el, era un om stăpân pe sine, care văzuse şi

trăise multe.

— Mergem? îl întrebă doamna Maigret, văzându-l că se ridica şi se îndrepta spre tejghea să plătească consumaţia.

— Da.

De data asta, n-o obligă să meargă pe jos. Maigret se opri la marginea trotuarului şi un taxi catadicsi să-i ia în cele din urmă.

— La colţul bulevardului Richard Lenoir cu bulevardul Voltaire.

După ce se aşeză pe banchetă, îi explică soţiei:

— Pentru cazul în care jurnaliştii stau în faţa casei.

— Vrei să spui că mă duc acasă singură?

El clipi din ochi şi ea nu-i mai puse alte întrebări.

— Te comporţi ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Dacă reporterii îţi pun întrebări, spune-le că am venit pentru câteva ore la Paris şi că sunt în oraş. Pregăteşte masa de seară şi, dacă nu mă întorc la opt, mănâncă fără mine.

Ca atunci când se afla la Poliţia Judiciară şi lucra la un caz care îl obliga nu numai să nu vină la masă, ci chiar să ajungă acasă abia în zori.

— Sunt la birou, o anunţa el la telefon. Nu ştiu când voi termina.

Auzise şi ea ce se anunţase la radio. Ghicea ce se petrecea acolo. Se întreba dacă soţul ei avea să-şi încalce promisiunea făcută lui însuşi şi doctorului Pardon: să nu dea pe la Poliţia Judiciară cât timp era în concediu.

Ştia că îşi dorea mult să fie acolo. Îl vedea posomorât, frământat. Înainte de a coborî din maşină, îi şopti:

— La urma urmelor, de ce nu te duci acolo?

El făcu un semn negativ din cap, aşteptă ca ea să se depărteze şi îi spuse şoferului:

— Bulevardul Saint-Michel. În faţa fântânii arteziene.

Poate că era ceva copilăresc, dar simţea nevoia să se apropie de câmpul de bătălie. Se întâmplă ca unii oameni

curioşi să stea ore întregi în faţa unei case unde s-a comis o crimă, chiar dacă nu e nimic de văzut.

Iar tot ce putea să vadă el era intrarea monumentală a Poliţiei Judiciare, cu agentul de pază, curtea cu maşinile negre şi ferestrele, dintre care una era cea a biroului său.

Pe chei, doi fotografi aşteptau cu aparatele lor şi probabil că erau şi alţii, însoţiţi de reporteri, pe coridorul mare de la primul etaj.

Oare Janvier chiar descoperise un fapt nou? Acţiona din proprie iniţiativă sau la ordinele irascibilului judecător Coméliau?

Gilbert Négrel se afla singur într-una dintre celulele care dădeau spre a doua curte interioară.

Nimeni nu pomenea despre înmormântarea victimei, ca şi cum toată lumea s-ar fi dezinteresat brusc de ea, chiar şi fratele ei.

Maigret ajunse pe cheiul Grands-Augustins, exact în faţa Palatului de Justiţie, şovăi o clipă, apoi alese un mic bar normand, unde se intra coborând două trepte. Acolo era întotdeauna răcoare, chiar când afară bântuia canicula, şi în niciun bistrou din Paris mirosul de calvados nu era atât de puternic.

— Prin urmare, ce scrie în ziar e adevărat…

Patronul cu obrajii ciupiţi de vărsat îl cunoştea de ani de zile şi avea deschisă în faţă ultima ediţie a ziarului.

— Cu ce vă servesc? Nu-i prea târziu pentru un păhărel de calvados?

Omul umplu hotărât două pahare. Singurul client din local, aşezat într-un colţ, citea prospectele unei agenţii de voiaj, iar chelneriţa aşeza tacâmurile pe cele şase mese acoperite cu feţe de masă cu carouri roşii.

— Ce timp aţi avut la Sables? Aici, în afara unei vijelii, am avut zile superbe. Sănătate!

Maigret ciocni cu patronul şi luă o înghiţitură.

— Am bănuit de la început că or să vă cheme. I-am spus

şi nevestei: „Numai comisarul Maigret poate să rezolve cazul ăsta”. Pentru că, dacă vreți să vă spun părerea mea, toți mint. Nu vi se pare? În locul inspectorului Janvier – apropo, a trecut cam multişor de când n-a mai venit să bea un păhărel! —, în locul lui, ziceam, i-aş fi pus față în față, aşa doctori cum sunt, şi le-aş fi zis: „Descurcați-vă amândoi…”.

Maigret nu-şi putu reține zâmbetul, dar se uita fix prin geam la ferestrele deschise ale biroului său. La un moment dat, zări profilul unui bărbat care se plimba prin încăpere şi recunoscu silueta lui Janvier. Ba chiar putea, în ciuda distanței, să distingă şi fumul țigării în clarobscurul din încăpere.

Comisarul era obsedat de povestea cu nasturele, care îi apărea ca o notă falsă. Asta lăsa să se presupună că între Eveline şi doctorul Négrel avusese loc o luptă. De aici şi până la a crede că acesta o lovise pe tânăra femeie sau o îmbrâncise peste o mobilă nu era decât un pas.

Şi, din acel moment, injecția cu digitalină devenea explicabilă, ba chiar şi alegerea greşită a medicamentului.

— Era dezbrăcată… murmură el, fără să-şi dea seama.

— Poftim?

— Nimic. Mă întreb…

Vedea din nou luminița întrezărită mai devreme pe cheiul Charenton. Ceva nu se potrivea. Unul dintre personajele secundare îi revenea cu obstinație în minte, unul dintre cele despre care se vorbise cel mai puțin.

Era vorba despre Claire Jusserand, bona pe care doctorul Jave o luase dintr-o clinică pariziană, unde era infirmieră, ca să se ocupe de copilul lui.

Dacă era să dea crezare ziarelor, la început ea păstrase tăcerea şi se închisese în vila *Marie-Thérèse,* unde nu putea fi zărită decât de departe, în grădină, cu micuța Michèle.

Îşi amintea o frază anodină pe care o citise undeva, într-un articol al lui Lassagne sau al altuia.

Are vreo cincizeci de ani şi pare
să urască toţi bărbaţii...

Maigret cunoscuse astfel de femei. De altfel, cele mai multe nu detestă doar bărbaţii, ci şi femeile, şi trăiesc închise în ele.

Dar nu urăsc neapărat *toţi* bărbaţii. Uneori, au pentru unul singur un adevărat cult secret, care devine singura raţiune a existenţei lor.

Îl cunoştea de mult timp pe Jave? Dată fiind profesia ei, era posibil şi chiar probabil, medicul având pacienţi în majoritatea clinicilor din Paris.

Maigret încerca să şi-o imagineze în apartamentul din bulevardul Haussmann şi în vila *Marie-Thérèse.* Nu cunoscuse dragostea sau, dacă o cunoscuse, fusese una nefericită.

Ce relaţii fuseseră între ea şi Eveline, pe care o vedea adunând bijuterii şi având, pe lângă soţ, şi un amant?

Soarele scăpăta şi ultimele remorchere, cu şirul lor de şlepuri, se grăbeau spre unul dintre porturile Senei. Un pescar îşi demonta undiţa, iar buchiniştii îşi închiseseră deja tarabele.

— Pot îndrăzni să vă întreb dacă luaţi masa aici? Presupun că sunteţi prea ocupat?

— N-am nimic de făcut. Sunt în concediu.

Şi spunea asta cu o anumită amărăciune.

— Care e meniul?

Acesta era scris cu creta pe o tablă neagră: limbă de mare după reţetă normandă şi friptură de viţel.

— Iau masa aici.

Patronul avea un aer maliţios, pentru că nu credea niciun cuvinţel din ce-i spusese comisarul despre concediu. Pentru el, ca şi pentru atâţia alţii, ceea ce scriu ziarele e literă de Evanghelie.

— Maria! Rezervă-i masa de lângă fereastră domnului comisar!

Şi îi făcu cu ochiul lui Maigret, convins că acesta se afla în localul lui doar ca să urmărească Dumnezeu ştie ce.

— Poți să umpli paharele. De data asta, fac eu cinste.

Acum, Jave şi Antoinette se aflau de patru ore în biroul lui Maigret, în fața unui Janvier din ce în ce mai nervos.

Lampa cu abajur verde se aprinse. Cineva închise fereastra. După o jumătate de oră, pe când Maigret mânca, îl zări pe chelnerul de la braseria *Dauphine* ducând o tavă acoperită cu un şervet.

Şi asta era ceva caracteristic. Paharele de bere şi sandvişurile indicau că interogatoriul va continua până târziu în noapte.

Obținerea unor rezultate imediate era atât de puțin probabilă, încât trei-patru reporteri părăsiră Poliția Judiciară şi se îndreptară spre restaurantul din Piața Dauphine.

N-ar fi plecat, dacă nu li s-ar fi spus că aveau timp să se ducă la masă.

Cinci clienți se aşezaseră la mesele restaurantului: doi bărbați, împreună, pe o banchetă, care vorbeau despre carburatoare şi trebuie să fi fost comis-voiajori, un cuplu de străini care se făceau cu greu înțeleşi şi, în sfârşit, o tânără blondă care, când intrase, privise în direcția comisarului, în- cruntându-se.

Maigret n-o recunoscuse imediat, chiar dacă ziarele îi publicaseră fotografia. Era Martine Chapuis, care purta o rochie de bumbac imprimată şi arăta mai grăsuță, mai plăcută la vedere decât în poze.

Şi ea alesese un loc la fereastră şi nu-şi lua ochii de la fațada Poliției Judiciare decât pentru a-i arunca priviri comisarului.

Maigret o simpatiză imediat. Avea o expresie deschisă, o gură bine conturată, era mult mai femeie decât te-ai fi

aşteptat de la o persoană cu atâtea reuşite universitare.

Aproape că îi veni să se ducă la ea să-i vorbească, iar tânăra avu şi ea de câteva ori aceeaşi idee, pentru că, atunci când privirile li se întâlneau, pe buze îi apărea un mic zâmbet.

Martine ştia din ziare şi de la radio ce se petrecea la Poliția Judiciară. Probabil că tatăl ei o informase despre obiceiurile poliției şi se aştepta şi ea la un deznodământ.

Dar voia să aibă loc în fată! Nu era unul dintre principalii interesați?

„O femeie adevărată", îşi spuse comisarul, în momentul în care i se aducea brânza.

Deodată, se ridică şi intră în bucătărie, unde patronul, cu scufa albă pe cap, trebăluia în fața maşinii de gătit.

— Pot să telefonez la Cannes?

— Ştiți unde e cabina. Va trebui doar să întrebați cât face.

Martine Chapuis, care îl urmărea cu privirea, îl văzu intrând în cabină şi ridicând receptorul.

— Aş vrea legătura cu vila *Marie-Thérèse* din Cannes. E un apel personal pentru domnişoara Jusserand.

— Trebuie să aşteptați câteva minute.

Se întoarse la masă şi abia termină brânza că se auzi şi soneria telefonului.

Acum veni rândul lui să aibă trac, deoarece încerca o experiență neobişnuită şi pe care nu şi-ar fi permis-o dacă s-ar fi aflat în locul lui Janvier în biroul său.

Legătura, după cum se aştepta şi chiar spera, era proastă. Auzea, la celălalt capăt al firului, o voce care repeta agasată:

— Alo… Alo… Aici vila *Marie-Thérèse*. Cine e la telefon?

Ziarele scriseseră că bucătăreasa era din regiune. Or, persoana care îi răspunsese nu avea accent, ceea ce lăsa să se presupună că era domnişoara Jusserand.

Maigret îşi preschimbă glasul cum se pricepu mai bine.

— Alo! Claire?

Risca, deoarece nu ştia cum îi spunea doctorul Jave bonei.

— Da, eu sunt. Cine e la telefon?

Trebuia să rişte din nou.

— Aici domnul.

— Legătura e proastă, spuse ea. Abia vă aud. Micuța plânge în camera de dincolo.

Totul mergea bine. Folosise cuvintele potrivite. Nu-i mai rămânea decât să pună întrebarea.

— Spune-mi, Claire, când poliția te-a întrebat despre telefonul pe care doamna l-a dat vineri, ai răspuns că mi-ai vorbit despre el?

Aştepta, cu inima bătându-i cu putere. Prin geam, o vedea pe Martine Chapuis, care îl privea fix.

— Bineînțeles că nu, răspunse vocea de la celălalt capăt al firului.

S-ar fi zis că bona era şocată, ca şi cum cineva s-ar fi îndoit de ea.

— Mulțumesc. Asta e tot.

Se grăbi să închidă, uită să întrebe interurbanul cât costa convorbirea, amintindu-şi abia după ce se aşează din nou la masă.

În fața lui, de cealaltă parte a micii încăperi, tânăra îl observa cu nelinişte, iar el se forță să nu-i zâmbească.

Capitolul 8

Noaptea cea mare a inspectorului Janvier

Cei doi comis-voiajori plecaseră primii. Aşa cum îi spusese patronul lui Maigret spre sfârşitul mesei, adevărata lui clientelă se afla la țară sau la mare, iar cu turiştii „nu se ştia niciodată”. Într-o zi era plin, fără vreun motiv, „pentru că se țineau unii după alții ca oile”, în altă zi, ca în cazul de față, erau doar „două muşte” care, după ce refuzaseră feluri de mâncare care nu le erau pe plac, discutau acum nota de plată bănuț cu bănuț.

Martine Chapuis îşi terminase cafeaua înaintea lui Maigret şi îşi deschisese poşeta ca să-şi rujeze puțin buzele. Apoi se uitase spre fundul sălii, unde stăteau patronul şi chelnerița, vrând parcă să ceară nota de plată.

Maigret, care îşi fuma liniştit pipa, cu spatele sprijinit de banchetă, o observa întrebându-se dacă va îndrăzni... Se amuza uneori încercând să prevadă astfel ce vor face oamenii şi simțea întotdeauna o anumită satisfacție când nu se înşela.

Avea să ridice mâna ca s-o cheme pe chelneriță? Tânăra dădu să ridice mâna, apoi îi aruncă o privire comisarului. Aha! Se răzgândi, se uită la Maigret cu mai multă insistență, deschizând ceva mai mult ochii, ca şi cum ar fi pus o întrebare.

Comisarul clipi, cu un aer aproape patern.

Se înțeleseseră. Martine se ridică cu destulă stângăcie şi se îndreptă spre masa polițistului, care se ridică pentru a o pofti să ia loc.

După care chemă la el chelneriţa, dar nu pentru nota de plată.

— Două calvadosuri, drăguţo! Din sticla patronului.

Apoi, către Martine, surprinsă:

— Probabil că ai nevoie. Durează mult, nu-i aşa?

— Nu înţeleg de ce nu vă aflaţi acolo, mărturisi ea. Am citit ziarul şi am ascultat radioul.

— Chiar sunt în concediu.

— La Paris?

— Sst! E secret. Am hotărât împreună cu soţia mea să ne petrecem vacanţa la Paris, ca să fim mai liniştiţi, şi nici Janvier nu ştie. Aşa că, după cum vezi, mă ascund.

— V-aţi ocupat totuşi de caz?

— Ca amator, ca toată lumea. Am citit şi eu ziarele şi, mai devreme, într-un bar, am auzit din întâmplare ştirile de la radio.

— Credeţi că inspectorul Janvier e în stare să înţeleagă?

— Ce să înţeleagă?

— Că nu Gilbert a omorât-o pe femeia aceea.

Restaurantul era acum la fel de calm ca un acvariu. Patronul şi patroana, o femeie scundă şi durdulie, la fel de roşie la faţă ca şi soţul ei, mâncau la masa cea mai apropiată de bucătărie şi chelneriţa îi servea.

Pe celălalt chei, vizavi, jurnaliştii trecuseră în sens invers, după o masă rapidă pe care o stropiseră probabil din belşug, pentru că exuberanţa lor se putea simţi chiar şi de la distanţă.

Aproape toate luminile de la Poliţia Judiciară fuseseră stinse. La etajul unu, rămăseseră luminate doar biroul lui Maigret şi cel al inspectorilor.

Comisarul nu se grăbea şi îşi recăpătase aerul blajin.

— Eşti sigură că e nevinovat?

Ea roşi şi el se simţi mulţumit, pentru că nu-i plăceau femeile incapabile să roşească.

— Cu certitudine.

— Pentru că îl iubeşti?

— Pentru că ştiu că nu-i în stare de o faptă ruşinoasă, cu atât mai mult de o crimă.

— Ai crezut asta din prima zi?

Tânăra îşi feri privirea şi el continuă:

— Recunoaşte că te-ai îndoit.

— Mi-am zis mai întâi că poate a fost un accident.

— Şi acum?

— Sunt sigură că nu el a omorât-o.

— De ce?

De la începutul mesei, comisarul intuise că ea dorea să-i vorbească şi că avea într-adevăr ceva să-i spună, ceva dificil. După cum se comporta cu el, avea impresia că Martine avea relaţii amicale, de încredere reciprocă, cu tatăl ei. Într-un fel, ai fi putut spune că, în lipsa acestuia, îl alesese pe comisar să-i ţină locul.

Tânăra nu răspunse, ci îl întrebă:

— La Concarneau aţi telefonat adineauri?

— Nu.

— A!

Părea dezamăgită că se înşelase.

— Mă întreb ce fac cei de vizavi de atâtea ore.

— E mai bine să nu-ţi pierzi răbdarea, pentru că ar putea să dureze toată noaptea.

— Credeţi că îl vor interoga şi pe Gilbert?

— Posibil, dar improbabil. Négrel a ajuns deja pe mâna judecătorului de instrucţie şi nu mai poate fi interogat decât în prezenţa avocatului său.

— Tata soseşte abia mâine dimineaţă.

— Ştiu. Tot nu mi-ai răspuns de ce eşti aproape sigură că nu Gilbert a omorât-o pe doamna Jave.

Ea îşi aprinse o ţigară, cu oarecare nervozitate.

— Îmi daţi voie?

— Te rog.

— E greu de explicat. L-aţi văzut vreodată pe Gilbert?

— Nu. Cred totuşi că am o părere destul de exactă despre caracterul lui.

— Şi despre comportamentul lui în faţa unei femei?

El o privi surprins, intrigat.

— Nu e cazul să fac pe fandosita, nu-i aşa? Aţi înţeles, din declaraţiile mele, că n-am aşteptat să ne căsătorim ca să fim unul al altuia. Mama e furioasă din cauza oamenilor, dar tata nu e supărat pe mine. Când a fost descoperit, cadavrul acelei femei era în întregime gol…

Ochii lui Maigret deveniră mai mici, privirea mai ascuţită, pentru că tânăra atinsese un punct care îl intrigase de la început.

— Nu ştiu cum să spun… E destul de delicat… Cu unii bărbaţi, asta ar fi putut să fie posibil… înţelegeţi?

— Încă nu.

Ea bău jumătate din pahar ca să capete curaj.

— Dacă s-ar fi petrecut ceva între ei în sâmbăta aceea şi dacă doamna Jave s-ar fi dezbrăcat, Gilbert s-ar fi dezbrăcat şi el.

El intui brusc că era adevărat. Unii bărbaţi ar fi fost în stare să se comporte altfel, fără jenă. Nu şi unul ca Négrel, care ar fi ţinut să fie, într-un fel, la egalitate cu amanta lui.

— Ce dovedeşte că n-a fost?

Abia dacă era o întrebare, deoarece cunoştea dinainte răspunsul.

— Uitaţi că asta se petrecea în orele de consultaţie, când Joséphа putea în orice moment să introducă un client. Vă puteţi imagina un medic ivindu-se gol în cabinet?

Tânăra reuşi chiar să râdă. Apoi redeveni gravă şi aruncă o privire de cealaltă parte a Senei.

— Jur, domnule comisar, că e adevărat. Îl cunosc pe Gilbert. Oricât de ciudat ar putea să pară, e timid şi, în relaţiile cu femeile, e de o mare delicateţe.

— Te cred.

— Atunci, credeţi şi că nu el a omorât-o?

Maigret preferă să nu răspundă şi aruncă şi el o privire spre ferestrele biroului său, unde inspectorul Janvier trăia ceea ce s-ar fi putut numi, fără exagerare, marea noapte a vieţii sale. Reporterii, fotografii aşteptau pe culoar. Ziarele, radioul anunţaseră că începuse interogatoriul decisiv.

Dacă asasinatul din bulevardul Haussmann nu era rezolvat în noaptea aceea şi Janvier nu câştiga partida, atunci, încă de a doua zi dimineaţă, publicul ar fi trăit un sentiment de decepţie amestecat cu ranchiună. Şi nu numai publicul. Probabil că judecătorul Coméliau telefona de acasă din jumătate în jumătate de oră să afle noutăţi.

— Scuză-mă o clipă, drăguţo!

Maigret fu surprins că îi spusese astfel, dar o făcuse pentru că o simpatiza. Dacă ar fi avut o fiică, i-ar fi plăcut să semene cu Martine. Doamna Maigret ar fi reacţionat ca mama ei, dar el s-ar fi comportat în mod sigur ca maestrul Chapuis.

Comisarul se îndreptă spre fundul sălii.

— Ai hârtie fără antet şi un plic?

— Avem numai hârtie fără antet. Luaţi sugativa din spatele tejghelei. Găsiţi acolo şi o sticluţă cu cerneală şi un toc.

— De când lucrează la dumneata băiatul pe care l-am văzut adineauri spălând vesela în bucătărie?

— Mama lui ni l-a prezentat acum trei săptămâni. Se întoarce la liceu în octombrie. Sunt oameni săraci şi în vacanţă se străduieşte şi el să câştige ceva bani.

— Janvier n-a fost pe aici în ultimele trei săptămâni?

— Nu, nu l-am văzut. Când au chef de un păhărel, se duc mai curând la braseria *Dauphine,* care e mai aproape.

Maigret ştia asta mai bine decât oricine.

— Să nu-l laşi pe băiat să plece. Vreau să-l rog ceva.

— Mai are de făcut ordine în bucătărie.

Maigret nu se întoarse la locul lui, ci se aşeză destul de departe de Martine Chapuis, la altă masă. Scrise pe plic:

DE ÎNMÂNAT CÂT SE POATE DE URGENT
INSPECTORULUI JANVIER

Tânăra vedea foarte bine, de pe scaunul ei, că scria ceva cu litere de tipar şi nu înțelegea.

Textul de pe foaia de hârtie era scurt:

JAVE ŞTIA DE LA BONĂ,
ÎNCĂ DE VINERI SEARA,
CĂ SOȚIA LUI VA VENI LA PARIS.

Maigret intră în bucătărie şi îl întrebă pe băiatul cu părul ciufulit care aşeza farfuriile în ordine:

— Cum te cheamă?

— Ernest, domnule comisar.

— Cine ți-a spus cine sunt?

— Nimeni. V-am recunoscut după pozele din ziar.

— Vrei să faci ceva pentru mine? Sper că nu te laşi uşor intimidat?

— Poate de dumneavoastră. Nu şi de altcineva.

— Vrei să dai fuga vizavi, la Poliția Judiciară? Ştii unde?

— Poarta mare unde stă întotdeauna un agent de pază?

— Da. Îi dai plicul ăsta agentului şi îi spui că trebuie să-l ducă imediat inspectorului Janvier.

— Am înțeles.

— O clipă. Mai e ceva. E posibil ca agentul să-ți ceară să-l duci chiar tu.

— Şi îl duc?

— Da. La etajul întâi. Acolo o să fie multă lume. La un birou mic, vei zări un aprod bătrân cu un lanț la gât.

— Ştiu. Cum sunt şi la bănci.

— Îi spui acelaşi lucru. Dacă e vreun inspector prin apropiere, s-ar putea să-ți pună întrebări. Ține minte bine ce să-i răspunzi: treceai pe podul Saint-Michel, când un

domn ți-a dat cinci sute de franci ca să duci o scrisoare la Poliția Judiciară.

— Am înțeles.

— Domnul era scund şi slab...

Băiatul, amuzat, era nerăbdător s-o şteargă.

— Scund şi slab, destul de bătrân...

— Da, domnule Maigret.

— Asta e tot. E mai bine să nu te mai întorci aici în seara asta, pentru că s-ar putea să fii urmărit.

— Vreți să le faceți o farsă?

Maigret se mulțumi să zâmbească şi se întoarse la locul lui lângă Martine.

— O ieşi ce-o ieşi.

— Ce-ați făcut?

— M-am comportat ca un cititor mediu, cel care îşi semnează mesajele „Cineva care ştie”.

Tânăra îl văzu pe băiat plecând cu scrisoarea, după ce vorbise pe şoptite cu patronul, şi îl urmări cu privirea pe podul Saint-Michel, unde puştiul mai curând alerga decât mergea.

— Din cauza a ceea ce v-am spus?

— Nu.

— A telefonului pe care l-ați dat?

— Da.

Patronul şi patroana terminaseră de mâncat. Chelnerița le strângea masa.

— Credeți că aşteaptă să plecăm ca să închidă?

— Cu siguranță.

— Probabil că se scoală devreme.

— Partea proastă e că, pe urmă, noi nu avem unde să ne ducem.

Nu mai exista altă cafenea sau alt bar deschis în fața Poliției Judiciare. Băiatul, pe celălalt chei, stătea de vorbă cu agentul de la intrare. În scurt timp, dispăru în interior.

— Bănuiam că-l va pune să urce. Agentul n-are dreptul

să-şi părăsească postul. Numai să…

Probabil că lucrurile merseră bine, pentru că Ernest reapăru după trei-patru minute şi se îndreptă de data asta spre Pont-Neuf.

Janvier primise mesajul anonim. Chiar dacă îi acorda doar o încredere relativă, nu putea să nu-i pună doctorului cel puțin o întrebare în această privință.

— Nu păreți nerăbdător, remarcă Martine, văzând că se lăsase moale pe banchetă şi privea în gol.

Pentru că nu-l cunoştea. Era prima dată când trăia această fază a unei anchete în altă parte decât în biroul lui şi avea aceeaşi senzație ca atunci când el era cel care punea întrebările.

Luase sute de interogatorii la oameni de tot felul. Cele mai multe durau câteva ore. Unele continuau, prin fum de pipă sau de țigări, o parte din noapte, iar inspectorii erau adesea nevoiți să se schimbe între ei.

Cei de la Poliția Judiciară încă îşi mai aminteau de un interogatoriu de douăzeci şi şapte de ore, la sfârşitul căruia Maigret era la fel de epuizat ca omul care sfârşise prin a-şi recunoaşte vina.

Dar, de fiecare dată, după atâția ani, se producea acelaşi fenomen.

Atât timp cât suspectul din fața lui se zbătea, refuza să răspundă sau mințea, era într-un fel o luptă egală, pe un plan aproape tehnic. Întrebările se succedau una după alta, cât mai neprevăzute cu putință, în timp ce privirea comisarului urmărea cu atenție cea mai mică tresărire a interlocutorului său.

Aproape întotdeauna, după un timp mai lung sau mai scurt, venea un moment când rezistența ceda brusc şi polițistul nu mai avea în fața lui decât un om la strâmtoare. Pentru că în acel moment redevenea un om, un om care furase sau omorâse, dar un om totuşi, un om care urma să plătească, care ştia asta, un om pentru care acea

clipă marca ruptura față de trecutul şi de semenii săi.

Ca un animal căruia urma să i se dea lovitura de grație – şi Maigret nu putuse niciodată să omoare vreo vietate, nici măcar dăunătoare el avea aproape întotdeauna, pentru cel care îl forțase să-şi mărturisească vina, o privire uimită care conținea un reproş.

— Chiar aşa s-a întâmplat... murmura omul, ajuns la capătul puterilor.

Şi avea o singură nerăbdare: să semneze declarația, să semneze orice, numai să poată să doarmă.

De câte ori nu scosese atunci Maigret sticla de coniac din dulap, nu doar ca să-i ofere victimei sale, ci ca să-şi umple şi el un pahar mare?

Îşi făcuse meseria de polițist. Nu judeca. Nu era căderea lui, ci a altora, mai târziu, să judece, şi prefera ca lucrurile să stea aşa.

Unde ajunseseră cei din biroul lui Maigret? Oare Jave începuse să cedeze şi Janvier nu mai putea de bucurie?

S-ar fi zis că tânăra din fața comisarului îi urmărea gândurile.

— E ciudat, şopti ea cu o voce înăbuşită. Nu l-aş fi crezut nici pe doctorul Jave în stare de asta. N-are deloc față de asasin!

Maigret nu spuse nimic. La ce bun să-i explice că, în întreaga lui carieră, în afară de câțiva profesionişti, nu întâlnise niciodată un asasin cu mutră de criminal.

— Cât îți datorez, patroane?

— Cina pentru două persoane?

— Vreau să plătesc pentru mine, replică Martine Chapuis.

El nu insistă.

— Cele două calvadosuri le achit eu.

— Dacă vreți.

Ieşiră împreună şi nici nu ajunseră la podul Saint-Michel că patronul trăgea deja obloanele.

— Vă duceți acolo?

— Nu. Aştept.

Din fericire, Quai des Orfévres era slab luminat. Stând pe trotuarul ce se întindea de-a lungul Senei, rămâneau în umbră, iar agentul de la intrare nu putea să-i recunoască.

— Credeți că va mărturisi?

Maigret se mulțumi să dea din umeri. Nu era Dumnezeu-Tatăl! Făcuse tot ce îi stătuse în putință. Restul îl privea pe Janvier.

Mergeau în tăcere şi, de departe, probabil că alții îşi spuneau că sunt doi îndrăgostiți sau, mai curând, un cuplu care respiră aerul curat al serii pe cheiuri înainte să se ducă la culcare.

— Aproape regret că n-a fost Négrel, mormăi deodată comisarul.

Ea tresări şi îi aruncă o privire dură.

— Ce vreți să spuneți?

— Nu te supăra. N-am nimic împotriva lui Gilbert. Dar, dacă ar fi fost el, ar fi putut să fie vorba de un accident. Înțelegi?

— Cred că încep să pricep.

— Mai întâi, el nu avea o rațiune suficientă ca să ucidă. Mai ales că ştiai despre legătura lui cu Eveline Jave. Pentru că ştiai, nu-i aşa?

— Da.

Maigret se opri din mers şi întrebă fără s-o privească:

— De ce minți?

— Nu mint. Adică...

— Spune.

— Ştiam. Îmi mărturisise el că avusese relații cu ea. Aproape că îl obligase. Şi mai ştiam că încă se ținea după el.

— Dar nu şi că trebuia să vină de la Cannes sâmbătă ca să se întâlnească cu el?

— Nu.

— Nici că se dusese la el de când Gilbert te cunoştea?

— Nu. Vedeți că sunt sinceră. Nu mi-a spus nimic din delicatețe. Asta schimbă ceva?

Maigret se gândi.

— Acum nu mai schimbă nimic. Oricum, motivul n-ar fi fost suficient. Şi, aşa cum ți-am spus adineauri, în cazul lui Négrel, ar fi fost vorba de un accident, ar fi greşit fiola.

— Mai credeți că e posibil?

— Mă tem că nu.

— De ce?

— Pentru că Jave ştia, încă de vineri seară, că soția lui va veni la Paris cu avionul de sâmbătă. N-a venit să se întâlnească cu Antoinette. N-a pierdut avionul cu care a plecat Eveline. A luat cu bună ştiință avionul spre Londra şi sunt convins că ştia dinainte când pleacă şi când soseşte.

Ferestrele celor două birouri de la Poliția Judiciară erau în continuare luminate. De două-trei ori, se văzu trecând o siluetă: probabil Janvier, prea surescitat ca să rămână aşezat în fotoliul lui Maigret.

— Vi se pare că doctorul Jave avea rațiuni suficiente?

— Ceea ce s-a aflat despre Eveline nu era o rațiune suficientă?

— Ca să fie ucisă?

Maigret dădu iar din umeri.

— Ceea ce nu-mi place e că a dezbrăcat-o, mărturisi el parcă cu regret.

— Ce vreți să spuneți?

— Asta arată că voia să îndrepte bănuielile spre altcineva.

— Spre Gilbert!

— Da. A crezut că acționează ca un om inteligent. Numai că, oricât ar părea de ciudat, întotdeauna oamenii inteligenți cad în plasa poliției. Unele crime mârşave, comise de o haimana oarecare sau de un dezechilibrat,

rămân nepedepsite. Dar niciodată crima unui intelectual. Aceştia vor să prevadă totul, să aibă toate şansele de partea lor. Se gândesc la cele mai mici amănunte şi, până la urmă, sunt prinşi din cauza vreunui detaliu „în plus”. Sunt convins că Jave se afla în apartamentul din față în timp ce soția lui era cu Gilbert. Nu ştiu ce i-a spus ea lui Négrel şi, dat fiind caracterul lui, mă îndoiesc că el îți va mărturisi vreodată.

— Eu sunt sigură de asta.

— N-aş fi deloc surprins ca ea să-i fi adus la cunoştință hotărârea de a divorța sau chiar de a veni să trăiască imediat cu el.

— Credeți că îl iubea?

— Avea nevoie de cel puțin un bărbat care să fie al ei. A încercat atâta timp! De la paisprezece ani a încercat zadarnic…

— Era o femeie nefericită?

— Nu ştiu. S-a agățat de el. I-a smuls un nasture de la haină.

— Nu-mi place să-mi imaginez scena asta.

— Nici mie. Négrel a preferat să plece. Nu uita că a părăsit cabinetul la cinci şi jumătate, deşi consultațiile sunt de la două la şase. După plecarea lui, Jave n-a trebuit decât să traverseze palierul.

— Tăceți!

— Nu vreau să intru în detalii. Subliniez doar că apoi a dezbrăcat-o şi i-a luat hainele.

— Înțeleg. Vă rog să nu mai spuneți nimic! Şi dacă ceilalți n-ar înțelege?

Tânăra ridică încet capul spre ferestrele luminate.

— De ce nu vă duceți acolo, domnule comisar? S-ar termina imediat. Sunt sigură că dumneavoastră…

Trecuse de miezul nopții. Cheiul era pustiu, la fel şi podul Saint-Michel. Zgomotele se auzeau de departe şi Maigret îl recunoscu pe cel al paşilor câtorva persoane în

curtea Poliției Judiciare.

Martine se opri şi îl luă instinctiv de mână.

— Ce-i?

El ascultă cu atenție, urmărind direcția paşilor, în sfârşit, se lămuri.

— Cineva a fost dus în arestul prefecturii.

— Sunteți sigur?

— Recunosc scârțâitul porții de fier.

— Jave?

— Presupun.

În acel moment, lumina se stinse la fereastra biroului inspectorilor.

— Vino.

Maigret o trase după el într-o zonă de umbră mai întunecată şi, într-adevăr, după câteva clipe, îi văzu ieşind pe Santoni, Lapointe şi Bonfils. Lapointe şi Santoni se îndreptară spre podul Saint-Michel, iar Bonfils, spre Pont-Neuf.

— *Pe mâine.*

— *Noapte bună.*

— S-a terminat, şopti Maigret.

— Sunteți sigur?

— Janvier face declarații jurnaliştilor. O să-i vedem ieşind dintr-un moment în altul.

— Şi tânăra, Antoinette?

— Nu-i dau drumul, ba chiar s-ar putea să fie învinuită de complicitate, pentru că i-a furnizat doctorului un alibi.

— La fel şi mama ei?

— Probabil.

— Credeți că ştiau?

— Sincer, drăguțo, asta nu mă priveşte, pentru că sunt în concediu. Şi chiar dacă aş fi în locul lui Janvier, nu mi-aş permite să hotărăsc eu, deoarece asta e treaba jurații lor.

— Nu-i dau drumul lui Gilbert?

— Nu până mâine dimineață, pentru că numai

judecătorul de instrucție poate să semneze documentele necesare.

— Ştie deja?

— A auzit probabil că i s-a adus un coleg şi aş putea jura că a recunoscut vocile. Ce-ai pățit?

Martine izbucnise în plâns, fără să ştie de ce.

— Nici măcar n-am batistă... bâigui ea. Ce prostie! La ce oră mâine dimineață?

— Cu siguranță nu înainte de nouă.

Maigret îi dădu batista lui, cu ochii țintă la intrarea Poliției Judiciare.

Curând ieşi o maşină, o maşină cenuşie, probabil a vreunui jurnalist, în care erau înghesuite patru-cinci persoane. Doi fotografi ieşiră pe jos şi se îndreptară spre Pont-Neuf.

În sfârşit, lumina se stinse şi în biroul lui Maigret.

— Vino!

Se îndepărtă puțin, căutând locul cel mai întunecos. În curte se auzi zgomotul unui motor şi îşi făcu apariția unul dintre autoturismele negre ale Poliției Judiciare.

— Totul e bine. E singur, murmură comisarul.

— Cine?

— Janvier. Dacă n-ar fi reuşit, ar fi trimis pe cineva să-l ducă pe Jave acasă sau l-ar fi însoțit chiar el.

Maşina neagră se îndreptă şi ea spre Pont-Neuf.

— Gata, domnişorico. Totul s-a terminat.

— Vă mulțumesc, domnule comisar.

— Pentru ce?

— Pentru tot.

Îi venea iar să plângă. Maigret mergea alături de ea spre podul Saint-Michel.

— Nu mă conduceți. Stau aproape vizavi.

— Ştiu. Noapte bună.

Găsi o cafenea deschisă, la Châtelet, şi intră, se aşeză la o masă în sala aproape pustie şi bău încet o bere. Apoi luă

un taxi.

— Bulevardul Richard-Lenoir. Îți spun eu unde să opreşti.

Bulevardul era pustiu. Nu văzu nicio siluetă pe trotuar. După ce urcă ultima serie de trepte, uşa se deschise, ca întotdeauna, pentru că doamna Maigret îi recunoştea pasul.

— Cum e? întrebă ea, cu părul pe bigudiuri.

— S-a terminat.

— Négrel?

— Jave.

— N-aş fi crezut.

— N-a venit nimeni?

— Nu.

— Nu se învârteau jurnaliştii pe aici când te-ai întors acasă?

— Am fost atentă. Sunt sigură.

— În ce zi suntem?

— Sâmbătă. Sau, fiindcă e unu şi jumătate dimineața, duminică.

— Te superi dacă pregăteşti o valiză cu lucruri pentru câteva zile?

— Când vrei să pleci?

— Imediat ce eşti gata. Mâine dimineață am fi cu siguranță descoperiți.

— Trebuie să-mi aranjez părul.

Coborâră la două şi jumătate. Noaptea era liniştită şi plăcută. Maigret ducea valiza pe care o lua când plecau în weekend.

— Unde vrei să mergi?

— Unde vom găsi loc. Undeva, nu foarte departe de Paris, trebuie să fie vreun han cu o cameră liberă.

Merseră cu taxiul de-a lungul Senei, spre pădurea Fontainebleau. Puțin după Corbeil, Maigret îşi aminti de un han la Morsang, unde stătuse în cursul unei anchete.

— O să-i trezeşti?

Nu avea niciun plan. Nu ştia ce va face. De data asta chiar era în vacanță.

Şi nu greşea având încredere în steaua lui norocoasă, pentru că nu a fost nevoie să-i scoale pe cei de la han, care îşi închiseseră obloanele în noaptea luminată de lună.

Pe malul Senei, într-o scânteiere argintie, un om pregătea plasele de prins peşte şi Maigret îl recunoscu pe patron.

— Chiar avem o cameră liberă, dar e reținută pentru mâine seară.

Ce importanță avea? A doua zi, puteau foarte bine să-şi încerce norocul ceva mai departe.

În timp ce patronul îşi trezea soția, stătură liniştiți pe terasă, la o masă metalică, privind cum curgea apa.

Abia patru zile mai târziu, într-un han de pe malul râului Loing, Maigret primi o ilustrată cu Quai des Orfevres. Numele lui şi adresa fuseseră scrise cu litere de tipar, iar în partea rezervată textului erau doar două cuvinte:

MULȚUMESC, ŞEFULE.

Golden Gate, Cannes,
13 septembrie 1956

În seria *Maigret* au apărut:

Prima anchetă a lui Maigret
Inspectorul Cadavre
Maigret şi şcoala crimei
Cazul Louise Laboine
Maigret se teme
Maigret şi mortul
Nebunul din Bergerac
Dansatoarea de la Gai-Moulin
Asta-i Félicie!
Maigret la New York
Maigret se înşeală
Maigret la Picratt's
Maigret şi ucigaşul
Domnul Gallet a decedat
Spânzuratul de la Saint-Pholien
Cazul Saint-Fiacre
Cine a ucis-o pe Cécile?
Maigret şi omul dublu
Maigret şi prietenul din copilărie
Memoriile lui Maigret
Prietena doamnei Maigret
Liberty Bar
Careul de aşi
Răspântia morții
Maigret în Arizona
Maigret şi gangsterii
Capcana lui Maigret
Picpus
Maigret la Vichy
Maigret intră în ring
O crimă în Olanda
Maigret
Umbra chinezească
Maigret și flamanzii
Maigret se înfurie
Maigret şi bătrâna doamnă
Revolverul lui Maigret
Maigret la ministru
Maigret şi cadavrul fără cap
Eşecul lui Maigret
Vacanța lui Maigret
Maigret şi cazul Nahour
Maigret ezită Maigret şi femeia nebună
Maigret şi domnul Charles
Maigret se apără
Prietenul meu Maigret
Maigret se amuză

În pregătire:

Maigret călătoreşte

Cuprins

Capitolul 1 Comisarul la fereastră 2

Capitolul 2 Cina de la *Taica Jules* 19

Capitolul 3 Părerea îndrăgostiților 37

Capitolul 4 Unde era Josépha? 55

Capitolul 5 Alibiul doctorului Jave 72

Capitolul 6 Călătoria la Concarneau 90

Capitolul 7 Micul bar de pe cheiul Charenton 107

Capitolul 8 Noaptea cea mare a inspectorului Janvier . 125

Redactor: Giuliano Sfichi
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Luminița Păun

Bun de tipar: ianuarie 2011. Apărut: 2011
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 P.O. BOX 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00;
(0232) 21.41.11; (0232)21.74.40 (difuzare); E-mail: officepolirom.ro
Bucureşti, sector 4, B-dul Splaiul Unirii nr. 6, bl. 3A,
et. 1, cam. 4, O P. 53, 040031
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucurestipolirom.ro

Str. Bucium nr. 34 Iaşi
tel.: 0232/211225
fax:0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro

PRINT
Multicolor

SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

Maigret

Al 48-lea volum din seria Maigret

Aflat în concediu la recomandarea medicului, Maigret urmăreşte în ziare evoluţia unui caz de care se ocupă colegul său Janvier. Corpul gol al soţiei doctorului Jave fusese găsit într-un dulap din cabinetul acestuia. Cei doi ar fi trebuit să fie pe Coasta de Azur, de cabinet ocupîndu-se în acest timp tînărul doctor Gilbert Négrel. Doctorul Jave se întorsese însă în secret la Paris în acea zi, pentru a se întîlni cu amanta sa. Gilbert Négrel e la rîndul lui suspect, deoarece avea o aventură cu soţia lui Jave, deşi era logodit cu fiica unui avocat. Maigret face investigaţii pe cont propriu şi îi transmite lui Janvier informaţii prin scrisori anonime, ajutîndu-l să rezolve cazul.

În aceeaşi serie:

Maigret şi femeia nebună
Maigret şi domnul Charles
Maigret se apără
Prietenul meu Maigret

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-3665-9
www.polirom.ro

Foto copertă: © iStockphoto.com/Malkid